

SEKCIA SLUŽIEB ZAMESTNANOSTI

VYHODNOTENIE
UPLATŇOVANIA AKTÍVNYCH OPATRENÍ NA TRHU PRÁCE
ZA ROK 2012

---

máj 2013

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK A SYMBOLOV	4
1 SITUÁCIA NA TRHU PRÁCE V ROKU 2012	7
1.1 Stav uchádzačov o zamestnanie a miery evidovanej nezamestnanosti	7
1.1.1 Uchádzači o zamestnanie podľa pohlavia	10
1.1.2 Uchádzači o zamestnanie podľa veku.....	11
1.1.3 Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie.....	12
1.2 Voľné pracovné miesta	13
1.2.1 Deficit pracovnej sily v roku 2012.....	15
1.3 Faktory ovplyvňujúce vývoj nezamestnanosti.....	15
2 AKTÍVNA POLITIKA TRHU PRÁCE A ZNIŽOVANIE NEROVNOVÁHY NA TRHU PRÁCE.....	17
2.1 Nástroje aktívnych opatrení na trhu práce	17
2.1.1 Zvyšovanie zamestnateľnosti	17
2.1.2 Zvyšovanie zamestnanosti.....	18
2.1.3 Udržanie existujúcich pracovných miest	19
2.2 Využívanie nástrojov AOTP v roku 2012	19
3 VYHODNOTENIE ČINNOSTI INFORMAČNÝCH A SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB ZA ROK 2012 V PÔSOBNOSTI ÚSTREDIA A ÚRADOV - § 32, § 42 ZÁKONA	22
3.1 Vyhodnotenie činnosti úradov	22
3.1.1 Spolupráca so zamestnávateľmi.....	22
3.1.2 Európske služby zamestnanosti (EURES) pre zamestnávateľov	28
3.1.3 Sprostredkovanie zamestnania	29
3.1.4 Informačné a poradenské služby pre UoZ a ZoZ	29
3.1.5 Európske služby zamestnanosti (EURES) pre UoZ, ZoZ a nezamestnaných	30
3.1.6 Voľba povolania.....	30
3.1.7 Burzy informácií.....	31
3.1.8 Projekty úradov v rámci partnerstiev	31
4 VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP V ZMYSLE § 43 - § 60 ZÁKONA.....	36
4.1 Odborné poradenské služby - § 43 zákona	39
4.2 Vzdelávanie a príprava UoZ a ZoZ pre TP - § 46 zákona	43
4.3 Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca - § 47 zákona	46
4.4 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49 zákona	46
4.5 Príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ - § 49a zákona	50
4.6 Príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ - § 50 zákona	52

4.7	Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami - § 50a zákona	55
4.8	Podpora zamestnávania znevýhodneného UoZ v sociálnom podniku - § 50c zákona	57
4.9	Príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie - § 50j zákona	59
4.10	Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51 zákona	61
4.11	Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj - § 52 zákona	66
4.12	Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby - § 52a zákona	69
4.13	Príspevok na dochádzku za prácou - § 53 zákona	72
4.14	Príspevok na presťahovanie za prácou - § 53a zákona	74
4.15	Príspevok na dopravu do zamestnania - § 53b zákona	75
4.16	Príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím - § 55a, 55b, 55c zákona)	75
4.17	Príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska - § 56 zákona	76
4.18	Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní - § 56a zákona	77
4.19	Príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ - § 57 zákona	79
4.20	Príspevok na činnosť pracovného asistenta - § 59 zákona	82
4.21	Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov - § 60 zákona	83
4.22	Pilotné projekty - § 54 zákona	84
4.22.1	Projekt č. XX „Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“	85
4.22.2	Projekt XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“	85
4.22.3	Projekt Zapojenia nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva	88
5	POSKYTNUTÁ ŠTÁTNA POMOC V ROKU 2012	92
5.1	Poskytnutá pomoc na zamestnanosť	92
5.2	Pomoc poskytnutá zahraničným investorom	94
5.3	Vyhodnotenie prínosu štátnej pomoci poskytnutej ústredím	94
6	ZÁVER	96

Zoznam použitých skratiek a symbolov

ADZ	agentúra dočasného zamestnávania
AOTP	aktívne opatrenia na trhu práce
APTP	aktívna politika trhu práce
APZ	agentúra podporovaného zamestnávania
BI	burza informácií
BP	burza práce
EHP	európsky hospodársky priestor
ES	Európske spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domáci produkt
HP	hromadné prepúšťanie
IAP	individuálny akčný plán
IaPS služby	informačné a poradenské služby
IPS	informačno – poradenské stredisko
ISTP	integrovaný systém typových pozícií
MEN	miera evidovanej nezamestnanosti
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MSP	malé a stredné podniky
NARMSP	Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania

OECD	the Organisation for Economic Co-operation and Development
OISS	odbor informačných a sprostredkovateľských služieb
OP ZSI	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OPS	odborné poradenské služby
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
p. b.	percentuálny bod
PM	pracovné miesto
PO	právnická osoba
RO pre OP ZSI	riadiaci orgán pre OP ZSI (MPSVR SR)
SK NACE rev 2.	štatistická klasifikácia ekonomických činností
SP	sociálny podnik
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
SZ	sprostredkovanie zamestnania
SZČ	samostatná zárobková činnosť
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UoZ	uchádzač o zamestnanie
úrad	úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ústredie	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
útvar IaSS	oddelenie informačných a sprostredkovateľských služieb úradu
VK	výberové konanie

VPM	voľné pracovné miesto
VŠ	vysoká škola
VzPrTP	vzdelávanie a príprava pre trh práce
Z. z.	zbierka zákonov
Zákonník práce	zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce
zákon alebo zákon o službách zamestnanosti	zákon č. 5/2004 Z.z o službách zamestnanosti a o z mene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
ZoZ	záujemca o zamestnanie
ZP	zdravotné postihnutie
ZŠ	základná škola
€	mena euro

1 SITUÁCIA NA TRHU PRÁCE V ROKU 2012

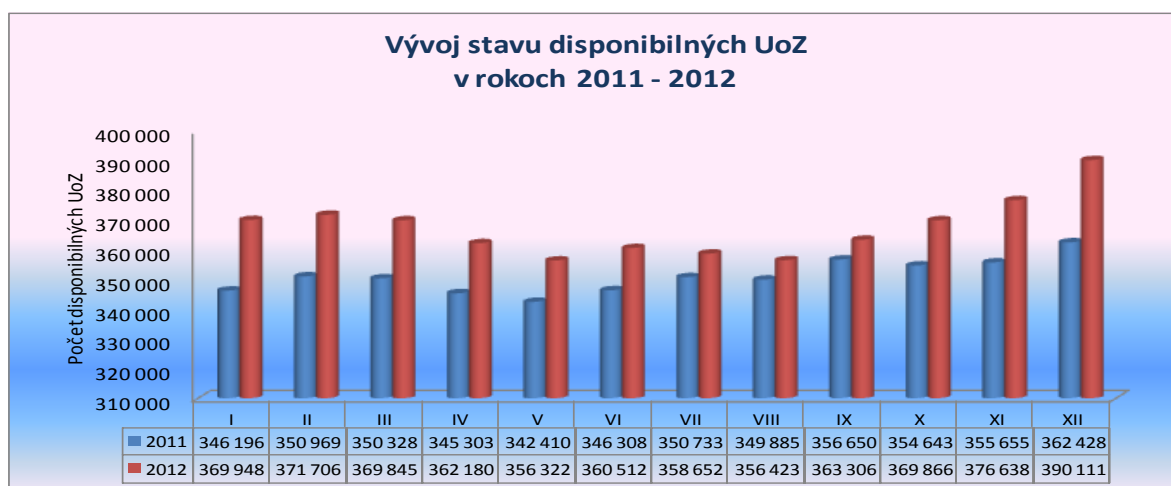
Prioritou vlády SR po voľbách v marci 2012 sa stala podpora hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Záporne na tieto ciele vplýval negatívny hospodársky vývoj v krajinách, ktoré sú kľúčovými exportnými partnermi SR, najmä v členských krajinách eurozóny. Intervenčné možnosti vlády SR obmedzuje aj nevyhnutnosť fiškálnej konsolidácie štátu, ktorá je kľúčovým predpokladom pre dlhodobu udržateľný rast hospodárstva a teda i pozitívny vývoj na trhu práce. Dominantný vplyv na zamestnanosť má predovšetkým hospodársky vývoj. V poslednom štvrtroku 2012 sa recesia v krajinách EÚ 27 prehĺbila. Členské štáty EÚ sú pritom kľúčovými exportnými partnermi SR. Spomaľovanie hospodárskeho rastu, či dokonca recesia v týchto krajinách mali teda priamy negatívny dopad na slovenské hospodárstvo a trh práce.

1.1 Stav uchádzačov o zamestnanie a miery evidovanej nezamestnanosti

Priemerný stav UoZ v evidencii UoZ na jednotlivých úradoch v SR v roku 2012 dosiahol 405 889 UoZ. V porovnaní s rokom 2011 (389 264) je to nárast o 16 625 UoZ, t. j. o 4,27 %. Stav celkového počtu UoZ v decembri 2012 dosiahol 425 858. Medziročne vzrástol o 26 058 UoZ, t. j. 6,52 % (v decembri 2011 - 399 800 UoZ).

Priemerný počet disponibilných UoZ dosiahol roku 2012 počet 367 126. V medziročnom porovnaní je to nárast o 16 167 UoZ, t. j. o 4,61 % (v roku 2011 - 350 959 UoZ). Stav disponibilných UoZ dosiahol v decembri 2012 390 111 UoZ. Medziročne vzrástol o 27 683 UoZ, t. j. o 7,64 % (v decembri 2011 - 362 428 UoZ). Vývoj stavu disponibilných UoZ v porovnaní rokov 2011 a 2012 podľa jednotlivých kalendárnych mesiacov je uvedený v grafe.

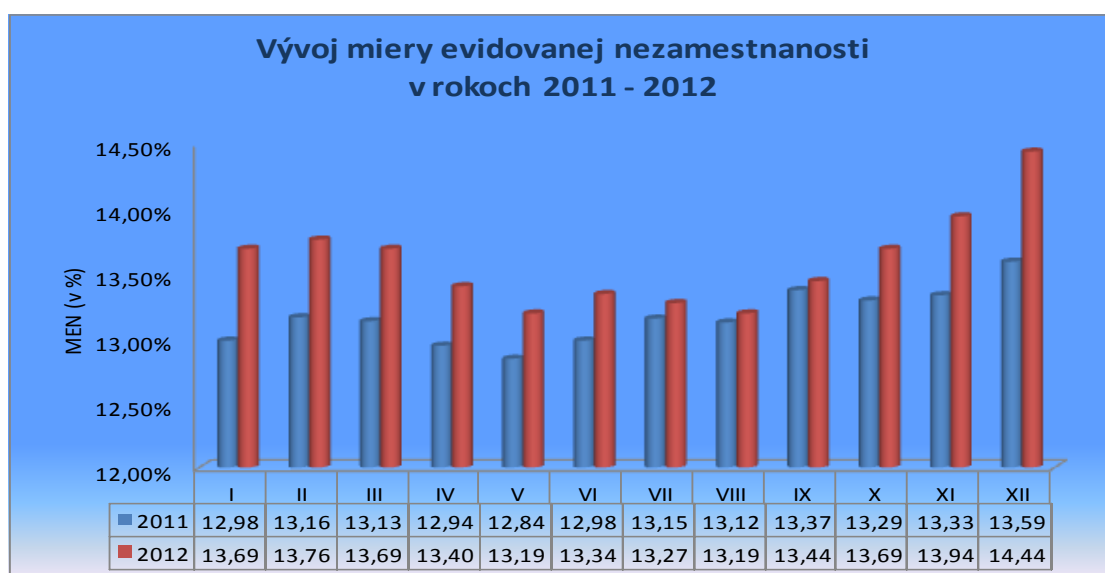
GRAF Č. 1

MEN za rok 2012 v priemere dosiahla 13,59 %, čo v porovnaní s rokom 2011 predstavuje medziročný nárast o 0,43 p. b. (v roku 2011 bola MEN v priemere 13,16 %). MEN vypočítaná z celkového počtu UoZ v decembri 2012 dosiahla 15,76 %. MEN ku koncu decembra 2012 dosiahla 14,44 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástla o 0,85 %.

Medziročne vzrástla o 0,77 p. b. (v decembri 2011 dosahovala 14,99 %). Vývoj MEN v porovnaní rokov 2011 a 2012 podľa jednotlivých kalendárnych mesiacov je uvedený v grafe.

GRAF Č. 2

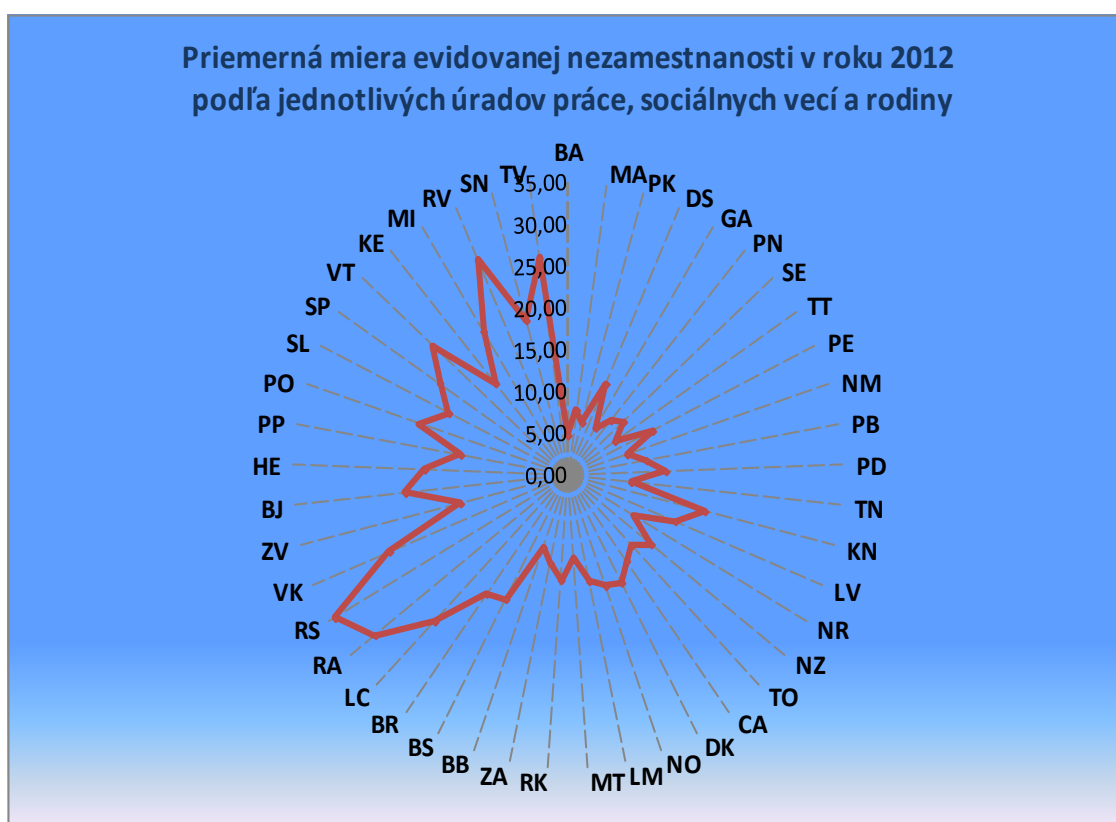
Z hľadiska regiónov sa trh práce SR vyznačuje značnou polarizáciou. Prešovský, Banskobystrický a Košický kraj dosahujú dlhodobu úroveň MEN nad priemer SR. Najnižšiu MEN vykazuje Bratislavský kraj. Vývoj MEN podľa jednotlivých krajov znázorňuje nasledovný graf.

GRAF Č. 3

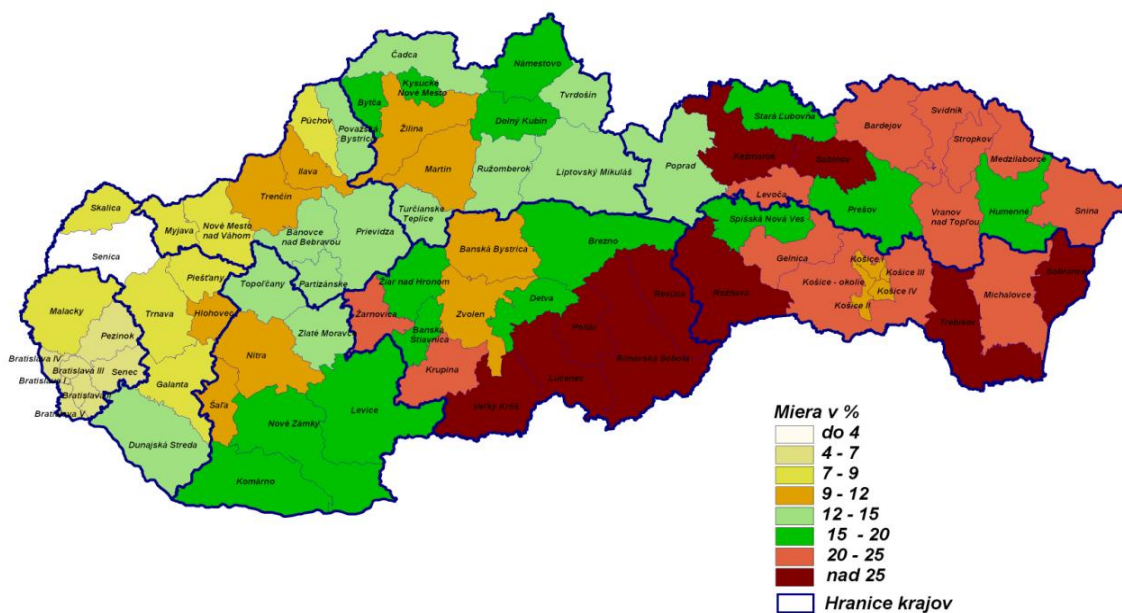
Najvyššiu MEN v roku 2012 dosiahol úrad Rimavská Sobota – 34,23 % a úrad Revúca – 31,10 % z Banskobystrického kraja a úrad Kežmarok - 28,70% z Prešovského kraja. Najnižšiu MEN dosiahol úrad Bratislava - 4,74 %. Vývoj MEN podľa jednotlivých úradov znázorňuje nasledovný graf.

GRAF Č. 4

Situáciu MEN v okresoch SR k 31.12.2012 vyjadruje nasledovná mapa.

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 31.12.2012

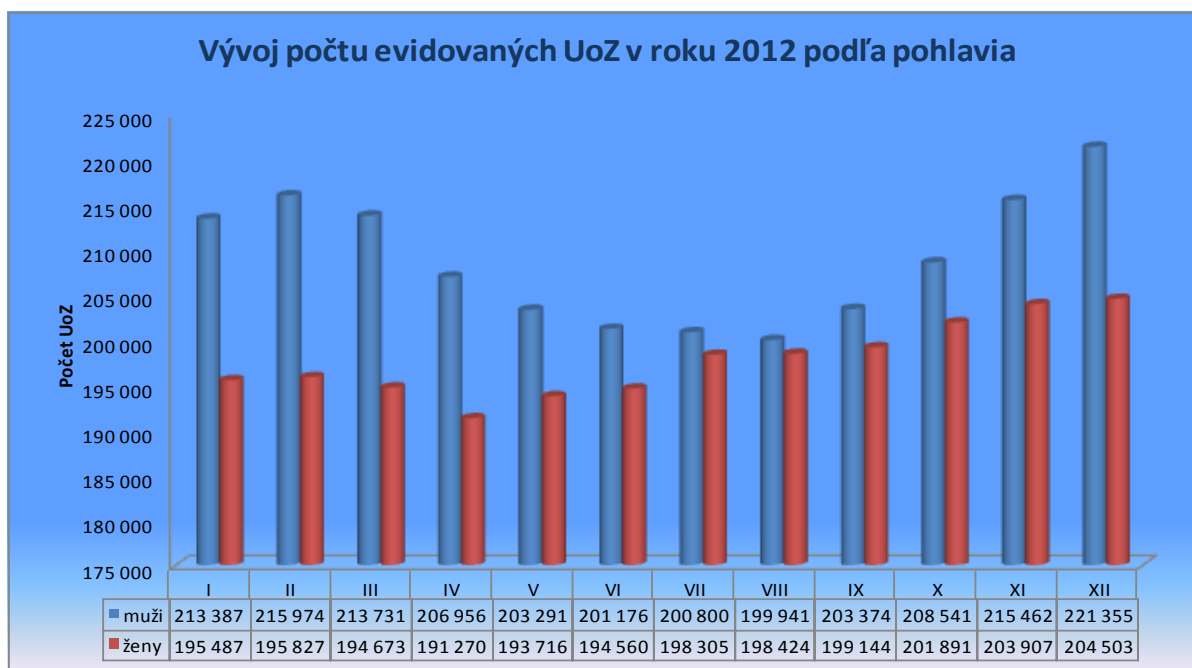
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava

Miera evidovanej nezamestnanosti prepočítaná na základe výberových zisťovaní SÚ SR a priemerného počtu uchádzačov o zamestnanie v roku 2012. Algoritmus výpočtu stanovilo MPSVR SR

1.1.1 Uchádzači o zamestnanie podľa pohlavia

K 31.12.2012 bolo na úradoch v evidencii UoZ 204 503 nezamestnaných žien, čo je 48 % z celkového počtu UoZ. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka, kedy bolo v evidencii UoZ 193 702 žien (48,4 % podiel), to predstavuje ich medziročný nárast o 10 801 osôb. Percentuálny podiel sa medziročne zmenil o 0,4 p. b. V roku 2012 bolo v priemere nezamestnaných 188 304 žien, čo v porovnaní s rokom 2011 predstavuje nárast o 8 535 osôb (relatívne o 4,5 %). Podiel vypočítaný z priemerných počtov UoZ žien v roku 2012 predstavoval 48,5 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom (48,4 %) je to nárast o 0,1 p. b. Vývoj počtu UoZ podľa pohlavia v roku 2012 podľa jednotlivých kalendárnych mesiacov je uvedený v nasledovnom grafe.

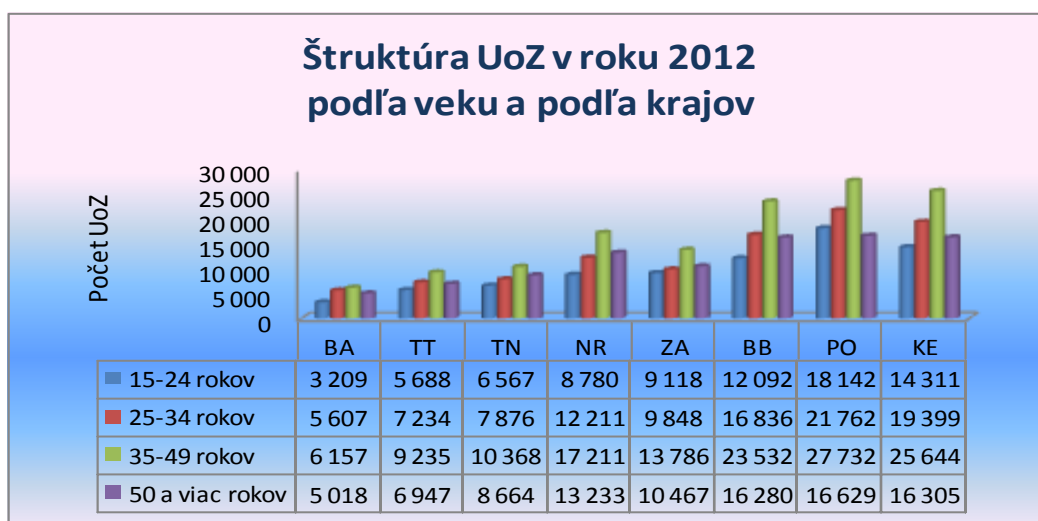
GRAF Č. 5

1.1.2 Uchádzači o zamestnanie podľa veku

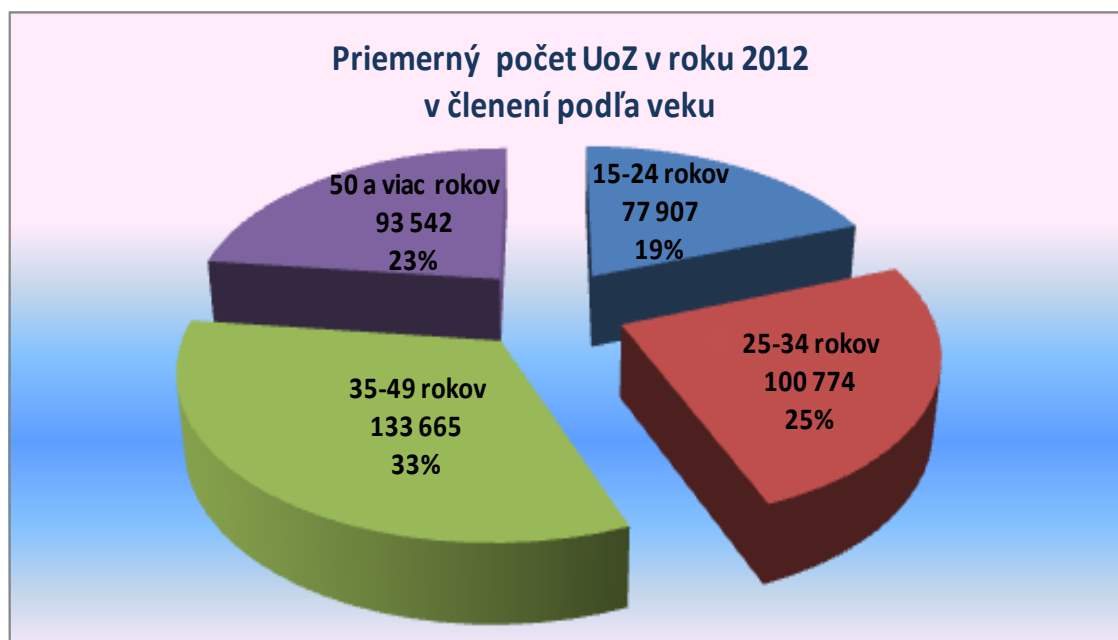
Z hľadiska štruktúry UoZ bolo v roku 2012 v celoslovenskom meradle najviac UoZ vo veku 35 – 49 rokov (32,93 %) a najmenej vo veku 15 – 24 rokov (19,19 %). Regionálne disparity vekovej štruktúry UoZ s miernymi odchyľkami kopírujú celoslovenské rozdelenie UoZ. Štruktúru UoZ v roku 2012 podľa veku a podľa jednotlivých krajov SR vyjadruje nasledovný graf.

GRAF Č. 6

Štruktúru priemerného počtu UoZ podľa veku v roku 2012 vyjadruje nasledovný graf.

GRAF Č. 7

1.1.3 Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie

Vývoj nezamestnanosti v podmienkach SR je dlhodobo poznačený negatívnymi štruktúrnymi znakmi, čo je determinované predovšetkým nepriaznivým vývojom dlhodobo nezamestnaných občanov, UoZ nad 50 rokov a UoZ absolventov škôl.

V roku 2012 dosiahol počet dlhodobo nezamestnaných občanov v priemere 216 978 osôb (podiel 53,4 %), čo predstavuje oproti roku 2011 nárast o 13 314 osôb (tempo rastu 6,5 %). Počet UoZ nad 50 rokov veku dosiahol v priemere 94 517 osôb (podiel 23,3 %), čo predstavovalo oproti roku 2011 pokles o 1 081 osôb pokles dynamiky o 1,1 %. Počet UoZ so ZP dosiahol v priemere 11 621 osôb (podiel 2,8 %), čo predstavovalo oproti roku 2011 pokles o 776 osôb (pokles dynamiky - 6,6 %). Počet absolventov škôl dosiahol v priemere 28 559 osôb (podiel 7,0 %), čo predstavuje oproti roku 2011 pokles o 499 osôb (pokles dynamiky - 2,7 %). Vývoj UoZ – absolventov škôl má cyklický charakter. Výraznejšie nárasty zaznamenávame každoročne v júni (UoZ – absolventi vysokých škôl) a v septembri, kedy po ukončení prázdnin prichádzajú do evidencie UoZ absolventi stredných odborných škôl a stredných odborných učilíšť.

1.2 Voľné pracovné miesta

Aktuálny stav VPM dosiahol k 31.12.2012 hodnotu 3 689. Najvyšší celkový počet nahlásených VPM bol zaznamenaný ku koncu mesiaca august a tento predstavoval počet 6 476. Najnižší stav nahlásených 3 689 VPM bol zaznamenaný ku koncu mesiaca december. VPM za rok 2012 v členení po kalendárnych mesiacoch roka 2012 sú uvedené v tabuľke č. 1.

TABUĽKA Č. 1

Voľné pracovné miesta od 01.01.2012 31.12.2012			
Mesiac	Stav VPM	Prítok VPM	Odtok VPM
január	5 815	3 584	4 299
február	5 911	3 688	3592
marec	5 652	3 237	3 496
Apríl	5 844	neuvádza sa	neuvádza sa
Máj	5 992	neuvádza sa	neuvádza sa
Jún	5 946	neuvádza sa	neuvádza sa
Júl	6 307	neuvádza sa	neuvádza sa
august	6 476	neuvádza sa	neuvádza sa
september	5 199	957	2 583
október	4 845	1 207	4 063
november	4 251	1 091	2 585
december	3 689	902	1 139

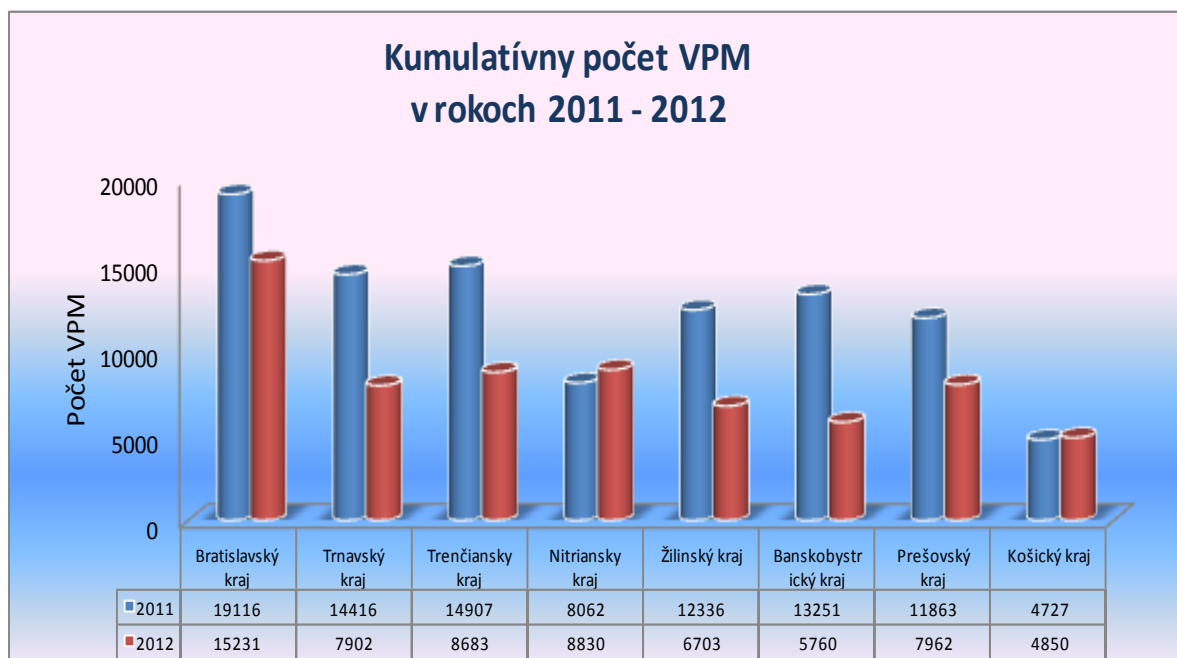
Stav VPM v členení podľa kalendárnych mesiacov roka 2012 je uvedený v grafe.

GRAF č. 8

Z regionálneho hľadiska bol vo väčšine roka 2012 ku koncu mesiaca najvyšší počet VPM v Bratislavskom regióne, a to v priemere za mesiac na úrovni 1 269 VPM. Ich najnižší počet bol po celý rok v Košickom regióne a v priemere mesačne dosiahol úroveň 404 VPM. Kumulatívny počet VPM v podľa regiónov v porovnaní s rokom 2011 vyjadruje nasledovný graf.

GRAF č. 9

1.2.1 Deficit pracovnej sily v roku 2012

Z dôvodu zložitej situácie na trhu práce boli zamestnávateľmi aj v roku 2012 žiadané profesie, po ktorých dopyt nedokázali úrady uspokojiť, a to najmä opakujúce sa požiadavky na kvalifikované pracovné sily v profesiách šička, vodič nákladnej kamionovej dopravy, zvárač, obsluha CNC, zdravotná sestra, lekár. Dopyt a ponuka VPM bola v rámci regiónov rozdielna z dôvodu nerovnomerného rozloženia zamestnávateľov a priemyselných parkov a tiež z dôvodu, že zamestnávateľom nevyplýva zo zákona o službách zamestnanosti povinnosť nahlasovať VPM.

1.3 Faktory ovplyvňujúce vývoj nezamestnanosti

Na vývojové tendencie nezamestnanosti pôsobili negatívne činitele:

- spomalenie hospodárskeho rastu, ktorý bol vyrovnávaný výlučne externým dopytom, hlavne v priemysle,
- vysoká úroveň otvorenosti ekonomiky SR,
- nezodpovedajúca diverzifikácia výrobnotechnickej základne hospodárstva SR,
- pretrvávajúca regionálna polarizácia,
- pretrvávajúce negatívne štruktúrne znaky vo vývoji nezamestnanosti (dlhodobo nezamestnaní občania, mladí ľudia),
- nedostatok VPM a nesúlad medzi štruktúrou VPM a štruktúrou UoZ (zhoršuje sa kvalita pracovnej sily – vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných UoZ, UoZ absolventov škôl, UoZ nad 50 rokov veku),
- značná prevaha ponuky práce nad dopytom po práci, hlavne v najslabších regiónoch,
- prítoky z hromadného prepúšťania,
- prítoky UoZ z EÚ,
- klesajúci počet UoZ so sklonom k priestorovej mobilite,
- spomalená mobilita za prácou do zahraničia (pokles pracovných ponúk z EÚ),
- opätovný návrat do evidencie UoZ po 3 mesiacoch, hlavne prítok UoZ bez predchádzajúceho pracovného zaradenia,
- ukončenie pracovných pomerov na dobu určitú a pracovných pomerov v agentúrach dočasného zamestnávania,

- zamestnávanie UoZ na dohody,
- zneužívanie dočasnej pracovnej neschopnosti, hlavne pri nedostavení sa na kontakt, výberových konaniach, aktivačných prácach,
- nízka úroveň motivácie rizikových skupín UoZ zamestnať sa a nízka úroveň stimulácie zamestnávateľov zamestnávať tieto skupiny nezamestnaných občanov, úzke roztvorenie tzv. nožníc medzi mzdovými ponukami v komparácií so sociálnymi dávkami,
- prítok UoZ z dôvodu ukončenia, resp. prerušenia samostatnej zárobkovej činnosti a pod.

2 AKTÍVNA POLITIKA TRHU PRÁCE A ZNIŽOVANIE NEROVNOVÁHY NA TRHU PRÁCE

Úlohou APTP je predovšetkým uľahčiť a urýchliť prechod nezamestnaných občanov do práce a prostredníctvom špecifických programov udržiavať schopnosť ľudí pracovať a nájsť si miesto na trhu práce. V rámci APTP sa realizujú a podporujú opatrenia, programy, projekty a aktivity, ktoré uľahčujú integráciu a reintegráciu UoZ, najmä skupín osôb znevýhodnených na trhu práce, prostredníctvom nástrojov AOTP. Okrem toho nástroje AOTP napomáhajú aj rozvoju podnikania podporou vytvárania nových PM a udržiavania existujúcich PM a zamestnancov zamestnaných na týchto podporovaných miestach.

Veľká väčšina nástrojov AOTP podľa zákona o službách zamestnanosti bola v roku 2012 obligatórna, to znamená, že na poskytnutie príspevku bol právny nárok, ak boli splnené zákonom určené podmienky. Právna nárokovateľnosť príspevkov sa prirodzene prejavila aj na ich využití v hodnotenom období, aj keď pri niektorých AOTP môžeme pozorovať sezónny charakter. Väčšina z nástrojov AOTP bola realizovaná prostredníctvom národných projektov, ako prostriedku na získanie a transfer zdrojov z EÚ, konkrétne z ESF v rámci OP ZaSI. V zmysle prijatých pravidiel ESF boli tieto nástroje AOTP spolufinancované aj z prostriedkov ŠR SR spravidla v pomere 85 % : 15 %.

APTP sa premietla do hlavných cieľov národných a iných projektov, orientovaných na zvýšenie zamestnateľnosti UoZ a podporu zamestnanosti v roku 2012. Bola ovplyvňovaná existujúcimi nariadeniami ES a pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci.

2.1 Nástroje aktívnych opatrení na trhu práce

Jednotlivé nástroje AOTP možno členiť podľa ich zacielenia na nástroje zvyšujúce zamestnateľnosť, nástroje zvyšujúce zamestnanosť a nástroje podporujúce udržanie existujúcich PM.

2.1.1 Zvyšovanie zamestnateľnosti

Nástroje AOTP orientované na ponukovú stránku trhu práce (t. j. na potenciál pracovnej sily a zvyšovanie zamestnateľnosti a pracovnej mobility) sú:

- poskytnutie náhrady častí cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa (§ 32ods. 12 písm. d) zákona),
- informačné a poradenské služby (§ 42 zákona),
- odborné poradenské služby (§ 43 zákona),
- vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ a ZoZ (§ 46 zákona),
- poskytovanie dávky počas VzPrTP a počas prípravy na pracovné uplatnenie občana so ZP (§ 48b zákona),
- príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51 zákona),
- príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52 zákona),
- príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby (§ 52a zákona).

2.1.2 Zvyšovanie zamestnanosti

Nástroje AOTP orientované na posilnenie dopytu po pracovnej sile sú:

- sprostredkovanie zamestnania (§ 32 zákona, okrem § 32 ods. 12 písm. d) zákona),
- príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49 zákona),
- príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ (§ 49a zákona),
- príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ (§ 50 zákona),
- podpora zamestnávania znevýhodneného UoZ v sociálnom podniku (§ 50c zákona),
- príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti (§ 50i zákona),
- príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie (§ 50j zákona),
- príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta (§ 53d zákona),
- príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím (§ 55a, 55b, 55c zákona),
- príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska (§ 56 zákona),
- príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti (§ 57 zákona),
- príspevok na činnosť pracovného asistenta (§ 59 zákona).

2.1.3 Udržanie existujúcich pracovných miest

Nástroje AOTP zamerané na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní, udržanie existujúcich PM a predchádzanie zrušenia PM alebo hromadného prepúšťania zamestnancov sú:

- vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca (§ 47 zákona),
- príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami (§ 50a zákona),
- príspevok na dochádzku za prácou (§ 53 zákona),
- príspevok na presťahovanie za prácou (§ 53a zákona),
- príspevok na dopravu do zamestnania (§ 53b zákona),
- príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní (§ 56a zákona),
- príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (§ 60 zákona).

Osobitné postavenie v tomto systéme mali pilotné projekty podľa § 54 zákona, ktoré môžu byť orientované na hociktorý z uvedených troch deliacich princípov nástrojov AOTP a boli určené na overenie nových AOTP.

2.2 Využívanie nástrojov AOTP v roku 2012

Každý zo sledovaných nástrojov AOTP mal svoje špecifiká a osobitné využitie, preto je možné porovnanie jednotlivých nástrojov len vybranými ukazovateľmi. Zároveň je porovnávané aj uplatňovanie nástrojov AOTP medzi jednotlivými úradmi v rámci Slovenska. Vzhľadom na to, že niektoré nástroje AOTP majú aj svoju regionálnu dimenziu (závislosť výšky a dĺžky príspevku na miere nezamestnanosti) a tiež iné osobitosti (napr. závislosť výšky príspevku na právnej forme a predmete činnosti zamestnávateľa, na miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u osôb so ZP a pod.).

Vo všeobecnosti je potrebné poznamenať, že nástroje AOTP a poskytované príspevky sú z makroekonomického hľadiska len doplnkovým prostriedkom zmierňovania nerovnováhy na pracovnom trhu v SR. Nie sú, ako sa často v novinárskych, laických, ale niekedy i v odborných kruhoch mylne interpretuje, rozhodujúcim generátorom PM. Tým sú jednoznačne podniky

a zamestnávateľa vo všetkých sférach a odvetviach hospodárstva, vo verejnej správe i v treťom sektore. Z hľadiska množstva rozhodujúci podiel na tvorbe PM majú MSP.

TABUĽKA Č. 2

Podiel MSP na tvorbe pracovných miest		Veľkosť podniku					Spolu
		mikro	malý	stredný	veľký	MSP	
		(0-9)	(10-49)	(50-249)	(250+)		
SR	Počet podnikateľských subjektov	534 766	17 968	2 874	598	555 608	556 206
	Podiel na počte podnikateľských subjektov	96,1%	3,2%	0,5%	0,1%	99,9%	100,0%
	Počet zamestnaných osôb v podnikovej ekonomike	716 172	309 111	281 475	502 325	1 306 758	1 809 083
	Podiel na zamestnanosti	39,6%	17,1%	15,6%	27,8%	72,2%	100,0%

Zdroj: ŠÚ SR, prepočet NARMSP

MSP (vrátane FO - podnikateľov) v SR tvoria z celkového počtu podnikateľských subjektov 99,9 % podiel (zastúpenie mikro podnikov predstavuje až 96,1 %) a podieľajú sa na zamestnanosti v podnikovej ekonomike 72,2 %.

Hrubý domáci produkt (HDP) v SR bol v roku 2012 v hodnote **71 463 mil. €** (v bežných cenách). Čerpanie na všetky nástroje AOTP bolo cca **142,067 mil. €**, čo tvorí len necelých **0,2 % HDP**.

Výdavky Slovenska na AOTP, sú jedny z najnižších v krajinách OECD (priemer krajín OECD je 0,76% HDP) a ich podiel na HDP od roku 2010 klesá, nakoľko čerpanie transferov na AOTP má klesajúcu tendenciu a HDP má naopak rastúci trend.

TABUĽKA Č. 3

	2010	2011	2012
HDP v SR (v bežných cenách v €)	65 910 000 000	69 058 000 000	71 463 000 000
Čerpanie finančných prostriedkov na AOTP (v €)	186 460 222,44	162 259 072,17	142 066 834,92
Podiel AOTP na HDP	0,283%	0,235%	0,198%

3 VYHODNOTENIE ČINNOSTI INFORMAČNÝCH A SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB ZA ROK 2012 V PÔSOBNOSTI ÚSTREDIA A ÚRADOV - § 32, § 42 ZÁKONA

Informačné a sprostredkovateľské služby boli aj počas kalendárneho roka 2012 realizované úradmi a Ústredím PSVR v súlade s §§ 32 - 42 zákona o službách zamestnanosti ako nástroje AOTP.

3.1 Vyhodnotenie činnosti úradov

Úrady pokračovali s realizáciou 3 - zónového systému poskytovania služieb zamestnanosti, v rámci ktorého boli klientom poskytované služby zamestnanosti viac individuálnou formou, zameranou na akceptáciu osobnostných predpokladov s možnosťami uplatniť sa v podmienkach súčasného trhu práce.

V rámci 3-zónového systému využívali UoZ aj služby poskytované v IPS zriadených za účelom samoobslužného vyhľadávania VPM a informácií o trhu práce prostredníctvom počítačov s bezplatným prístupom na internet. V prípade potreby mali UoZ možnosť využiť odbornú pomoc zamestnanca úradu a taktiež im bolo umožnené pripraviť a vytlačiť potrebné materiály (žiadosť o zamestnanie, životopis, motivačný list...).

3.1.1 Spolupráca so zamestnávateľmi

Agenti pre PM úradov za účelom získavania aktuálnych informácií o situácii, požiadavkách a potrebách trhu práce vo svojej územnej pôsobnosti naďalej pravidelne kontaktovali a osobne navštevovali zamestnávateľov pôsobiacich v príslušných regiónoch. Vyhľadávanie VPM osobnou návštevou priamo u zamestnávateľov, ponuka VPM medzi jednotlivými regiónmi za pomoci sieťových agentov pre PM opäť pozitívne ovplyvňovali zvyšovanie pracovnej mobility. Prispela k tomu predovšetkým spolupráca agentov pre PM jednotlivých úradov pri vzájomnom informovaní sa o nových VPM v rámci regiónov a ich sprostredkovaní UoZ evidovaným v rámci celej SR.

3.1.1.1 Kontakt so zamestnávateľmi

Zamestnávateľom prostredníctvom agentov pre PM boli poskytované informácie:

- k výberu vhodného zamestnanca na požadovanú pracovnú pozíciu,
- možnostiach a podmienkach účasti na jednotlivých nástrojoch AOTP - aktívnej činnosti, absolventskej praxi, podpory zamestnávania občanov so ZP, poskytnutí príspevku na zamestnanie znevýhodnených UoZ,
- výzve na predkladanie projektov na zamestnávacie znevýhodnených UoZ a o podmienkach účasti v partnerstvách,
- možnosti účasti na BI, BP a Veľtrhu práce JOB EXPO ,
- situácii na trhu práce,
- povinnostiach zamestnávateľa pri zamestnávaní občanov so ZP,
- podmienkach súvisiacich so zamestnávaním cudzincov a občanov EÚ,
- nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní,
- možnostiach využitia služieb ADZ, APZ, SZÚ,
- súvisiace s HP a s pracovno-právnymi vzťahmi.

3.1.1.2 Výberové konania a burzy práce

Dôležitým nástrojom pri zamestnávaní UoZ, ZoZ a občanov ohrozených HP v dôsledku hospodárskej krízy boli v sledovanom období pravidelne plánované a organizované VK.

V priebehu kalendárneho roku 2012 bolo úradmi zorganizovaných 848 VK (o 474 menej ako v roku 2011) pre 641 zamestnávateľov.

VK, na ktorých zamestnávateľia ponúkli 5 941 VPM (o 9 635 menej ako v roku 2011) sa zúčastnilo 18 600 klientov (o 13 309 menej ako v roku 2011), z toho 16 655 UoZ (o 11 433 menej ako v roku 2011) a 30 občanov ohrozených HP v dôsledku finančnej krízy (o 47 menej ako v roku 2011).

Úspešnosť VK vzhľadom na ponúknutý počet VPM a celkový počet klientov prijatých do zamestnania v priebehu celého kalendárneho roka 2012 v počte 2 182 (o 1 787 menej ako v roku 2011) bola 36,73 %. Prehľad realizovaných výberových konaní v roku 2012 je uvedený v tabuľke č. 4.

TABUĽKA Č. 4

Počet VK v roku 2012	848
Počet ponúknutých VPM	5 941
Celkový počet zúčastnených klientov	18 600
z toho: počet zúčastnených UoZ	16 655
počet zúčastnených ZoZ	343
počet zúčastnených ostatných klientov	1 572
občanov ohrozených HP v dôsledku finančnej krízy (NP 100)	30
Celkový počet prijatých klientov	2 182
Úspešnosť VK	36,73%

Porovnanie realizovaných výberových konaní v roku 2012 s rokom 2011 je uvedené v grafe.

GRAF Č. 10

V roku 2012 úrady zorganizovali 8 búrz práce (o 1 viac ako v roku 2011), na ktorých boli prezentované nielen VPM, ale dobrovoľnícke organizácie ponúkali aj alternatívne možnosti práce; pracovníci úradov poskytli klientom odborné poradenstvo v oblasti kariérneho

plánovania, informácie o národných aktivačných programoch a o možnosti vykonávania absolventskej praxe u zamestnávateľa, o príspevku na dochádzku za prácou a tiež o možnostiach VzPrTP, o príspevku na aktivačnú činnosť - ako aj o ďalších aktivačných a ochranných príspevkoch. Pracovníci siete EURES ponúkali informácie a poradenstvo v oblasti pracovných možností v EU/EHP a Švajčiarsku. Klienti tak mohli „pod jednou strechou“ získať ucelený obraz o aktuálnej ponuke na trhu práce a možnostiach pracovného uplatnenia.

Prehľad o počte účastníkov na BP v roku 2012 je uvedený v tabuľke.

TABUĽKA č. 5

Počet BP za rok 2012	8
Počet zamestnávateľov	86
Počet ponúknutých VPM	4 416
Celkový počet zúčastnených klientov	6 922

3.1.1.3 Poskytnutie náhrady časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa - § 32 ods. 12 písm.

d) zákona

V roku 2012 úrad na základe zákona na účely sprostredkovania zamestnania poskytoval UoZ náhradu časti cestovných výdavkov, ktoré súviseli s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa.

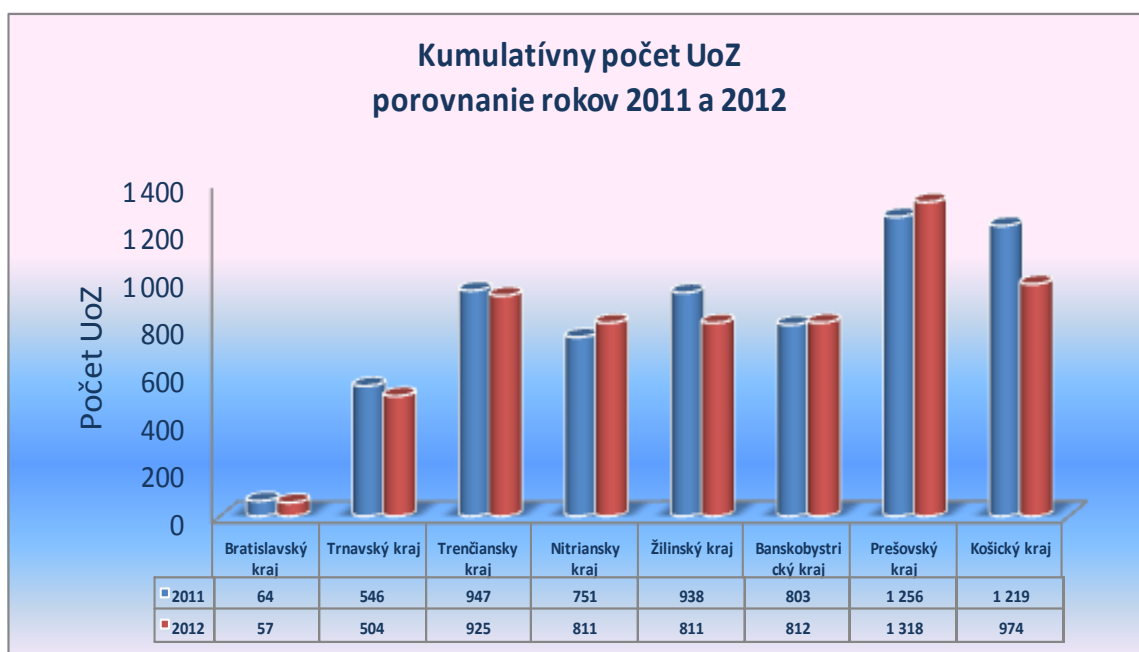
V roku 2012 náhrada časti cestovných výdavkov súvisiacich s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa bola poskytnutá celkom 6 212 UoZ v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 68 108,64 €. Finančné prostriedky na náhradu časti cestovných výdavkov súvisiacich s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa boli poskytované len zo ŠR. V roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 bol zaznamenaný pokles celkového počtu UoZ o 312 UoZ i zníženie celkovej poskytnutej sumy finančných prostriedkov o 3 325,81 €.

TABUĽKA Č. 6

Rok	Počet UoZ	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov
2011	6 524	71 150,60 €	71 434,45 €
2012	6 212	68 037,76 €	68 108,64 €

Počet podporených UoZ v jednotlivých krajoch SR v porovnaní rokov 2011 a 2012 je vyjadrený v nasledovnom grafe.

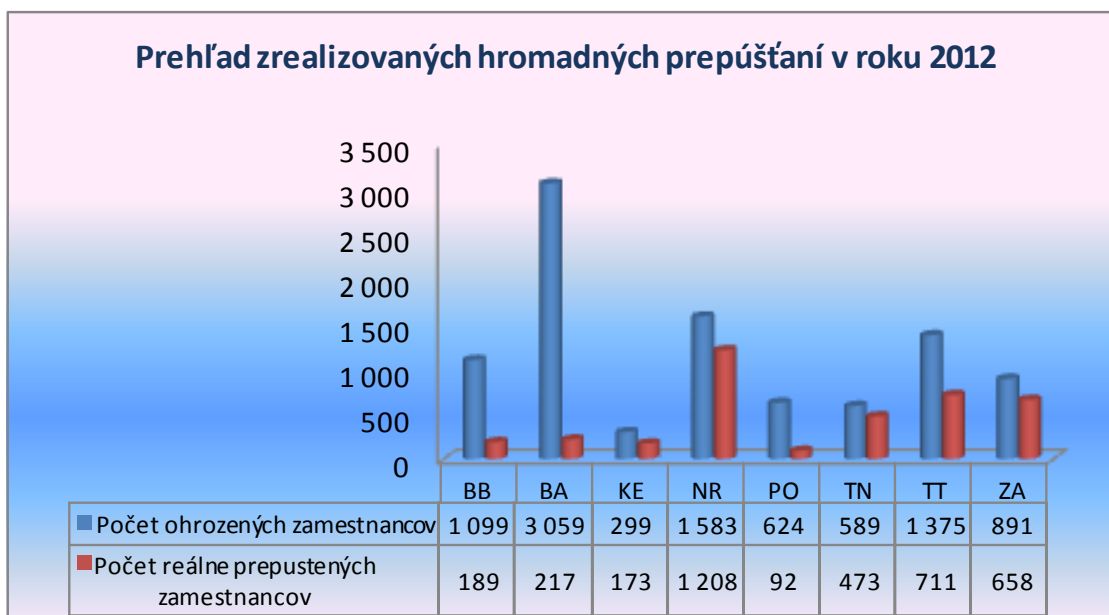
GRAF Č. 11

3.1.1.4 Hromadné prepúšťanie

V období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 zamestnávateľia oznámili 101 HP, pričom 17 HP bolo zrušených. Z celkového počtu 9 519 zamestnancov ohrozených stratou zamestnania, bolo reálne prepustených 3 721 zamestnancov, čo predstavuje 35,42%.

HP bolo v roku 2012 nahlásené vo všetkých 8 krajoch a dotklo sa 86 zamestnávateľov. Základný prehľad o situácii v HP v roku je vyjadrený v grafe č. 12.

K 31.12.2012 bol najväčší počet skutočne prepustených zamestnancov zaznamenaný v Nitrianskom kraji - 1 208 osôb. Najmenej prepustených zamestnancov bolo v Prešovskom kraji - 2 osoby.

Úrady v snahe predísť následkom HP na trh práce, prerokovávali so zamestnávateľmi opatrenia, ktoré by umožnili predísť HP, alebo ho aspoň čiastočne obmedzili. Išlo najmä o podmienky udržania zamestnanosti – možnosti umiestnenia zamestnancov vo vhodnom zamestnaní na iných svojich pracoviskách, možnosť zamestnávať uvoľnených zamestnancov u iných zamestnávateľov, ako aj možnosti pracovného uplatnenia zamestnancov v prípade ich vzdelávania a prípravy pre trh práce. V mnohých prípadoch boli prijaté rôzne opatrenia smerom k zamestnancom ako napr. skrátenie pracovného týždňa, prekážka na strane zamestnávateľa na 3 mesiace s možnosťou predĺženia o ďalšie 3 mesiace, predĺženie dovolenky a mnohé iné. Úrady poskytovali dotknutým zamestnávateľom aktuálne zoznamy VPM, informácie o nástrojoch AOTP ako aj informácie o podmienkach evidencie UoZ a ZoZ.

3.1.2 Európske služby zamestnanosti (EURES) pre zamestnávateľov

V roku 2012 boli zamestnávateľom na úradoch priebežne poskytované:

- poradenstvo a asistencia domácim zamestnávateľom pri získavaní pracovnej sily z krajín EÚ/EHP a Švajčiarska (ďalej len EÚ/EHP). Sprostredkovanie zverejnenia VPM na portáloch partnerských organizácií a európskom portáli EURES,
- poradenstvo a asistencia zamestnávateľom z krajín EÚ/EHP pri nábore pracovnej sily zo Slovenska,
- zverejnenie ponuky VPM na webových stránkach EURES,
- zverejnených bolo 16 pracovných ponúk so 44 VPM pre domácich zamestnávateľom na európskom portáli EURES a na národných portáloch partnerských sietí,
- pre zahraničných zamestnávateľov bolo na národnom portáli EURES zverejnených viac ako 500 pracovných ponúk pre vyše tisíc pracovných miest do krajín EÚ/EHP.

3.1.2.1 Výberové konania, medzinárodná burza práce

Pre zamestnávateľov z krajín EÚ/EHP bolo zorganizovaných 40 VK a náborov na zamestnanie, ktorých sa zúčastnilo 709 vybraných uchádzačov (UoZ, ZoZ a iní). Zamestnanie získalo 209. Výberovým pohovorom predchádzal predvýber na základe zaslaných životopisov, čo zefektívnilo výber vhodných kandidátov párovaním so zadanými požiadavkami na pracovnú silu. Výberové pohovory sa uskutočnili formou osobných stretnutí, telefonicky alebo prostredníctvom SKYPE.

V roku 2012 boli zorganizované 2 BP pre získanie zamestnania v krajinách EÚ/EHP. 17. októbra 2012 sa konal Rakúsko Nemecký Deň za účasti 11 zamestnávateľov a EURES partnerov z Rakúska a Nemecka. Na akcii sa zúčastnilo 1170 návštevníkov, bolo ponúknutých 840 VPM, prebehlo 480 individuálnych pohovorov, kandidáti získali 135 príslubov na zamestnanie.

10.- 11. mája 2012 sa konala XIV. medzinárodná burza práce ako súčasť Job Expo 2012. Akcie sa zúčastnili EURES partneri a zamestnávatelia z 24 krajín, bolo ponúknutých 437 VPM. EURES poradcovia z krajín EÚ/EHP a Slovenska informovali o zamestnaní 3 355 návštevníkov, pracovnú ponuku získalo 90 kandidátov.

3.1.3 Sprostredkovanie zamestnania

Medzi najdôležitejšie činnosti úradov patrilo sprostredkovanie zamestnania pre UoZ a ZoZ, ponuka účasti na niektorom z nástrojov AOTP a poskytovanie IaPS.

Za účelom sprostredkovania zamestnania boli UoZ priebežne poskytované informácie o VPM v regióne, v SR, v zahraničí a UoZ sa vydávali odporúčania do zamestnania.

3.1.4 Informačné a poradenské služby pre UoZ a ZoZ

V rámci IaPS boli prioritne poskytované UoZ a ZoZ najmä informácie o

- podmienkach zaradenia, vedenia a vyradenia z evidencie UoZ, ZoZ a o ich právach a povinnostiach,
- podmienkach nároku na dávku v nezamestnanosti a v hmotnej núdzi,
- trhu práce (aktuálna situácia, predpoklady vývoja),
- VPM v regióne, v SR, v zahraničí a EÚ,
- možnosti sprostredkovania zamestnania za úhradu, o ADZ a APZ,
- druhoch povolání a predpokladoch a požiadavkách na ich výkon,
- zdravotných a kvalifikačných požiadavkách na pracovné miesto,
- možnostiach a podmienkach účasti na AOTP
- ponuke účasti na BI, BP a VK,
- realizácii národných projektov,
- práci s PC a internetom,
- možnosti využitia služieb poskytovaných v IPS,
- ponuke služieb odborného poradenstva,
- aktívnom uchádzaní sa o zamestnanie – vzory písomností (žiadosť o prijatie do zamestnania, motivačný list, životopis), zásady komunikácie so zamestnávateľom, príprava na výberové konanie alebo na prijímací pohovor,
- pracovno - právnych vzťahoch.

ZoZ, ktorí sú špecifickou kategóriou klientov úradov využívali všetky dostupné formy kontaktu - osobne, písomne, telefonicky, e-mailom. UoZ a ZoZ bola ponúkaná aj možnosť využívať služby IPS zamerané na samoobslužné vyhľadávanie potrebných informácií o trhu práce.

3.1.5 Európske služby zamestnanosti (EURES) pre UoZ, ZoZ a nezamestnaných

V roku 2012 bolo v databázach siete EURES Slovensko zaevidovaných 2 021 životopisov a žiadostí o zamestnanie. Prostredníctvom siete bolo zamestnaných 2 033 UoZ, ZoZ a iných občanov.

3.1.6 Voľba povolania

Úrady sa aj počas roku 2012 zameriavali na poskytovanie IaPS pri voľbe povolania žiakom ZŠ a SŠ. Pričom nezabúdali ani na skutočnosť aká dôležitá je odborná pomoc poskytovaná pri voľbe povolania UoZ a ZoZ, ktorí nemajú kvalifikáciu alebo sa ju rozhodujú zmeniť.

3.1.6.1 Voľba povolania v informačno-poradenských strediskách

Na všetkých úradoch mali klienti umožnené využívať možnosť samoobslužného vyhľadávania informácií o podmienkach a požiadavkách trhu práce v IPS, ktoré sú za týmto účelom vybavené počítačmi, tlačiarňami a multifunkčnými zariadeniami.

V IPS boli súčasne UoZ, ZoZ, žiaci ZŠ a SŠ v rámci IaPS pri voľbe povolania poskytované informácie o svete práce, o povolaniach (charakteristiky povolání a typových pozícií) s využitím tlačených (napr. publikácia Svet práce, letáky o povolaniach) a elektronických informačných zdrojov (DVD o povolaniach, interaktívne DVD o povolaniach Svet práce, www.povolania.eu, www.istp.sk).

3.1.6.2 Voľba povolania na školách

IaPS pri voľbe povolania boli žiakom ZŠ a SŠ poskytované individuálnou alebo skupinovou formou a zúčastňovali sa ich aj žiaci so ZP prevažne integrovaní do kolektívu medzi zdravých rovesníkov. Zamestnanci úradov pri ich realizácii využívali v praxi rôzne vhodné metódy a formy, ktoré môžu pomôcť žiakom získať reálny obraz o sebe.

Žiakom ZŠ bolo poskytnutých spolu 229 služieb (o 209 menej ako v roku 2011). Žiakom SŠ bolo poskytnutých spolu 99 služieb (o 682 menej ako v roku 2011).

Počet žiakov ZŠ a SŠ zúčastnených na IaPS v roku 2012 je uvedený v tabuľke č. 7.

TABUĽKA Č. 7

Poskytnuté informačné a poradenské služby	žiaci ZŠ a SŠ - služby spolu		z celkového počtu žiaci ZŠ a SŠ so ZP - služby spolu	
	Počet skupinových aktivít	Počet osôb na skupinových aktivitách	Počet skupinových aktivít	Počet osôb na skupinových aktivitách
ZÁKLADNÉ ŠKOLY	229	8 708	24	192
STREDNÉ ŠKOLY	99	1 624	12	128
SPOLU	328	10 332	36	320

3.1.7 Burzy informácií

V roku 2012 bolo zrealizovaných úradmi celkovo 26 BI zameraných na poskytovanie IaPS pri voľbe povolania. Rovnako ako v predchádzajúcich piatich rokoch boli na nich poskytnuté informácie o povolaniach, študijných odboroch a vývoji na trhu práce predovšetkým zúčastneným žiakom končiacich ročníkov ZŠ, ktorí by si mali čo najlepšie vybrať profesijnú dráhu so zámerom cielenejšieho rozvoja osobnosti a zároveň efektívnejšieho vstupu na trh práce.

BI zrealizovalo 23 úradov a zúčastnilo sa na nich 482 SŠ (v porovnaní s rokom 2011 viac o 6 SŠ), 498 ZŠ (v porovnaní s rokom 2011 menej o 387 ZŠ), 15 061 žiakov ZŠ (v porovnaní s rokom 2011 menej o 857 žiakov ZŠ) a 146 zamestnávateľov (v porovnaní s rokom 2011 menej o 8 zamestnávateľov).

Prínosom BI pre zúčastnených žiakov ZŠ a ich rodičov bolo najmä to, že na jednom mieste mali možnosť získať množstvo užitočných informácií o jednotlivých SŠ, študijných a učebných odboroch, najžiadanejších profesiách, ale aj informácie od zamestnávateľov, aká je ich predstava a čo by mal absolvent školy ovládať, aby sa mohol po skončení školy uplatniť na trhu práce.

3.1.8 Projekty úradov v rámci partnerstiev

V priebehu roku 2012 sa v rámci partnerstva podľa § 10 zákona zapojili úrady do nasledovných projektov a aktivít:

Úrad Banská Bystrica realizoval projekt pod názvom: "Od dávok k platenej práci" , ktorého program je zameraný na prepájanie služieb zamestnanosti s poskytovaním sociálnych služieb pre dlhodobo nezamestnaných a partnermi sú Mesto Banská Bystrica, Banskobystrický samosprávny kraj, Krajská rozvojová agentúra Banská Bystrica, Centrum vzdelávania neziskových organizácií, Slovenská obchodná a priemyselná komora Banská Bystrica.

Úrady Bardejov, Kežmarok, Poprad, Stará Ľubovňa realizovali naďalej projekt „Partnerstvo na cezhraničnom trhu práce“ EURES – „ZAMAGURIE“ – Dunajec. Partneri projektu sú poľské mestá Nowy Sacz, Nowy Targ a Gorlice. Implementácia začala od apríla 2011. Cieľom projektu je participovať na aktivitách pracovných skupín oblastiach vzdelávania na trhu práce, pracovnej mobilite a sociálno- pracovnej integrácie.

Úrad Bratislava realizoval v rámci programu Leonardo da Vinci v rámci celoživotného vzdelávania projekt pod názvom: „Zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov uskutočňujúcich prieskum, vyhodnocovanie a prognózovanie kvalifikačných potrieb zamestnávateľov a požiadaviek celých regiónov“, ktorého obdobie realizácie bolo od 1.8.2010 do 31.7.2012. Partneri projektu boli Nyugat-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ, (Maďarsko) a L&R Social Research, Viedeň, (Rakúsko). Cieľom uvedeného medzinárodného projektu bolo prezentovať výsledky dotazníkového prieskumu, zhodnotiť výsledky projektu a vytvorenie záverečnej analýzy a prognózy budúcich potrieb regiónu. Cieľom bolo tiež zhodnotiť prínos projektu jednotlivých partnerov, vypracovanie záverečnej monitorovacej a hodnotiacej správy.

Úrad Bratislava od júna 2011 do septembra 2012 realizoval projekt „Získavanie poznatkov pri umiestňovaní znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na trh práce“ v spolupráci INTERGARBE, Portugalsko, Lisabon. Projekt bol zameraný na realizáciu odborného vzdelávania účastníkov prostredníctvom výmeny skúseností, informácií a znalostí medzi partnermi (slovenskou a španielskou stranou) vo vybraných oblastiach štátnej politiky zamestnanosti - monitoring trhu práce, analýza budúcich potrieb na trhu práce, práca so zamestnávateľmi, práca s nezamestnanými.

Úrady Čadca, Námestovo a Žilina pokračovali v realizácii partnerstva pod názvom: "Cezhraničné partnerstvo EURES-T Beskydy", v ktorom je zapojených celkovo 35 partnerov, z toho 17 z Poľska, 12 z Čiech a 6 zo SR. Aktivity projektu sú zamerané na podporu cezhraničnej mobility,

informačné a poradenské aktivity, organizovanie BP, vzdelávanie, semináre a konferencie, spoluprácu s úradmi sociálneho a zdravotného zabezpečenia v Čechách, v Poľsku a v SR.

Úrad Dunajská Streda realizoval od 1.8.2010 do 31.07.2012 v spolupráci s partnermi projektu Ibis acam Bildungs GmbH, Viedeň, Rakúsko, Úrad práce ve Zlíně, Zlín, Česká republika, Napra Forgó Rehabilitációs Nonprofit Közhasznú Kft., Maďarská republika Westfälische Wilhelms-Universität Münster, Institut für Soziologie, Nemecko projekt pod názvom „Skúsenosť je náš úspech - Najlepšie európske metódy v oblasti vzdelávania seniorov“. Hlavným cieľom partnerstva je prostredníctvom medzinárodnej inštitucionálnej spolupráce, výmeny skúseností a informácií v oblasti vzdelávania dospelých so zameraním na znevýhodnených občanov nájsť inovatívne metódy vzdelávania priamej cieľovej skupiny - znevýhodnených občanov na trhu práce (nad 50 rokov) a viacnásobne znevýhodnených (nad 50 rokov veku súbežne s ďalšími znevýhodneniami napr. zdravotné postihnutie, dlhodobá evidencia, nízke vzdelanie) a prispieť tak k ich (re)integrácii na trh práce.

Úrad Dunajská Streda pokračoval v implementácii projektu Leonardo da Vinci - Prenos inovácií v rámci Programu celoživotného vzdelávania pod názvom: "Vyhodnotenie zručností a kompetencií – Nový spôsob kariérneho poradenstva a prístupu k poradenstvu" , ktorý je realizovaný od 1.11.2011 do 30.10.2013.

Partneri tohto projektu sú Regionálna rozvojová agentúra Senec - Pezinok (Slovenská republika), CRP Henri Tudor (Luxembursko), RubiScon (Luxembursko), Zukunftszentrum Tirol (Rakúsko), ABIF (Rakúsko), KABA (SR). Cieľom je zlepšiť kvalitu kariérneho poradenstva prostredníctvom adaptácie a prenosu metód KOB a Join In do Úradov práce a súkromných poradenských centier v troch členských krajinách EÚ.

Úrad Dunajská Streda realizuje od 1.8.2012 do 31.7.2014 projekt Leonardo da Vinci - Partnerstvá v rámci Programu celoživotného vzdelávania s názvom: "Vzdelanie ako základ úspechu - Prepojenie medzi odbornými školami, celoživotným vzdelávaním a svetom práce".

Úrady Dunajská Streda, Komárno, Levice a Nové Zámky pokračovali v realizácii partnerstva pod názvom: „Cezhraničné Partnerstvo EURES - T Danubius“ ktorého partnermi sú slovenské a maďarské služby zamestnanosti, Konfederácia odborových zväzov SR, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, sociálni partneri Maďarskej republiky. Aktivity tohto partnerstva sú zamerané na podporu cezhraničnej mobility, odstraňovanie administratívnych,

daňových a právnych prekážok mobility, harmonizáciu legislatívy v oblasti zamestnanosti, informačné a poradenské aktivity, organizovanie BP, vzdelávanie, semináre a konferencie.

Úrad Dolný Kubín v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 realizoval aj naďalej projekt „Centrum vzdelávania – príležitosť k vzdelávaniu bez hraníc“ v spolupráci s Informačným centrom mladých Orava, Tvrdošín a Institut Euroscola Třinec. Prostredníctvom projektu sa realizuje pilotné cezhraničné vzdelávanie vo vzdelávacom zariadení na Orave pod dohľadom Institutu Euroscola:

- a) pre nezamestnaných - psychodiagnostika, mäkké zručnosti pre potreby trhu práce, IKT zručnosti, anglický jazyk (časová dotácia 160 hod)
- b) pre zamestnancov úradu – psychodiagnostika, protistresový program, IKT zručnosti, anglický jazyk (časová dotácia 120 hod.)
- c) pre pedagógov – psychodiagnostika, protistresový program, práca s deťmi so ŠVVP (časová dotácia 72 hod.)

Úrad Košice realizoval projekt „MA-SLO-W, MAgyar SLOvensky Workforve“ v spolupráci s Vládnym úradom – Ústredie úradu práce v Miškolci. Cieľom projektu je údržba a kontinuálna aktualizácia databázy „Prevádzkovanie informačných bodov Medzinárodný zamestnávateľský pakt“.

Úrad Martin realizoval do 31.7.2012 multilaterálny projekt "Zelené povolania pre znevýhodnených ľudí (Green job for disadvantaged people)", ktorého partnermi sú Office de l'environnement de la Corse, Corte, France, Cité de la Culture et du Tourisme Durable, Gréoux-Bains, France Consell de Mallorca, Departament de Medi Ambient, Palma, Espagne AID Soleilmont, Charleroi, Belgique Institut Anaptyxis Technologies & Anthropolon Poron, Drama, Grece OCRE - Associação para a Valorização do Ambiente, Cultura, Património e Lazer, Castelo de Vide, Portugal. Cieľom uvedeného medzinárodného projektu je rozvoj nástrojov a iniciatív na tému rozvoja zelených povolání pre skupinu znevýhodnených občanov.

Úrad Námestovo spolupracoval v rámci Zmluvy o medzinárodnej spolupráci v rámci projektu: "Pro inspiraci za hranice" s Kvalifikační a personální agentúrou o.p.s. z Třince. Predmetom tejto spolupráce bolo poskytnutie námetov, informácií, skúsenosti a príkladov dobrej praxe. Zabezpečenie stretnutí so zamestnávateľmi v rámci chránených dielní/chránených pracovísk v regióne, účasť na konferencii a prezentácia partnerstva so zameraním na občanov so ZP.

Úrady Nové Mesto nad Váhom a Trenčín realizovali do 25.10.2012 v rámci cezhraničnej spolupráce SR-ČR-AT projekt „Informačné fórum pre stredoškóľákov“. Partnermi projektu sú úrady práce z ČR - okres Hodonín a Uherské Hradište, sieť EURES Slovensko, sieť EURES ČR, zamestnávateľia z okresu Nové Mesto nad Váhom, Myjava, Ilava, Trenčín, z okresu Hodonín a Uherské Hradište, vysoké školy z ČR a SR, sprostredkovateľské agentúry, ICM, Europe Direct.

Úrad Považská Bystrica pokračoval v projekte "Women's wood green building", ktorého partneri sú SUD CONCEPT, Ajaccio, Francúzsko, K.EK.E.K TECHNIKI EKPEDEFTIKI, N. Ionia, Athènes, Grécko, ISEI sas di G.Guarino & c., Tremestieri Etneo, Taliansko, ETUDES ET CHANTIERS CORSICA, SORIO, Francúzsko, ktorého realizácia je stanovená na obdobie od 1.8.2011 do 31.7.2013. Ciele projektu a partnerstva boli zamerané hlavne na podporu používania dreva v oblasti ekokonštrukcie a podporu rozvoja drevárskeho priemyslu a ekologického stavebníctva na lokálnej úrovni. Iniciatíva nadväzuje na cieľ redukovať tvorbu plynov, spôsobujúcich skleníkový efekt. Partneri sa zameriavajú na uľahčenie orientácie, aktivizáciu a zahrnutie žien do odboru ekostavebníctva z dreva. V priebehu projektu partneri identifikujú kompetencie potrebné pre prácu v uvedenom odvetví so zameraním sa na osoby so sťaženou integráciou na trhu práce.

Úrad Rimavská Sobota v období od 1.11.2012 do 31.10.2013 realizuje v spolupráci s Obchodnou a priemyselnou komorou župy Heveš, Eger, s Banskobystrickou regionálnou komorou SOPK, s Obcou Jesenské, s organizáciou Centrum prvého kontaktu pre podnikateľov v Poltári projekt s názvom „Pracuj doma!“ – Integrovaný trh práce a program sprostredkovania vzdelávania. Hlavným cieľom projektu je zníženie vplyvu migračných procesov v prihraničnej oblasti a zastavenie ďalšieho znižovania hospodárskeho potenciálu a podpora rozvoja hospodárstva aktívnymi nástrojmi trhu práce

Úrad Spišská Nová Ves realizoval od júna 2011 do júna 2012 projekt pod názvom: "Job Seekers - Young People on the Move", ktorého partnermi sú BIC Spišská Nová Ves, s r.o., Mesto Bukurešť, Provincia di Milano. Cieľom projektu je ponúknuť konkrétne príklady nástrojov a osvedčených postupov pre predvídanie a zosúladovanie potrieb trhu práce v oblasti služieb zamestnanosti pre mladých ľudí vo veku 15 – 29 rokov. Partneri budú informovať správami na internete o štatistickom zlepšení zamestnanosti a šíriť výsledky projektu v partnerských krajinách organizovaním verejných a súkromných dielní.

4 VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP V ZMYSLE § 43 - § 60 ZÁKONA

Základný prehľad o nástrojoch AOTP v porovnaní rokov 2011 a 2012 je uvedený v tabuľke.

TABUĽKA Č. 8

AOTP (§§)	Rok 2011			Rok 2012		
	Počet vytvorených /obsadených PM / resp. počet zaradených osôb / resp. počet podporených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v Eur)	Čerpanie finančných prostriedkov (v Eur)	Počet vytvorených /obsadených PM / resp. počet zaradených osôb / resp. počet podporených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v Eur)	Čerpanie finančných prostriedkov (v Eur)
§ 32 ods. 12 písm. d)	6 524	71 150,60	71 434,45	6 212	68 037,76	68 037,76
§ 43 ods.7	924	11 855,72	0,00	1 294	16 563,71	
§ 43 ods.10	184	4 548,66	0,00	184	6 453,30	70 562,41
§ 43 ods.11	0	0,00	0,00	0	0,00	
§ 46	1 367	182 565,62	224 849,62	1 785	684 191,08	934 174,10
§ 48b	11	3 248,80	0,00	290	81 652,14	81 652,14
§ 51	17 295	17 200 025,22	14 901 568,83	16 442	16 952 732,76	15 919 575,30
§ 52	22 542	4 231 553,87	3 698 101,34	18 844	3 530 060,67	2 720 588,33
§ 52a	5 794	6 451 017,17	4 920 705,55	5 254	6 100 426,89	5 251 239,90
Spolu nástroje zamerané na zvyšovanie zamestnateľnosti	54 641	28 155 965,66	23 816 659,79	50 305	27 440 118,31	25 045 829,94
§ 49	12 271	41 883 191,90	42 824 933,85	8 690	29 389 692,77	29 515 163,31
§ 49a	195	108 223,85	151 542,96	209	167 599,30	188 721,41
§ 50	523	1 196 439,60	722 314,57	599	1 457 117,78	1 118 236,50
§50c	187	1 087 714,05	1 176 221,68	139	863 400,24	768 244,47
§50i	3 724	11 897 397,90	17 770 534,06	skončila účinnosť k 31.12.2011		100 584,95
§50j	10 420	30 717 763,57	18 795 172,98	5 499	16 940 943,32	22 154 889,07
§ 53d	0	0,00	0,00	0	0,00	4 762 032,68
§ 54	1 354	252 083,32	8 310 986,29	320	1 247 812,66	1 498 932,04
§55a	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
§ 56	2 025	17 463 549,82	12 447 951,59	2 026	17 656 995,37	14 720 450,59
§ 57	523	4 613 433,38	4 833 487,13	536	4 741 475,46	4 676 904,57
§ 59	549	3 487 484,65	2 154 244,52	601	4 098 860,86	3 152 083,80
Spolu nástroje zamerané na zvyšovanie zamestnanosti	31 771	112 707 282,04	109 187 389,63	18 619	76 563 897,76	82 656 243,39
§ 47	0	0,00	341,79	0	0,00	0,00
§ 50a	4 357	18 522 206,65	9 468 631,26	2 451	10 431 464,48	12 427 597,15
§ 53	17 778	5 152 572,03	5 162 228,69	16 136	4 918 369,69	4 896 116,09
§ 53a	61	61 591,95	59 360,41	66	63 091,27	63 931,90
§ 53b	20	1 120,00	1 202,72	0	0,00	0,00
§ 56a	305	627 464,12	589 541,07	453	884 807,85	755 805,59
§ 60	5 222	13 369 714,47	13 562 986,71	6 013	15 771 944,10	16 221 310,86
Spolu nástroje zamerané na udržanie existujúcich PM	27 743	37 734 669,22	28 844 292,65	25 119	32 069 677,39	34 364 761,59
Spolu súčet	114 155	178 597 916,92	161 848 342,07	94 043	136 073 693,46	142 066 834,92

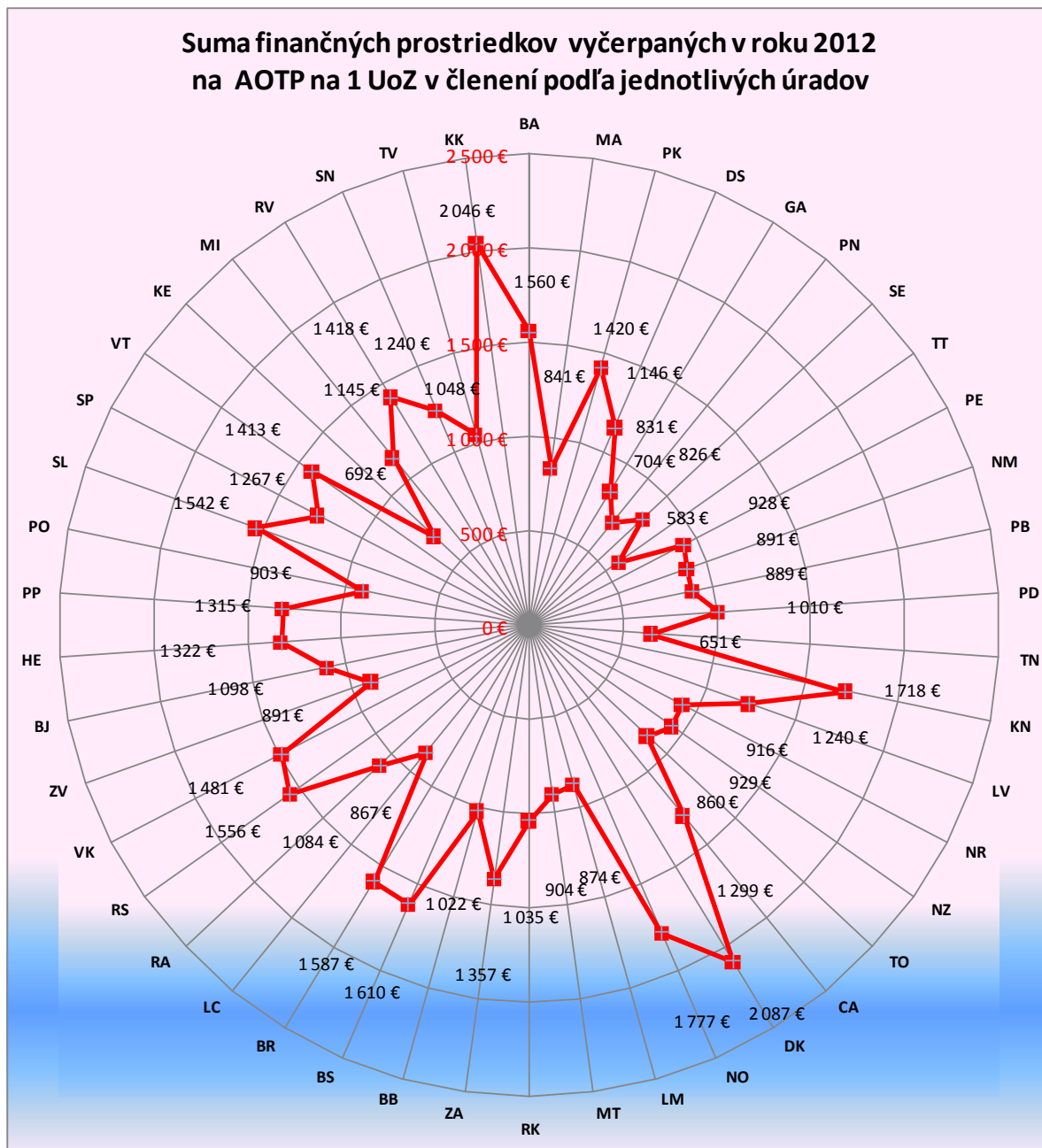
Základný prehľad o efektívnosti využívania finančných prostriedkov na AOTP vo vzťahu k umiestňovaniu a aktivizácii a vo väzbe na MEN je uvedený v tabuľke v členení podľa jednotlivých úradov.

TABUĽKA Č. 9

Úrad	Počet aktivizovaných UoZ prostredníctvom nástrojov AOTP	Počet UoZ umiestnených na trhu práce prostredníctvom nástrojov AOTP	Miera umiestnenia aktivizovaných UoZ	MEN
Bratislava	2 566	482	18,78%	5,02
Malacky	1 230	136	11,06%	8,69
Pezinok	1 686	298	17,67%	6,88
Dunajská Streda	3 381	578	17,10%	12,96
Galanta	1 043	228	21,86%	7,20
Piešťany	1 931	149	7,72%	8,75
Senica	2 427	243	10,01%	10,42
Trnava	2 593	248	9,56%	7,56
Partizánske	2 835	287	10,12%	13,29
Nové Mesto nad Váhom	1 591	241	15,15%	8,73
Považská Bystrica	3 046	395	12,97%	10,84
Prievidza	3 739	773	20,67%	12,97
Trenčín	3 696	319	8,63%	9,21
Komárno	2 584	365	14,13%	19,15
Levice	3 980	589	14,80%	15,70
Nitra	3 518	375	10,66%	10,93
Nové Zámky	5 424	464	8,55%	14,14
Topoľčany	1 653	226	13,67%	12,80
Čadca	2 370	582	24,56%	13,64
Dolný Kubín	920	284	30,87%	15,46
Námestovo	2 488	874	35,13%	15,70
Liptovský Mikuláš	859	259	30,15%	13,92
Martin	2 055	311	15,13%	10,34
Ružomberok	1 303	259	19,88%	13,35
Žilina	1 249	468	37,47%	11,61
Banská Bystrica	2 536	312	12,30%	9,82
Banská Štiavnica	4 220	724	17,16%	17,71
Brezno	1 417	294	20,75%	19,15
Lučenec	4 779	275	5,75%	26,05
Revúca	2 194	161	7,34%	32,55
Rimavská Sobota	3 564	377	10,58%	35,59
Veľký Krtíš	2 472	358	14,48%	25,87
Zvolen	3 417	439	12,85%	15,35
Bardejov	3 085	443	14,36%	22,66
Humenné	3 476	366	10,53%	19,47
Poprad	3 820	479	12,54%	14,58
Prešov	5 617	851	15,15%	21,02
Stará Ľubovňa	2 170	388	17,88%	16,73
Stropkov	1 264	187	14,79%	21,72
Vranov nad Topľou	3 525	535	15,18%	24,02
Košice	7 530	728	9,67%	14,88
Michalovce	4 484	586	13,07%	21,12
Rožňava	3 160	311	9,84%	29,04
Spišská Nová Ves	5 036	488	9,69%	20,37
Trebišov	3 865	351	9,08%	26,85
Kežmarok	1 934	421	21,77%	30,06
SR	133 735	18 504	13,84%	14,44

Základný prehľad o finančných prostriedkoch na AOTP vyčerpaných v roku 2012 v členení podľa jednotlivých úradov na 1 UoZ je uvedené v grafe č. 13.

GRAF Č. 13

Na AOTP boli v roku 2012 v rámci jednotlivých úradov vynakladané finančné prostriedky v rôznej výške a s rôznou efektívnosťou z hľadiska účinnosti ich vynaloženia pretransformovanej do umiestnenia na trhu prácu podporených, resp. aktivizovaných UoZ. Rozdiely vo vynakladaní finančných prostriedkov boli ovplyvnené regionálnymi disparitami v oblasti ponuky a dopytu na trhu práce a tiež individuálnym prístupom ku klientom na jednotlivých úradoch. Údaje môžu byť

oplyvnené aj situáciou v postupnom zavádzaní nového informaného systému IS SZ na úrady v roku 2012.

Relatívne najviac finančných prostriedkov na AOTP na 1 UoZ bolo vynaložených v Dolnom Kubíne, Kežmarku a Komárne a to v DK 2 086,67 €, pričom na tomto úrade bola pomerne vysoká, 30,87 % miera umiestnenia UoZ podporených AOTP, pri nadpriemernej MEN 15,46 %. V Námestove, ktorý má porovnateľné parametre trhu práce a porovnateľnú MEN (15,70 %) bolo na 1 UoZ vynaložených v priemere až o 310,08 € menej ako v Dolnom Kubíne, pričom miera umiestnenia podporených AOTP bola až 35,13 %, čo je druhá najvyššia miera umiestnenia UoZ podporených AOTP.

Najmenej finančných prostriedkov na AOTP na 1 UoZ bolo vynaložených v Trnave, a to 583,48 €, pričom na tomto úrade bola len 9,56 % miera umiestnenia UoZ podporených AOTP pri podpriemernej MEN 7,56 %. V Galante, ktorá má porovnateľné parametre trhu práce a porovnateľnú MEN (7,20 %) bolo na 1 UoZ vynaložených v priemere o 247,98 € viac ako v Trnave, avšak miera umiestnenia podporených AOTP bola o 12,30 % vyššia (21,86 %).

Najnižšie miery umiestnenia aktivizovaných prostredníctvom nástrojov AOTP v rámci SR mali úrady Lučenec, Revúca, Piešťany. Najvyššie miery umiestnenia aktivizovaných mali úrady Žilina, Námestovo, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš.

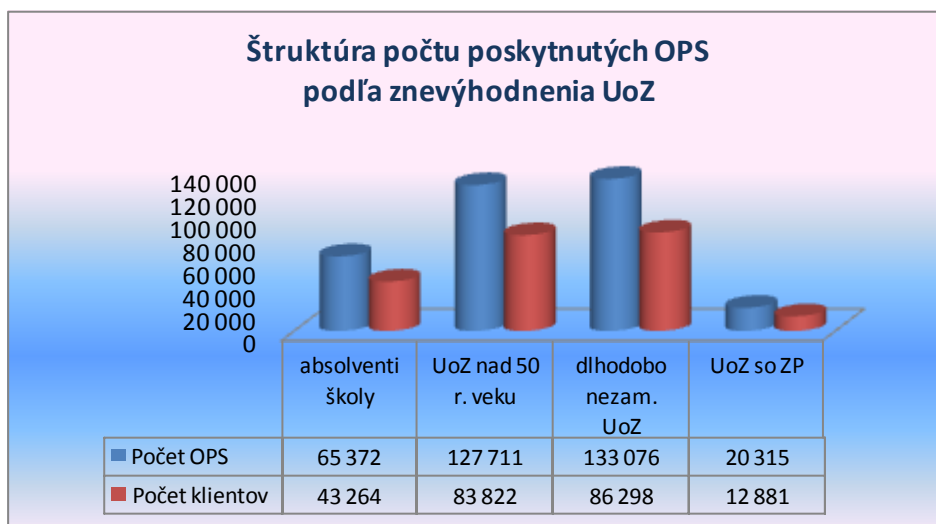
Za jeden z najúspešnejších úradov pri porovnaní vynaložených finančných prostriedkov na AOTP, MEN a miery umiestnenia UoZ podporených AOTP v roku 2012 možno považovať Žilinu, kde vynaložili na 1 UoZ 1 356,55 €, pričom na tomto úrade bola až 37,47 % miera umiestnenia UoZ podporených AOTP, pri MEN 11,61 %. V Nitre, ktorá má porovnateľné parametre trhu práce a porovnateľnú MN (10,93 %) bolo na 1 UoZ vynaložených v priemere o 440,49 € menej ako v Žiline, avšak miera umiestnenia podporených AOTP až o 26,81 % nižšia (10,66 %).

4.1 Odborné poradenské služby - § 43 zákona

OPS sú v zmysle § 43 ods. 2 zákona služby zamerané na riešenie problémov spojených s pracovným uplatnením UoZ, na vytváranie súladu medzi jeho osobnostnými predpokladmi a požiadavkami na vykonávanie určitého zamestnania, na ovplyvňovanie rozhodovania a správania sa UoZ, ako aj na jeho sociálnu a pracovnú adaptáciu.

V roku 2012 poskytovalo OPS 176 interných poradcov, čo predstavuje pokles o 15 poradcov v porovnaní s rokom 2011. OPS môžu poskytovať aj externí dodávatelia OPS. Celkovo bolo v roku 2012 poskytnutých 326 926 OPS pre 215 678 klientov (prevažne UoZ). To znamená, že jednému klientovi bolo poskytnutých v priemere 1,5 OPS. V porovnaní s rokom 2011 bolo poskytnutých o 64 895 OPS menej. Štruktúru poskytnutých OPS podľa znevýhodnenia UoZ, ktorým boli OPS poskytnuté v roku 2012 vyjadruje nasledovný graf.

GRAF Č. 14

OPS sa realizujú v rámci aktivít individuálneho poradenstva alebo skupinového poradenstva. Štruktúru OPS poskytnutých v roku v členení podľa jednotlivých aktivít vyjadruje graf.

GRAF Č. 15

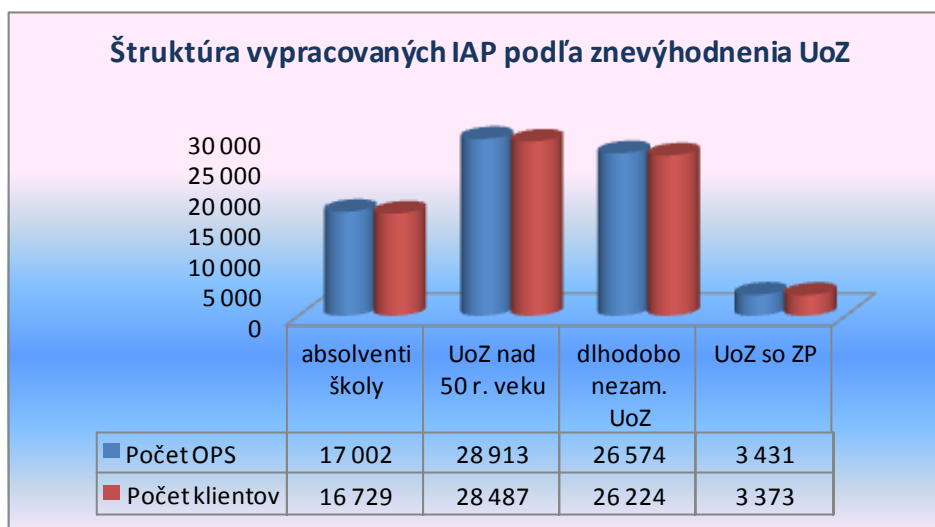
V rámci OPS boli poskytované nasledovné aktivity:

Individuálny akčný plán je písomný dokument, ktorý na základe posúdenia dosiahnutého stupňa vzdelania, odborných zručností, osobnostných predpokladov, schopností, praktických skúseností a možností znevýhodneného UoZ, určuje postup a časový harmonogram plnenia jednotlivých opatrení na zvýšenie možností uplatnenia znevýhodneného UoZ na trhu práce. Úrad bol povinný ponúknuť vypracovanie IAP:

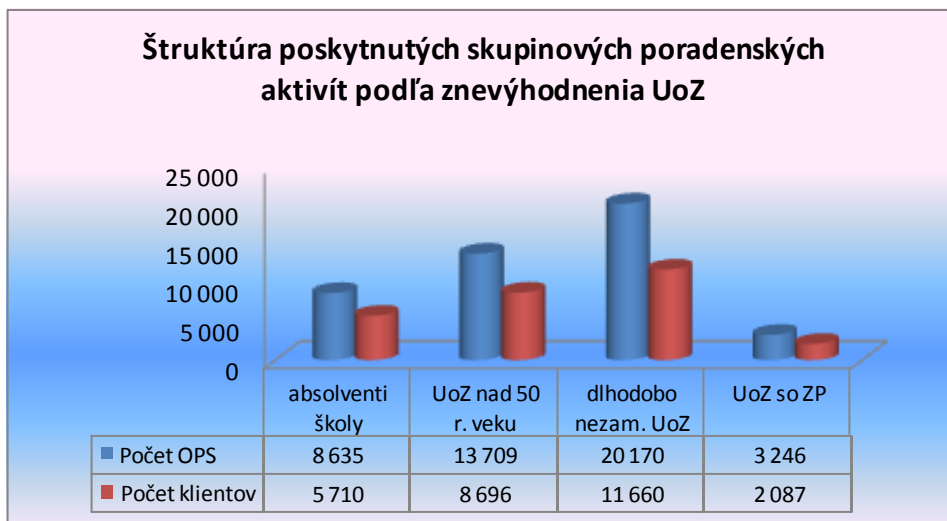
- najneskôr do 4 kalendárnych mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zaradení občana do evidencie UoZ znevýhodneným UoZ podľa § 8 ods. 1 a), b) a d) zákona
- najneskôr do 4 kalendárnych mesiacov od uplynutia lehoty 24 mesiacov vedenia v evidencii UoZ znevýhodneným UoZ, ktorí sú vedení v evidencii UoZ viac ako 24 mesiacov.

IAP bol v roku 2012 vypracovaný v celkovom počte 70 897 OPS (pokles o 16 973 v porovnaní s rokom 2011) pre 69 845 klientov, z toho najviac pre UoZ nad 50 rokov veku v počte 28 487 UoZ (40,78%). Štruktúru znevýhodnených UoZ, ktorým bol vypracovaný IAP v roku 2012 vyjadruje graf.

GRAF č. 16

Skupinové poradenské aktivity – napr. sociálno-psychologický výcvik, sociálno-komunikačný tréning a pod. boli poskytnuté 44 409 krát pre 27 522 klientov, z toho najviac pre dlhodobo nezamestnaných UoZ v počte 11 660 UoZ (42,36%). Štruktúru znevýhodnených UoZ, ktorým bola poskytnutá skupinová poradenská aktivita v roku 2012 vyjadruje nasledovný graf.

Výber do projektov a programov – aktivita s klientmi, ktorí absolvovali individuálny alebo skupinový výber do poradenských programov, projektov, výcvikov alebo iných aktivít, bola poskytnutá 2 358 krát pre 2 295 klientov, z toho najviac pre dlhodobo nezamestnaných UoZ v počte 683 UoZ (29,76%).

Výber na vzdelávanie a prípravu pre trh práce, zahrňujúci zhodnotenie a určenie druhu vzdelávacej aktivity, bol realizovaný 9 142 krát pre 8 609 klientov, z toho najviac pre dlhodobo nezamestnaných UoZ v počte 2 698 UoZ (31,33%).

Psychologické poradenstvo – individuálnou alebo skupinovú formou, bola poskytnutá 856 krát pre 410 klientov, z toho najviac pre UoZ nad 50 rokov veku v počte 269 UoZ (65,60%).

Bilančná diagnostika zameraná na zmapovanie a zhodnotenie celkového potenciálu klienta uplatniť sa na trhu práce, bola poskytnutá 239 krát pre 188 klientov, z toho najviac pre dlhodobo nezamestnaných UoZ v počte 149 UoZ (79,25%).

Náhrada časti cestovných výdavkov UoZ súvisiacich s účasťou na aktivitách v rámci OPS - § 43 ods. 7 zákona

Úrad poskytoval UoZ náhradu výdavkov súvisiacich s účasťou na aktivitách v rámci OPS poskytovaných úradom, ktoré trvali najviac 3 dni, z miesta trvalého alebo prechodného pobytu do miesta konania aktivít v rámci OPS a späť. V sledovanom období bolo týmto nástrojom AOTP podporených celkom 1 294 UoZ sumou 16 563,71 €.

Úhrada výdavkov na stravovanie, ubytovanie a výdavky na cestovné UoZ a ZoZ - § 43 ods. 10 zákona

V roku 2012 bol tento príspevok vyplatený 184 UoZ v celkovej výške 6 453,30 €.

4.2 Vzdelávanie a príprava UoZ a ZoZ pre TP - § 46 zákona

VzPrTP je teoretická alebo praktická príprava UoZ a ZoZ, ktorá si vyžaduje jeho uplatnenie na trhu práce prostredníctvom zhodnotenia jeho odborných zručností, schopností, pracovných skúseností, dosiahnutého stupňa vzdelania a zdravotnej spôsobilosti. Pri určovaní obsahu a rozsahu vzdelávania a prípravy pre trh práce sa vychádzalo z doterajšej úrovne vedomostí a odborných zručností UoZ a ZoZ a zamestnanca tak, aby boli účelne využité pri získavaní nových vedomostí a odborných zručností. VzPrTP sa uskutočňovalo formou vzdelávania v akreditovaných vzdelávacích programoch. VzPrTP realizujú dodávateľia služieb VzPrTP, na výber ktorých sa vzťahuje zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Oprávneným výdavkom UoZ a ZoZ, ktorí sa zúčastnia na VzPrTP sú výdavky na stravovanie, ubytovanie a výdavky na cestovné z miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu do miesta konania VzPrTP a späť podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov. Úrad poskytuje tiež príspevok na služby pre rodinu UoZ a ZoZ, ktorý sa zúčastňuje na VzPrTP a ktorý je rodič starajúci sa o dieťa pred začatím povinnej školskej dochádzky.

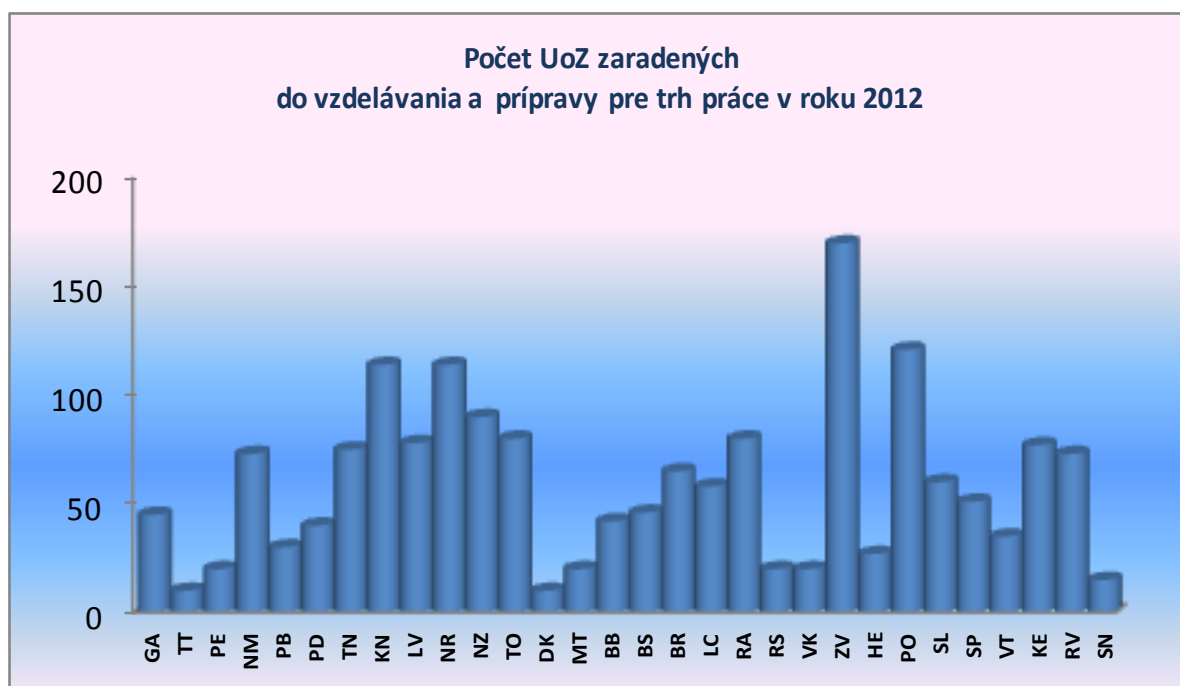
V roku 2012 sa VzPrTP zúčastnilo 1 785 UoZ, na ktorých bolo vynaložených 684 191,08 €. Porovnanie s rokom 2011 je uvedené v tabuľke.

TABUĽKA Č. 10

Rok	Počet UoZ vo VzPrTP	Dohodnutá suma finančných prostriedkov na VzPrTP	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	1 367	182 565,62 €	224 849,62 €
2012	1 785	684 191,08 €	934 174,10 €

Počet UoZ zaradených do vzdelávacích kurzov podľa jednotlivých úradov je vyjadrený v grafe.

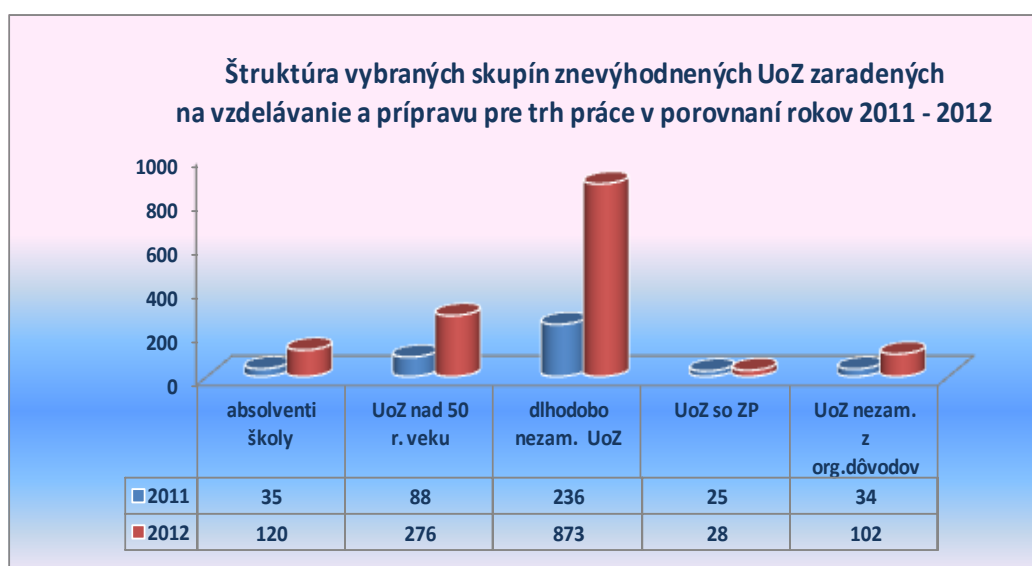
GRAF Č. 18

Najmenej zaradených na VzPrTP mali v sledovanom období úrady Trnava a Dolný Kubín, najviac zaradených na VzPrTP mali úrady Zvolen a Prešov .

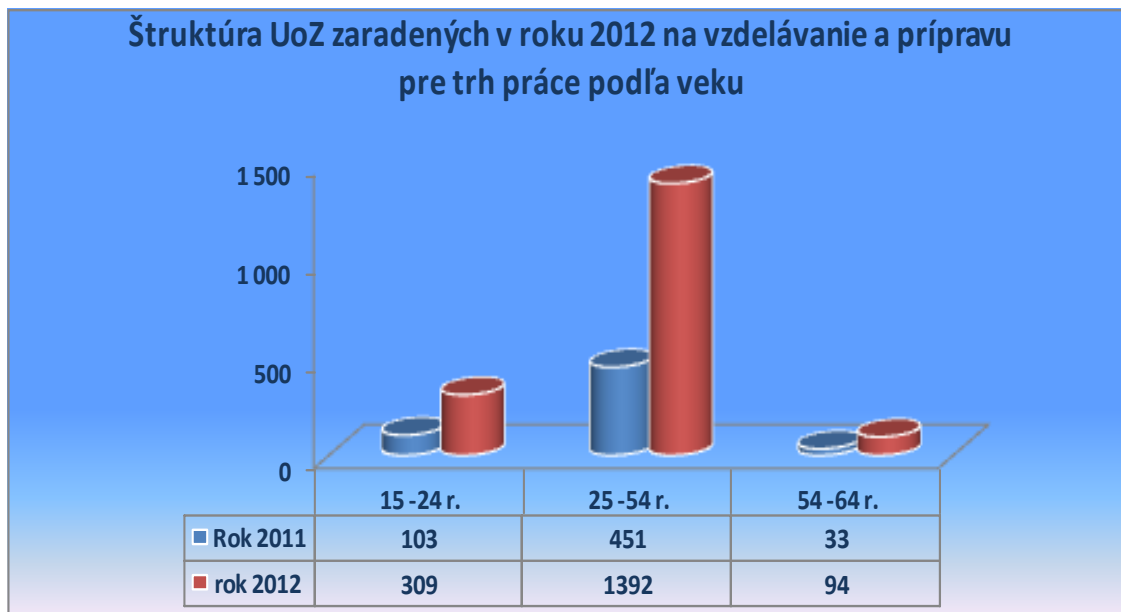
Z celkového počtu UoZ zaradených na VzPrTP v roku 2012 bolo 1 145 znevýhodnených UoZ – 64,14 %. Štruktúra znevýhodnených UoZ, zaradených na VzPrTP je vyjadrená v grafe.

GRAF Č. 19

Veková štruktúra UoZ zaradených na VzPrTP v porovnaní rokov 2012 a 2011 je vyjadrená v nasledujúcom grafe.

GRAF č. 20

Poskytovanie dávky počas VzPrTP a počas prípravy na pracovné uplatnenie osôb so ZP - § 48b zákona

V roku 2012 bola počas VzPrTP v rámci § 48b zákona poskytnutá dávka pre 290 UoZ v celkovej výške 81 652,14 €. Porovnanie počtu UoZ, ktorým bola poskytnutá dávka v roku 2012 a 2011 je uvedené v tabuľke č. 11.

TABUĽKA č. 11

Rok	Počet UoZ, ktorým bola poskytnutá dávka	Výška finančných prostriedkov vyplatených na dávku
2011	11	3 248,80 €
2012	290	81 652,14 €

4.3 Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca - § 47 zákona

VzPrTP zamestnancov vykonával zamestnávateľ v záujme ďalšieho pracovného uplatnenia svojich zamestnancov formou všeobecného VzPrTP zamestnanca a špecifického VzPrTP zamestnanca s cieľom zvýšiť ich vzdelanostnú úroveň, pracovný potenciál a adaptabilitu na trhu práce. Cieľom VzPrTP zamestnancov bolo podporiť udržanie existujúcich PM, najmenej počas 12 mesiacov po ukončení vzdelávania zamestnancov alebo predísť alebo obmedziť HP zamestnancov.

V roku 2012 tento príspevok na udržanie zamestnanosti nebol využívaný.

4.4 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49 zákona

Príspevok na SZČ v roku 2012 bol poskytovaný UoZ vedenému v evidencii UoZ najmenej tri mesiace, ktorý vykonával SZČ nepretržite najmenej dva roky, ak o príspevok požiadal písomne. Príspevok sa poskytoval na úhradu nákladov súvisiacich so samostatnou zárobkovou činnosťou. Z hľadiska podpory vytvárania pracovných miest prostredníctvom nástrojov AOTP patril tento príspevok medzi najvyužívanejší. Výška príspevku bola diferencovaná v závislosti od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese, v ktorom občan prevádzkoval alebo vykonával samostatnú zárobkovú činnosť.

V roku 2012 bolo dohodnutých 8 445 pracovných miest v sume 28 932 784,33 € a vytvorených a obsadených bolo 8 690 PM na SZČ v celkovej sume 29 389 692,77 €, pričom reálne bolo vyčerpaných 29 515 163,31 €. Z porovnania s predchádzajúcim rokom možno konštatovať, že v roku 2012 bolo vytvorených a obsadených o 3 681 PM menej ako v roku 2011.

TABUĽKA Č. 12

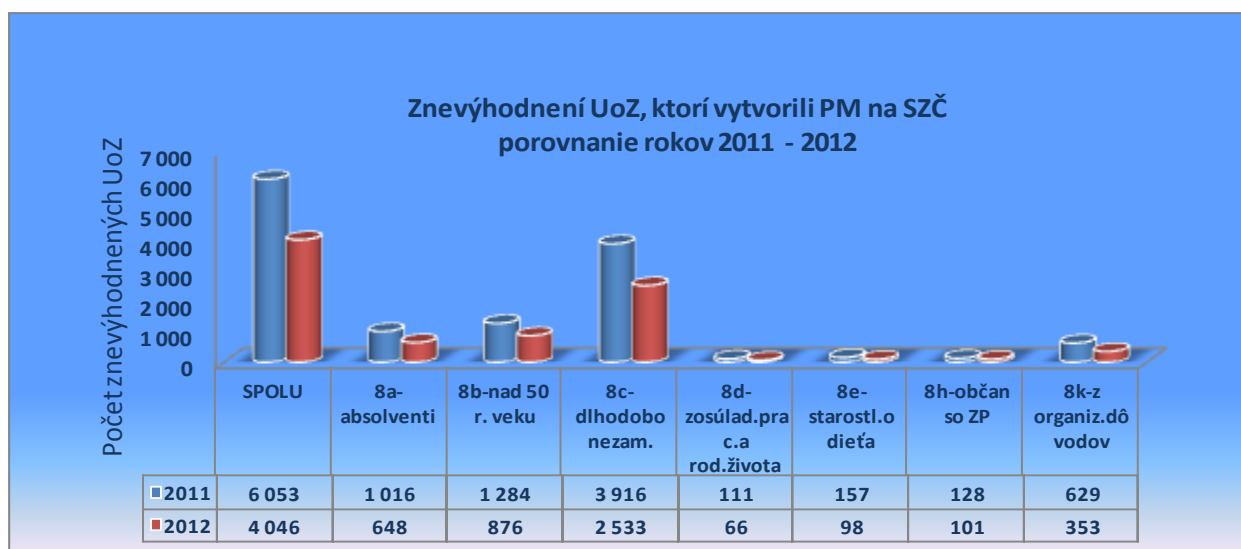
Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	12 271	41 883 191,90 €	42 824 933,85 €
2012	8 690	29 389 692,77 €	29 515 163,31 €

V zmysle zákona podmienkou uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku na SZČ je absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ, ktorú pre UoZ zabezpečí úrad. Predpokladáme, že uvedený nižší počet vytvorených a obsadených pracovných miest v roku 2012, t. j. o 3 681 PM oproti roku 2011 súvisí práve s možnosťami pre splnenie uvedenej zákonom definovanej podmienky a to zabezpečiť prípravu na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti všetkým záujemcom o SZČ (problémy s verejným obstarávaním). Úrady túto prípravu UoZ poskytovali aj internou formou, avšak personálna kapacita úradov neumožnila pokryť absolvovanie tejto prípravy pre všetkých záujemcov. Pri porovnaní počtu vytvorených PM v podmienkach jednotlivých úradov v rámci krajov môžeme konštatovať, že v roku 2012 bolo v Bratislavskom kraji najviac vytvorených PM v okrese Bratislava V - 138 PM, v Trnavskom kraji v okrese Dunajská Streda - 163 PM, v Trenčianskom kraji v okresoch Prievidza - 288 a Považská Bystrica - 257 PM, v Nitrianskom kraji v okrese Nové Zámky - 218 PM, v Žilinskom kraji v okresoch Námestovo - 344 a Tvrdošín 248 - PM, v Banskobystrickom kraji v okresoch Veľký Krtíš - 212 a Rimavská Sobota - 158 PM, v Prešovskom kraji v okresoch Kežmarok - 249 a Prešov 227 - PM, v Košickom kraji v okresoch Spišská Nová Ves - 219, Michalovce - 191 a Trebišov - 149 PM.

V roku 2012 najviac pracovných miest na SZČ bolo v rámci jednotlivých okresov vytvorených na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Námestove 344 PM.

Z celkového počtu 8 690 umiestnených UoZ bolo 3 352 žien – 38,57 % a 4 697 znevýhodnených UoZ – 54,05 %.

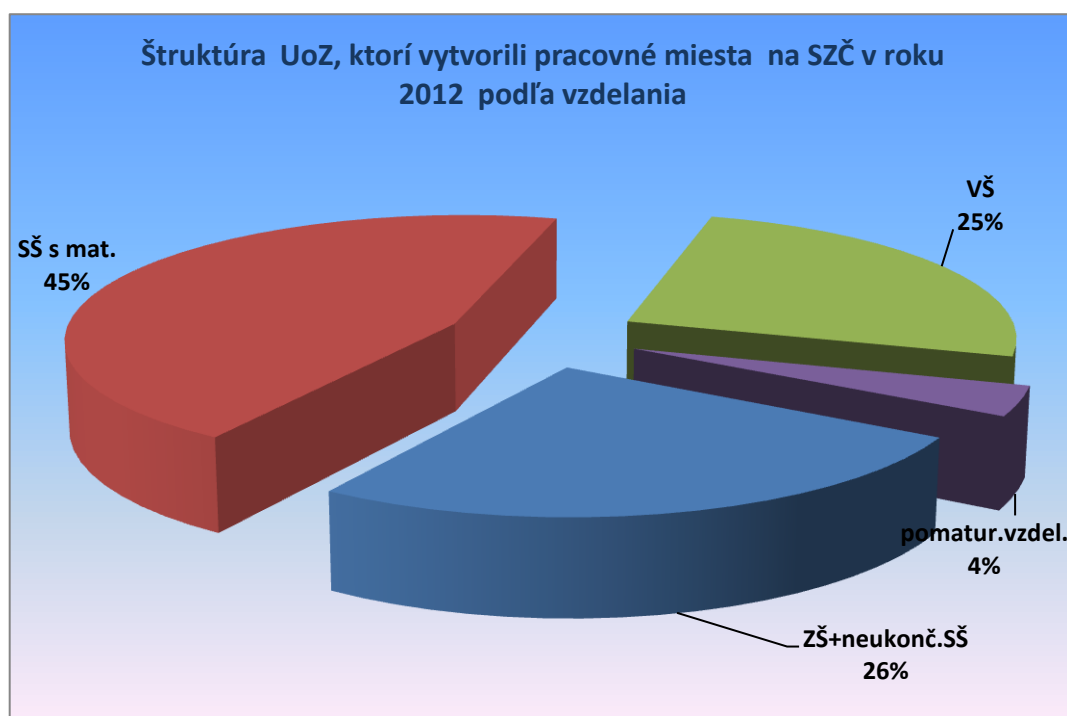
GRAF Č. 21

Graf č. 21 znázorňuje štruktúru znevýhodnených UoZ, ktorí vytvorili PM v zmysle § 49 zákona. V rámci štruktúry znevýhodnených UoZ zaradených na tento nástroj AOTP pozitívnym javom je, že uvedený nástroj AOTP v roku 2012 využili najviac dlhodobo nezamestnaní UoZ (53,92 %), občania nad 50 rokov veku (18,65 %) a tiež absolventi, ktorí majú problémy so začlenením sa na trh práce (13,80 %) ako aj občania, ktorí sa stali nezamestnanými z dôvodu skončenia pracovného pomeru z organizačných dôvodov, z dôvodu ohrozenia chorobou z povolania, z dôvodu dosiahnutia najvyššej prípustnej expozície na pracovisku alebo z dôvodu dosiahnutia veku, pre ktorý nemôže vykonávať pôvodné zamestnanie.

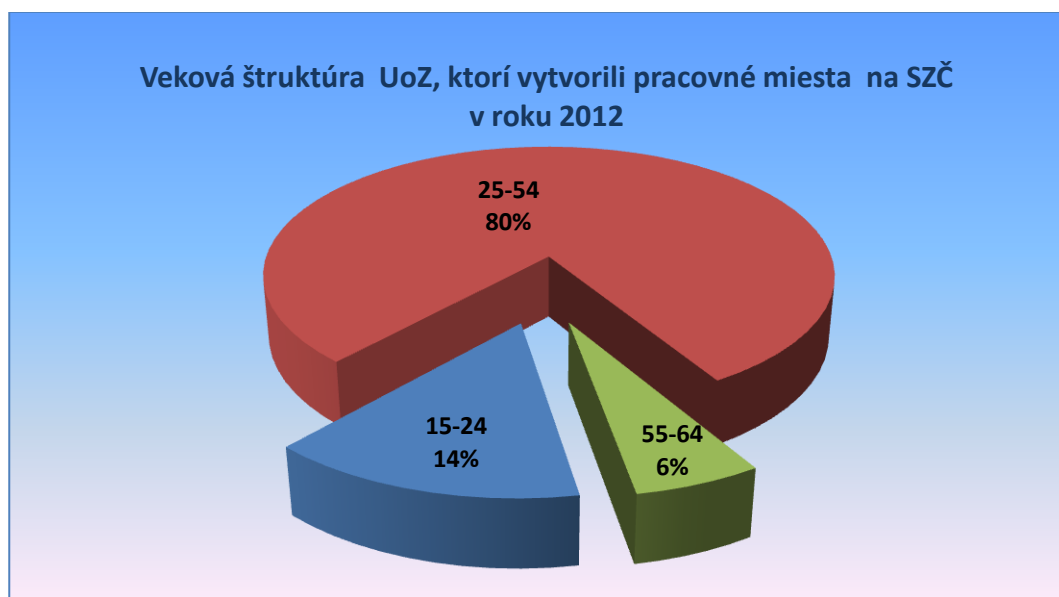
Z hľadiska vzdelania najviac a to 3 935 UoZ, ktorí vytvorili podporené PM na SZČ bolo so stredoškolským vzdelaním s maturitou, so základným a neukončeným stredným vzdelaním bolo 2 233 UoZ, 2 191 UoZ bolo s vysokoškolským vzdelaním a najmenej, t. j. 331 podporených pracovných miest vytvorili UoZ s pomaturitným kvalifikačným vzdelaním.

GRAF Č. 22

Z hľadiska veku z celkového počtu 7 690 vytvorených PM na SZČ sa na základe poskytnutia príspevku na SZČ samozamestnalo 1 258 UoZ vo veku 15-24 rokov, 6 922 UoZ vo veku 25-54 rokov a 510 UoZ vo veku 55-64 rokov.

V roku 2012 zrušilo pred ukončením dohodnutej dvojročnej doby nepretržitého podnikania pracovné miesto na SZČ 478 SZČO.

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť v zmysle § 49 je nástroj AOTP, ktorý patrí k najviac využívaným a zároveň k príspevkom s najvyššou úspešnosťou.

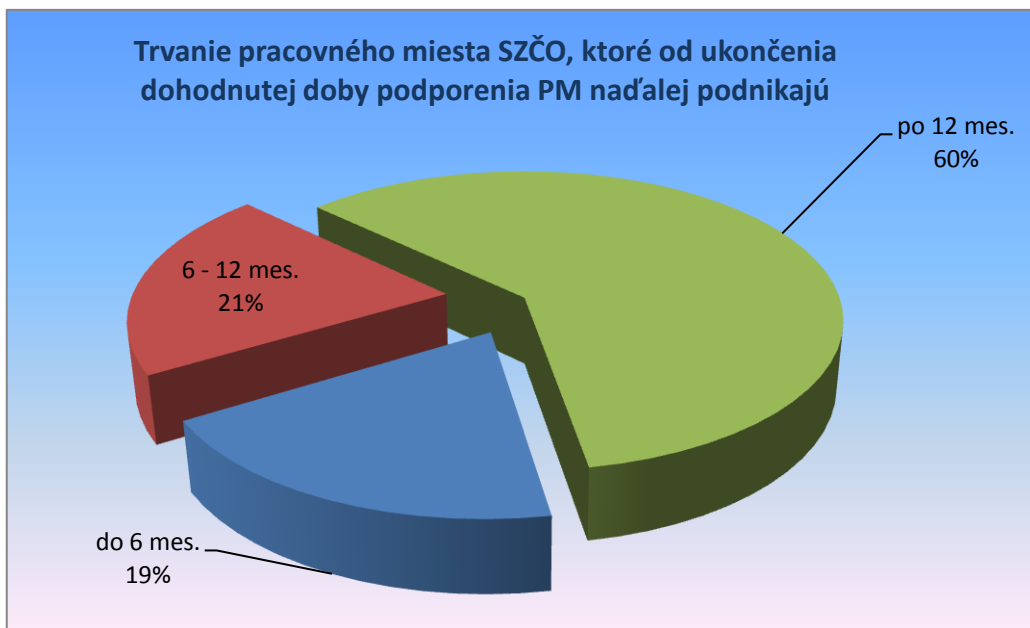
V roku 2011 obdobie povinného udržania pracovného miesta naplnilo 11 988 SZČO. Po ukončení obdobia povinného udržania pracovného miesta naďalej pokračovalo v podnikaní 9 825 osôb, čo je cca 81,96 % úspešnosť.

V roku 2012 si na trhu práce udržali pracovné miesto vytvorené z príspevku na SZČ samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré od ukončenia dohodnutej doby podporenia pracovného miesta naďalej podnikajú v sledovanom období:

do 6 mesiacov	4 376 SZČO
od 6 do 12 mesiacov	4 737 SZČO
po 12 mesiacoch	13 790 SZČO

Trvanie pracovných miest podporených SZČO, ktoré po uplynutí podpornej doby naďalej trvajú je zobrazené v grafe č.24.

GRAF Č. 24

Mapovanie úspešnosti podnikania, resp. zákonné využívanie poskytnutého príspevku u podporených SZČO sa realizovalo jednak formou predkladania polročných správ o prevádzkovaní alebo vykonávaní SZČ príjemcami príspevku a taktiež prostredníctvom následných finančných kontrol realizovaných oddeleniami kontroly úradov a to u príjemcov príspevku, u ktorých sa zistil akýkoľvek problém v procese prevádzkovania alebo vykonávania SZČ.

4.5 Príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ - § 49a zákona

Pred prijatím do zamestnania zamestnávateľ mohol v roku 2012 prijať znevýhodneného UoZ na zapracovanie pre vykonávanie požadovaných pracovných činností.

Cieľom zapracovania znevýhodneného UoZ pred prijatím do zamestnania na účely zákona bolo nadobudnutie praktických skúseností a pracovných návykov potrebných na vykonávanie pracovných činností u zamestnávateľa – poskytovateľa zapracovania.

V roku 2012 bolo na zapracovanie zaradených 209 znevýhodnených UoZ, čo bolo oproti roku 2011 viac o 14 znevýhodnených UoZ. Celková dohodnutá suma v roku 2012 predstavovala 167 599,30 €, pričom reálne vyčerpané finančné prostriedky boli vo výške 188 721,41 €. Porovnanie s rokom 2011 je uvedené v tabuľke č. 13.

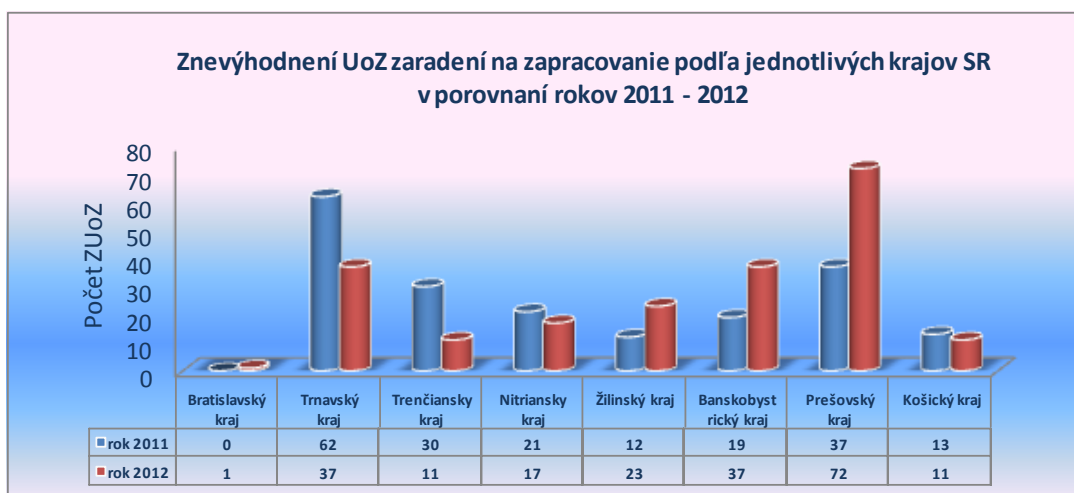
TABUĽKA Č. 13

Rok	Počet ZUoZ zaradených na zapracovanie	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	195	108 223 €	151 543 €
2012	209	167 599 €	188 721 €

Príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ v roku 2012 poberalo 129 žien, čo predstavuje až 61,7 % z celkového počtu zaradených znevýhodnených UoZ na zapracovanie. Najväčšiu skupinu z pohľadu štruktúry znevýhodnených UoZ, ktorým bol v roku 2012 poskytnutý príspevok tvorili dlhodobo nezamestnaní UoZ – (98 znevýhodnených UoZ t.j. 46,89 %), ďalšou početnou skupinou znevýhodnených UoZ boli absolventi škôl podľa – (64 znevýhodnených UoZ t.j. 30,62 %) a občania nad 50 rokov (36 znevýhodnených UoZ t.j. 17,22 %).

Najvyšší počet zaradených znevýhodnených UoZ na zapracovanie v roku 2012 bol v Prešovskom kraji, v ktorom vykonávalo zapracovanie 72 znevýhodnených UoZ, čo je 34,5 % z celkového počtu znevýhodnených UoZ zaradených na zapracovanie v sledovanom roku, pričom v roku 2011 bol najvyšší počet zaradených znevýhodnených UoZ na zapracovanie v Trnavskom kraji. Najnižší počet zaradených znevýhodnených UoZ na zapracovanie bol v Bratislavskom kraji, v ktorom v roku 2012 vykonával zapracovanie len 1 znevýhodnený UoZ. Počet zaradených znevýhodnených UoZ na zapracovanie v jednotlivých krajoch SR v porovnaní rokov 2011 a 2012 je vyjadrený v grafe.

GRAF Č. 25

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo v roku 2012 zaradených na zapracovanie 78 znevýhodnených UoZ vo veku 15 - 24 rokov, čo je 37 % z celkového počtu znevýhodnených UoZ zaradených na zapracovanie v sledovanom roku, 116 znevýhodnených UoZ vo veku 25 – 54 rokov, čo je 56 % z celkového počtu znevýhodnených UoZ zaradených na zapracovanie v sledovanom roku a 15 zUoZ vo veku 55 – 64 rokov, čo je 7 % z celkového počtu znevýhodnených UoZ zaradených na zapracovanie v sledovanom roku.

Na zapracovanie bolo v roku 2012 najviac zaradených znevýhodnených UoZ so stredoškolským vzdelaním (99 znevýhodnených UoZ, čo je 47,4 % z celkového počtu zaradených v roku 2012), tak ako to bolo i v roku 2011, čo znázorňuje nasledovný graf.

GRAF Č. 26

V hodnotenom období ukončilo zapracovanie 167 znevýhodnených UoZ, z ktorých sa 120 zamestnalo do 1 mesiaca po ukončení zapracovania, čo predstavuje 71,86 % úspešnosť, ktorá bola nižšia o 12 % oproti roku 2011, v ktorom sa z 209 znevýhodnených UoZ, ktorí ukončili zapracovanie zamestnalo do 1 mesiaca po ukončení 177 znevýhodnených UoZ, čo predstavuje 87,69% úspešnosť.

4.6 Príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ - § 50 zákona

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ sa poskytoval mesačne zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijal do pracovného pomeru znevýhodneného uchádzača o zamestnanie vedeného v evidencii UoZ najmenej tri mesiace.

Zamestnávateľ bol povinný zachovať vytvorené PM na zamestnávanie znevýhodnených UoZ, na podporu zamestnávania ktorých sa príspevok poskytoval, najmenej počas 24 kalendárnych mesiacov.

Pri porovnaní jednotlivých úradov môžeme osobitne spomenúť úrad Stará Ľubovňa, ktorý využívaním tohto nástroja AOTP v roku 2012 vytvoril 44 PM, čo predstavuje 7,35 % zo všetkých vytvorených PM v rámci § 50 zákona.

V hodnotenom období roku 2012, úrady podporili cez tento nástroj vytvorenie 599 PM na ktorých bolo umiestnených 685 znevýhodnených UoZ, podporených príspevkom v celkovej čerpanej výške 1 118 236,50 €.

TABUĽKA Č. 14

Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	523	1 196 439,60 €	722 314,57 €
2012	599	1 457 117,78 €	1 118 236,50 €

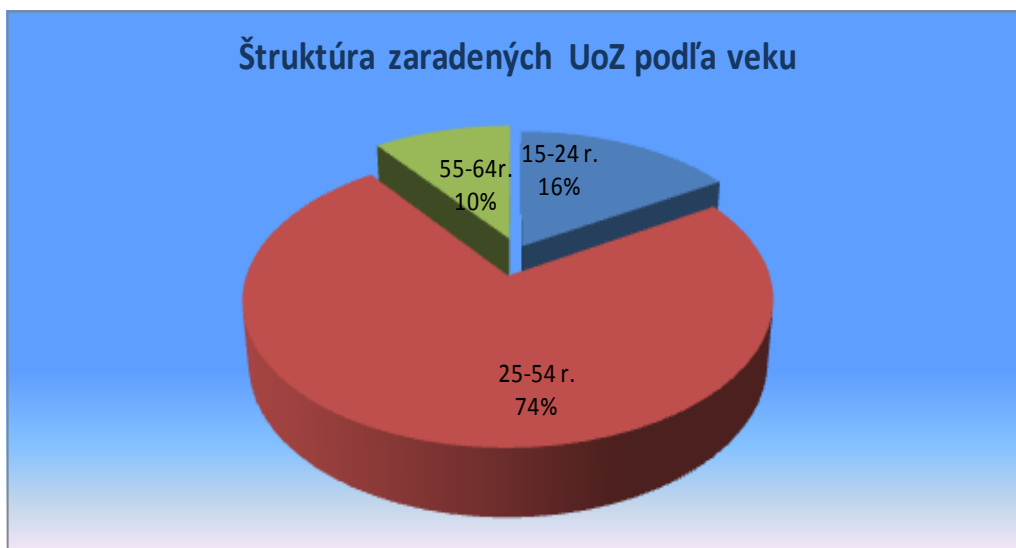
Vzhľadom na to, že na novovytvorené PM mohli byť zaradení iba znevýhodnení UoZ, ktorí sú v evidencii úradov viac ako 3 mesiace, malo to výrazný vplyv na nízky záujem zamestnávateľov o využitie tohto druhu príspevku. Zamestnávatelia využívali skôr formy „outsourcingu“, služby personálnych agentúr na zabezpečenie svojich firemných potrieb, alebo iné formy krátkodobého zamestnávania s dôrazom na flexibilitu pracovnej sily a pracovného času. Na jedno vytvorené pracovné miesto bolo priemerne vynaložených 1 867 €.

Veková štruktúra UoZ zaradených na § 50 je uvedená v tabuľke č. 15 a v grafe č. 27.

TABUĽKA Č. 15

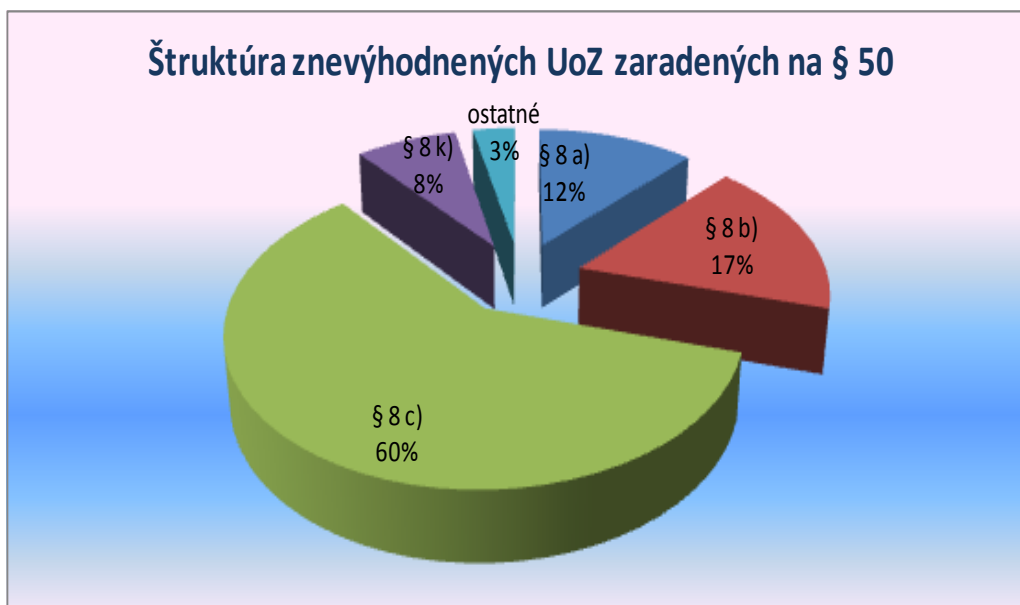
Celkový počet zaradených UoZ	Štruktúra zaradených UoZ podľa veku - § 50 zákona		
	15-24 rokov	25-54 rokov	55-64 rokov
685	111	504	70

GRAF Č. 27

Najviac UoZ podporených v rámci § 50 zákona bolo vo vekovej štruktúre 25-54 rokov. Z celkového počtu 685 UoZ zaradených na tento nástroj bolo 424 žien. Štruktúra znevýhodnených UoZ zaradených na § 50 zákona je uvedená v grafe.

GRAF Č. 28

Najväčší podiel na zaradených znevýhodnených UoZ prostredníctvom § 50 zákona mali dlhodobo nezamestnaní (60,68 % - o 20,60 % menej ako v roku 2011), početnú časť tvorili aj občania nad 50 rokov veku (17,41 %).

4.7 Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami - § 50a zákona

Príspevok podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami prijatých do pracovného pomeru z evidencie UoZ sa poskytoval zamestnávateľovi na úhradu:

- preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom a
- sumy preddavku na poistné na zdravotné poistenie a poistného na sociálne poistenie plateného zamestnancom.

V roku 2012 bolo podporených týmto nástrojom 2 451 zamestnancov s nízkymi mzdami, príspevkom v celkovej výške 12 427 597,15 €. Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami bol najviac využitý v Košickom kraji, počet umiestnených UoZ v sledovanom období dosiahol 610, čo predstavuje 21,56 % z celkového počtu UoZ, využívajúcich tento nástroj. Porovnanie s rokom 2011 je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

TABUĽKA č.16

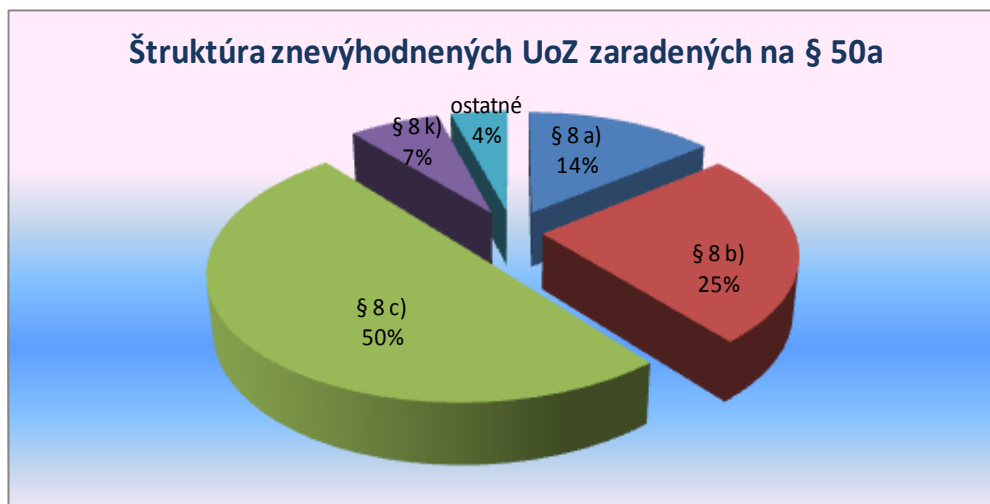
Rok	Počet podporených zamestnancov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	4 357	18 522 207 €	9 468 631 €
2012	2 451	10 431 464 €	12 427 597 €

Na udržanie jedného zamestnanca s nízkou mzdou v zamestnaní bolo priemerne vynaložených 5 070 €. Z celkového počtu podporených zamestnancov bolo pred ich vyradením z evidencie UoZ

- 1 616 žien (66 %), čo predstavuje pokles oproti roku 2011 o 1,79 %,
- 995 znevýhodnených UoZ – 40,6 %, čo predstavuje pokles oproti roku 2011 o 7,98 %.

Štruktúra znevýhodnených UoZ zaradených na § 50a zákona je uvedená v grafe č.29.

GRAF Č. 29

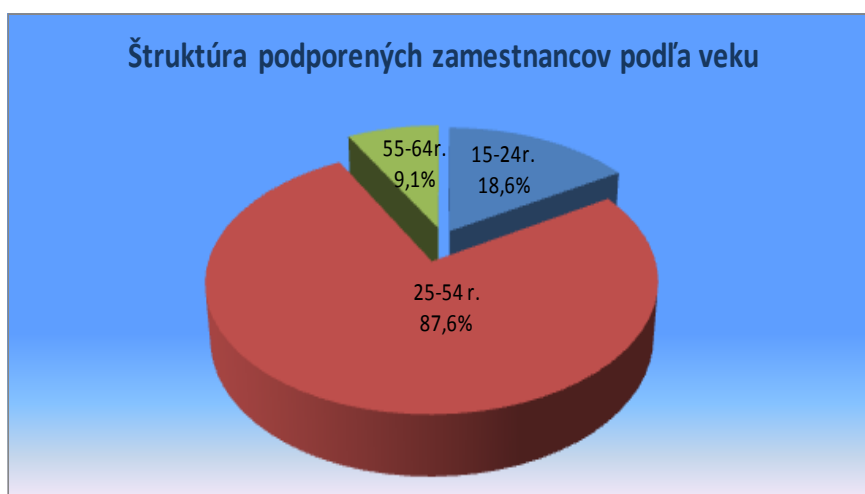

Najväčší podiel zaradených znevýhodnených UoZ tvorili občania dlhodobo nezamestnaní (50 %), ďalej nasledujú občania starší ako 50 rokov veku (25 %). Menší podiel mali ostatné skupiny znevýhodnených UoZ. Štruktúra zaradených UoZ podľa § 50a zákona podľa veku je uvedená v nasledujúcej tabuľke a grafe.

TABUĽKA Č. 17

Počet podporených zamestnancov	Štruktúra zaradených UoZ podľa veku - § 50a		
	15 -24 rokov	25 -54 rokov	55 -64 rokov
2 451	457	2 148	224

GRAF Č. 30

Z grafu je zrejmé, že príspevkom na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami podľa § 50a zákona, bola najviac podporená skupina UoZ vo vekovej štruktúre 25-54 rokov.

4.8 Podpora zamestnávania znevýhodneného UoZ v sociálnom podniku – § 50c zákona

Príspevok sa poskytoval sociálnemu podniku na podporu vytvárania a udržania PM pre zamestnancov, ktorí boli pred prijatím do pracovného pomeru znevýhodnenými UoZ. Sociálny podnik je právnická, alebo fyzická osoba, ktorá spĺňa podmienky zákona o službách zamestnanosti. Podmienkou poskytnutia príspevku je uzatvorenie pracovného pomeru na dobu určitú so znevýhodneným UoZ.

Príspevok sa poskytoval najviac vo výške stanoveného % násobku celkovej ceny práce stanovenej zákonom počas 12 mesiacov. Ak sa zamestnanec, na podporu zamestnania ktorého bol poskytnutý príspevok počas prvých 12 mesiacov neumiestnil na otvorenom trhu práce, predĺžilo sa poskytovanie príspevku, najdlhšie počas ďalších 12 kalendárnych mesiacov.

V roku 2012 bolo v rámci tohto nástroja AOTP vytvorených 139 PM, čo je pokles oproti sledovanému obdobiu roku 2011 – 25,67 %. Na realizáciu tohto nástroja boli vyčerpané finančné prostriedky vo výške 768 244,47 €. Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ v sociálnom podniku bol najviac poskytovaný úradom v Nitre, kde bolo prostredníctvom tohto nástroja podporovaných až 57 PM, čo predstavuje až 41 % zo všetkých podporených PM v rámci SR.

TABUĽKA Č. 18

Rok	Počet vytvorených PM v príslušnom roku	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných Prostriedkov
2011	187	1 087 014 €	1 176 221 €
2012	139	863 400 €	768 244 €

Na jedno vytvorené pracovné miesto bolo priemerne vynaložených 5 527 €. V roku 2012 pracovalo na pracovných miestach v sociálnych podnikoch v SR (aj tie PM, ktoré vznikli v predošlom roku) celkom 216 zamestnancov.

Veková štruktúra UoZ podporených v rámci § 50 c je uvedená v grafe č. 31.

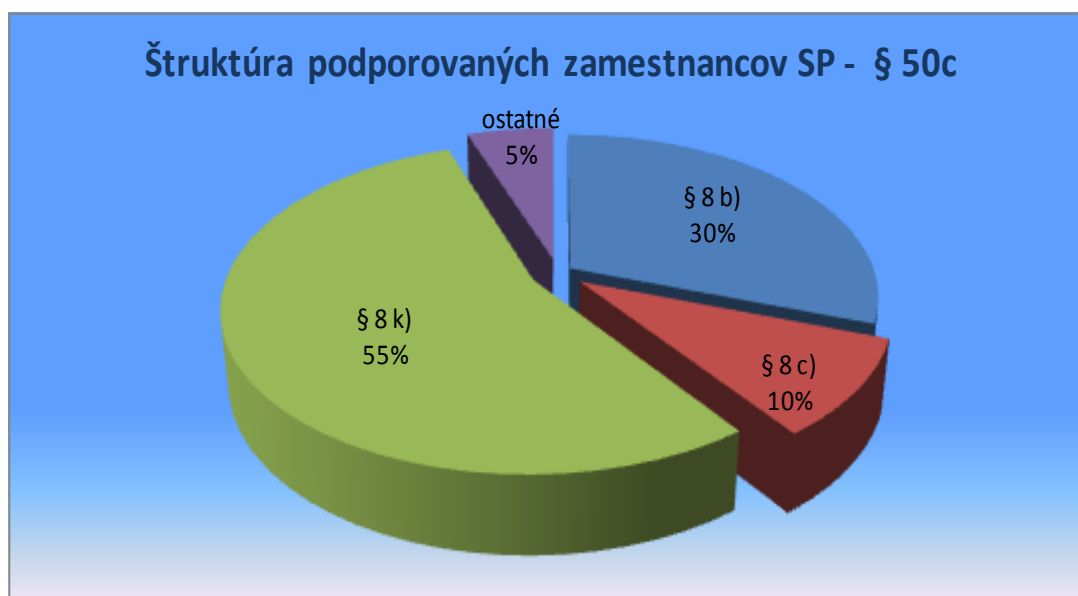
GRAF Č. 31

Príspevkom na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ podľa § 50c zákona, bola najčastejšie podporená skupina zamestnancov, predtým znevýhodnených UoZ vo vekovej štruktúre 25-54 rokov.

Štruktúra podľa znevýhodnenia UoZ, zaradených na § 50c zákona je uvedená v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 32

Z grafu je zrejmé, že najväčší podiel z hľadiska znevýhodnenia na trhu práce mali občania, ktorí sa stali nezamestnanými z dôvodu skončenia pracovného pomeru z organizačných dôvodov, alebo z dôvodov dosiahnutia veku, pre ktorý nemohli vykonávať pôvodné povolanie (55 %), početnú skupinu tvorili aj občania nad 50 rokov veku (30 %) a dlhodobo nezamestnaní tvoria skupinu 10 %.

4.9 Príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie – § 50j zákona

Príspevok sa poskytoval zamestnávateľovi, ktorý vytvoril pracovné miesta pre UoZ v podmienkach územnej samosprávy a u právnických osôb, ktoré sú správcami vodných tokov a u právnických osôb založených štátom, ktoré sú správcami odvodňovacích systémov, najmä pri zamestnávaní občanov, a to za účelom aktivít a budovania prostriedkov ochrany pred povodňami ich predchádzania ale i odstraňovania následkov mimoriadnych udalostí.

Príspevok sa poskytoval zamestnávateľovi, ktorý prijal na vytvorené pracovné miesto do pracovného pomeru UoZ vedeného v evidencii UoZ najmenej tri mesiace, ak pracovný pomer bol dohodnutý v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času.

V roku 2012 bolo podporených týmto nástrojom AOTP 5 449 PM pre UoZ, príspevkom v celkovej výške 22 154 889,07 €. Príspevok na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie bol najviac využitý v Prešovskom kraji, počet vytvorených PM v sledovanom období dosiahol 1 261 čo predstavuje 22,93 % z celkového počtu UoZ, využívajúcich tento nástroj.

TABUĽKA č. 19

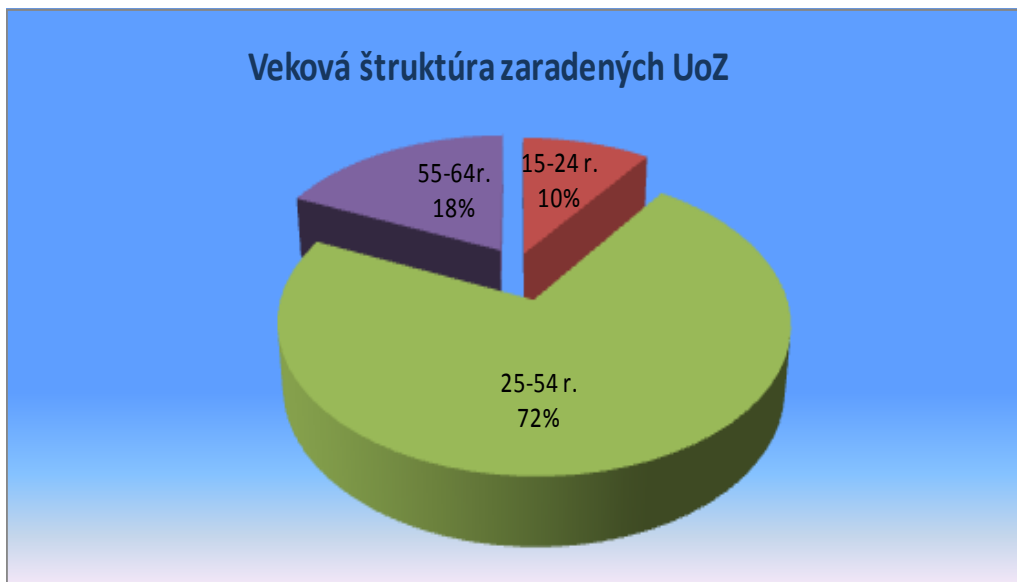
Rok	Počet zaradených UoZ	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných Prostriedkov
2011	10 420	30 717 764 €	17 770 534 €
2012	5 499	17 117 737 €	22 154 889 €

Na jedno vytvorené PM bolo priemerne vynaložených 4 029 €.

Z celkového počtu 5 499 umiestnených UoZ bolo 1 128 žien t.j. 20,51 %, čo predstavuje nárast oproti roku 2011 o 2,79 % a 3 133 znevýhodnených UoZ t.j. 56,97 %, čo predstavuje pokles oproti roku 2011 o 20,10 %.

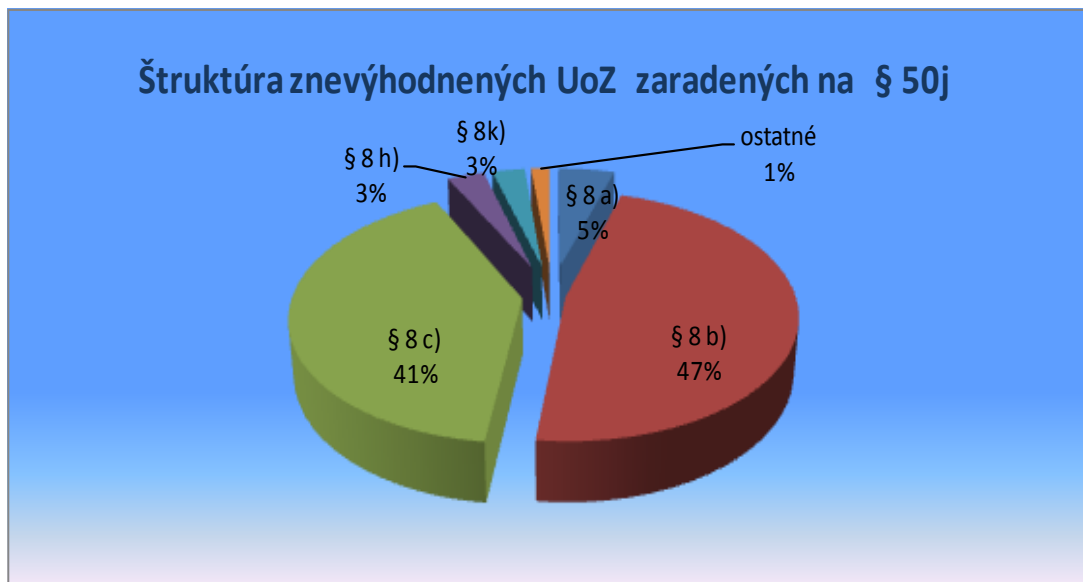
Štruktúra zaradených UoZ na § 50j podľa veku je uvedená v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 33

Najviac UoZ zaradených na § 50j zákona bolo vo veku 25-54 rokov. Z celkového počtu 5 499 zaradených UoZ bolo 3 133 znevýhodnených UoZ, z toho 1 128 žien.

GRAF Č. 34

Z uvedených dát je zrejmé, že najväčší podiel z hľadiska znevýhodnených UoZ umiestnených na tento nástroj AOTP mali občania nad 50 rokov veku (47 %), ďalej občania dlhodobo nezamestnaní (41%) a absolventi škôl (5 %). Minimálny podiel majú ostatné skupiny znevýhodnených UoZ.

4.10 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51 zákona

Absolventská prax na účely zákona v roku 2012 bola zameraná na získanie odborných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú dosiahnutému stupňu vzdelania absolventa školy. Za absolventskú prax bolo možné považovať aj získavanie alebo prehĺbovanie odborných zručností alebo praktických skúseností UoZ do 26 rokov veku, ktoré rozšíria ich možnosti uplatnenia na trhu práce.

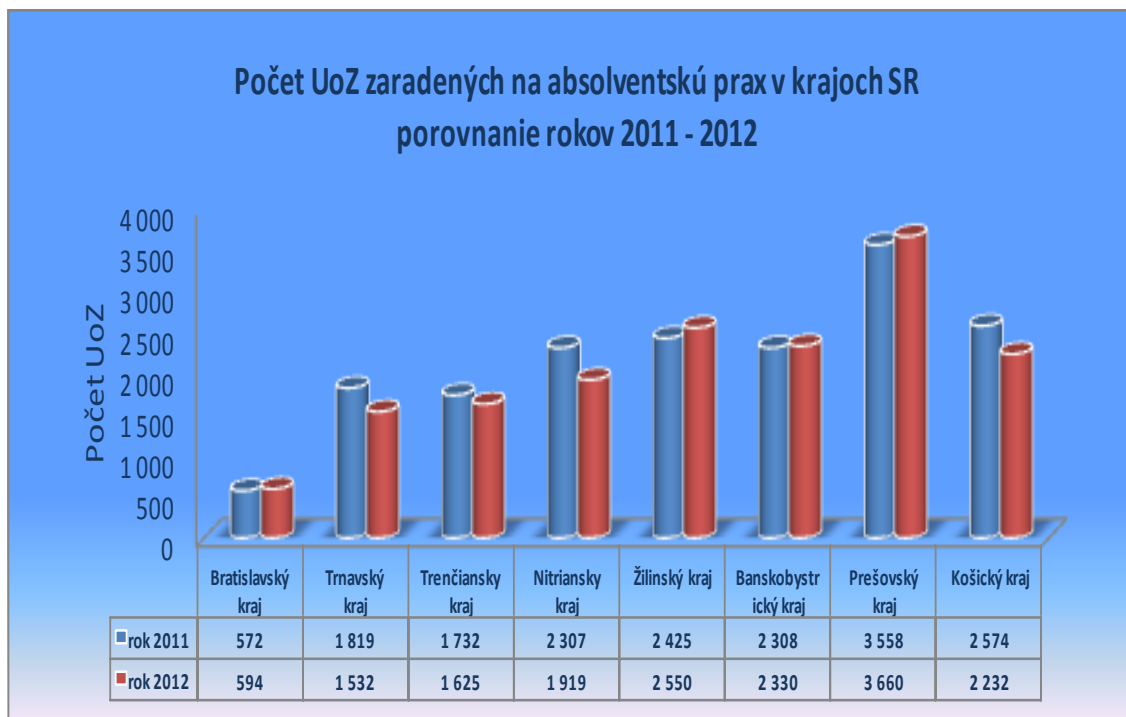
V roku 2012 bolo na absolventskú prax zaradených 16 442 UoZ, čo je o 853 UoZ menej ako v roku 2011, s dohodnutou sumou finančných prostriedkov vo výške 16 952 732,76 €, pričom reálne čerpanie predstavovalo čiastku 15 919 575,30 €. Porovnanie s rokom 2011 je uvedené v tabuľke.

TABUĽKA č. 20

Rok	Počet UoZ, zaradených na AP	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných Prostriedkov
2011	17 295	17 200 025 €	14 901 569 €
2012	16 442	16 952 733 €	15 919 573 €

Najvyšší počet zaradených UoZ na absolventskú prax bol v Prešovskom kraji, v ktorom v roku 2012 vykonávalo absolventskú prax 3 660 UoZ, čo je 22,3% z celkového počtu UoZ zaradených na absolventskú prax v sledovanom roku. Najnižší počet zaradených UoZ na absolventskú prax bol v Bratislavskom kraji, v ktorom v roku 2012 vykonávalo absolventskú prax 594 UoZ, čo je 3,6% z celkového počtu UoZ zaradených na absolventskú prax v sledovanom roku.

Počet zaradených UoZ na absolventskú prax v jednotlivých krajoch SR v porovnaní rokov 2011 a 2012 je vyjadrený v grafe č. 35.

Z celkového počtu 16 442 UoZ (z toho 10 633 žien) zaradených na vykonávanie absolventskej praxe v roku 2012 bolo 10 671 absolventov škôl podľa §8 odsek 1 písm. a) zákona, teda UoZ mladší ako 25 rokov veku, ktorí skončili sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a nezískali svoje prvé pravidelne platené zamestnanie (kategória 1) a 5 771 absolventov škôl podľa §51 odsek 1 zákona, teda UoZ do 26 rokov veku bez ohľadu na to, či skončil sústavnú prípravu na povolanie, bez ohľadu na to, či získal pravidelne platené zamestnanie (kategória 2). Aj napriek tomu, že od 1. júla 2011 sa rozšírila veková hranica z 25 rokov na 26 rokov veku, na AP bolo zaradených menej UoZ ako v r. 2011, pričom však percentuálne zastúpenie obidvoch kategórií v r. 2011 a v r. 2012 bolo skoro rovnaké vzhľadom k celkovému počtu UoZ zaradených na vykonávanie absolventskej praxe v jednotlivých porovnávaných rokoch. Porovnanie roka 2012 s rokom 2011 je uvedené v tabuľke č. 21.

TABUĽKA Č. 21

Rok	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax celkom	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax podľa § 51 ods. 2 zákona
2011	17 295	11 145 (64,4%)	6 150 (35,1%)
2012	16 442	10 671 (64,9%)	5 771 (35,5%)

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo v roku 2012 zaradených na absolventskú prax 13 876 UoZ vo veku 15 - 24 rokov, čo je 84,4 % z celkového počtu UoZ zaradených na absolventskú prax v sledovanom roku a 2 566 UoZ vo veku 25 – 26 rokov, čo je 15,6 % z celkového počtu UoZ zaradených na vykonávanie absolventskej praxe v sledovanom roku. V porovnaní z rokom 2011 došlo v roku 2012 k zvýšenému počtu UoZ zaradených na absolventskú prax vo vekovej kategórii 25 – 26 rokov veku, čo bolo zapríčinené aj tým, že do 30. júna 2011 mohli byť na absolventskú prax zaraďovaní UoZ len do 25 rokov veku, to znamená, že rozšírenie vekovej hranice. Veková štruktúra UoZ zaradených na vykonávanie absolventskej praxe v porovnaní rokov 2012 a 2011 je vyjadrená v tabuľke.

TABUĽKA Č. 22

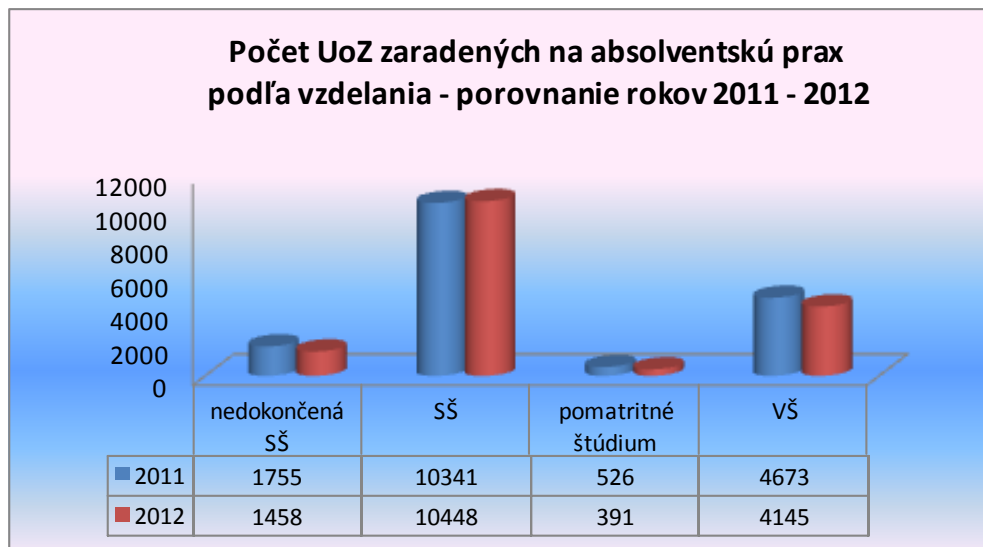
Rok	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax celkom	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax vo veku 15 - 24 rokov	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax vo veku 25 - 26 rokov
2011	17 295	15 963 (92,0%)	1 332 (8,0%)
2012	16 442	13 876 (84,4%)	2 566 (15,6%)

Podľa vzdelania bolo v roku 2012 zaradených na absolventskú prax najviac UoZ s ukončeným stredoškolským vzdelaním – 10 448 UoZ, čo je 63,6% z celkového počtu zaradených UoZ na

absolventskú prax v roku 2012 a najmenej UoZ s pomaturitným štúdiom – 391 UoZ, čo je 8,8% z celkového počtu zaradených UoZ na absolventskú prax v sledovanom roku.

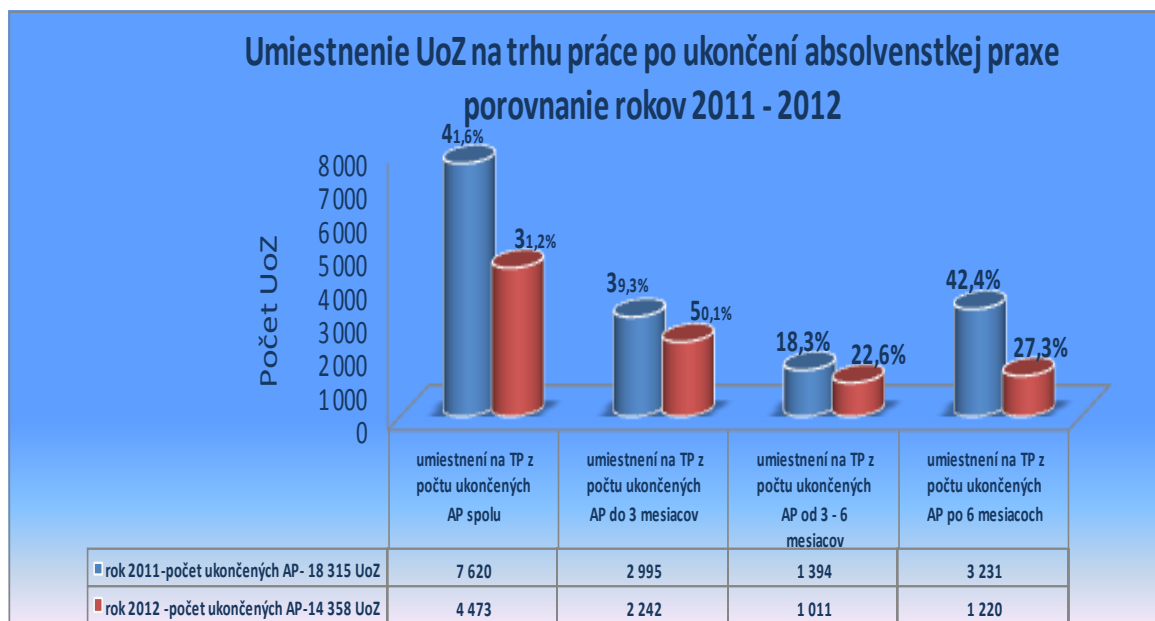
Počet zaradených UoZ na absolventskú prax v porovnaní rokov 2011 a 2012 je vyjadrený v grafe.

GRAF č. 36

Z hľadiska hodnotenia účinnosti tohto opatrenia je dôležitý ukazovateľ umiestnenie UoZ do zamestnania po ukončení absolventskej praxe . V roku 2012 ukončilo absolventskú prax celkovo 14 358 UoZ, z nich sa na trhu práce umiestnilo 4 473 UoZ, čo je 31,15 % z celkového počtu UoZ, ktorí v roku 2012 ukončili absolventskú prax . Najviac z nich sa umiestnilo na trhu práce do 3 mesiacov po jej ukončení – 2 242 UoZ, od 3 do 6 mesiacov po jej ukončení – 1 011 UoZ a po 6 mesiacoch – 1 220 UoZ. Percentuálna úspešnosť umiestnenia UoZ na trhu práce bola v sledovanom roku nižšia oproti roku 2011, v ktorom sa z 18 315 UoZ, ktorí v roku 2011 ukončili absolventskú prax , umiestnilo na trhu práce 7 620 UoZ, čo je 41,6%. Umístnenie UoZ na trhu práce po ukončení vykonávania absolventskej praxe je uvedené v grafe č 37.

Absolventská prax je nástroj AOTP, o ktorý bol zo strany UoZ - absolventov škôl veľký záujem. Zo strany zamestnávateľov najväčší záujem o vykonávanie absolventskej praxe prejavovali organizácie štátnej a verejnej správy, ktoré preferovali absolventov škôl s ekonomickým vzdelaním s maturitou, alebo absolventov gymnázií, avšak u tejto skupiny zamestnávateľov bol minimálny predpoklad na vytvorenie nových trvalých pracovných miest pre absolventov škôl. Vysoký záujem mali aj podnikateľské subjekty realizujúce činnosti v oblasti služieb.

Využívanie vykonávania absolventskej praxe bolo do značnej miery ovplyvňované aj pravidelným opakovaním prítoku tejto skupiny UoZ do evidencie úradov v mesiacoch, keď končia absolventi stredných a vysokých škôl štúdium.

Okrem vyššie spomínaných vplyvov, vo všeobecnosti naďalej podmieňovali využívanie tohto nástroja AOTP aj nasledovné skutočnosti:

- väčšina zamestnávateľov žiadala absolventov škôl s minimálne stredoškolským vzdelaním s maturitou a vysokoškolským vzdelaním, ktorým ponúkala prácu administratívneho charakteru,
- hlavne v ekonomicky vyspelejších regiónoch dochádzalo k vysokej fluktuácii absolventov škôl, ktorí si počas vykonávania AP našli zamestnanie,

- z hľadiska dochádzky na vykonávanie absolventskej praxe v niektorých regiónoch bola znevýhodnená skupina absolventov škôl s trvalým pobytom v obciach, kde sa žiadny zamestnávateľ nenachádza.

4.11 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj - § 52 zákona

Najviac využívaným opatrením v roku 2012 (z hľadiska početnosti zaradených na nástroj) bol príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj, ktorý je určený na podporu udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného občana, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.

Za rok 2012 bolo na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj vytvorených **18 844** pracovných miest , čo bolo o 3 698 miest menej ako v roku 2011. Na aktivačnú činnosť bolo zaradených 18 083 UoZ.

Porovnanie s rokom 2011 je uvedené v tabuľke.

TABUĽKA č. 23

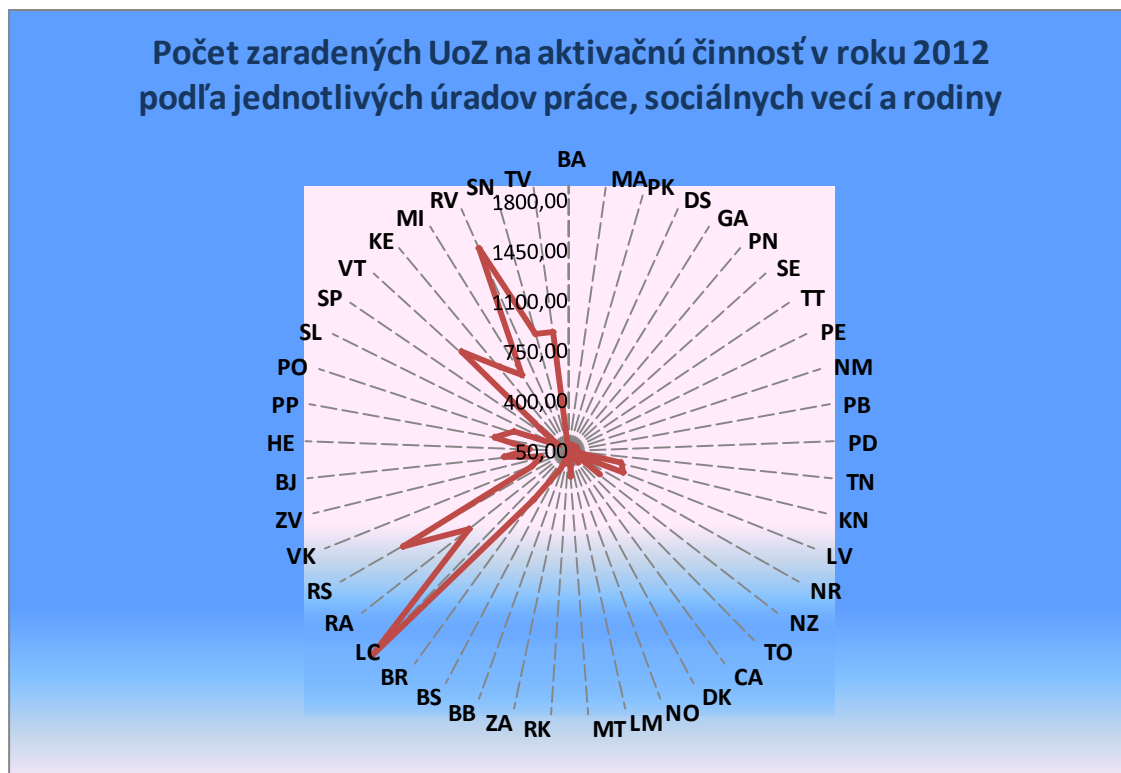
Rok	Počet PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	22 542	4 231 553,87 €	3 698 101,34 €
2012	18 844	3 530 060,67 €	2 720 588,33 €

Najviac zaradených UoZ bolo v Banskobystrickom kraji 5 725 UoZ, čo predstavuje 31,66 % z celkového počtu zaradených UoZ. V Košickom kraji bolo zaradených 4 874 UoZ a v Prešovskom kraji 4 711 UoZ. Spolu tieto tri kraje zaradili 15 310 UoZ, čo predstavovalo 84,66 % z celkového počtu zaradených UoZ.

Úrad s najvyšším počtom zaradených UoZ na aktivačnú činnosť bol Lučenec, kde vykonávalo aktivačnú činnosť 2040 UoZ, z toho v okrese Lučenec 1 621 UoZ a v okrese Poltár 419 UoZ. Ďalej

nasledoval úrad Rožňava s 1 604 UoZ a úrad Rimavská Sobota 1 400 UoZ, ktorí vykonávali aktivačnú činnosť.

GRAF Č. 38

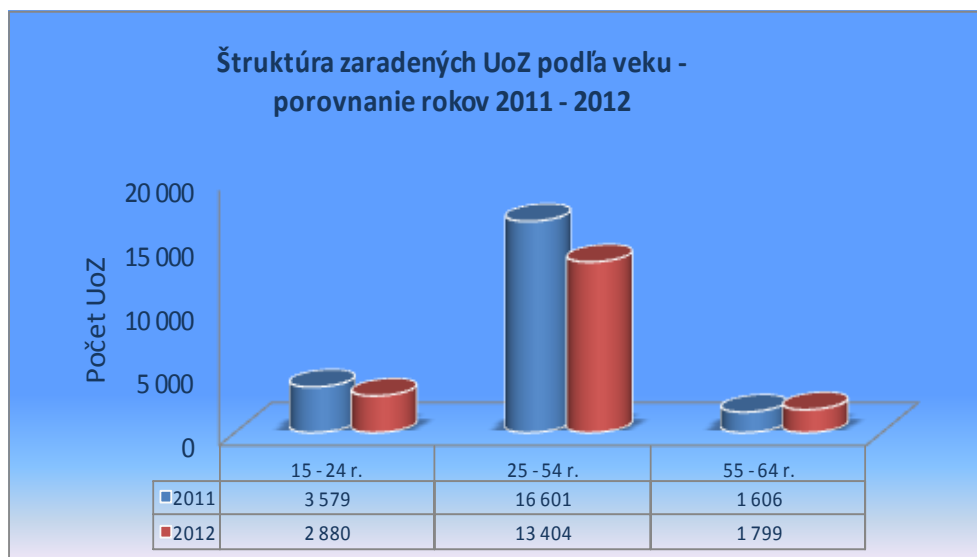

Dohodnutá výška finančných prostriedkov bola vo výške 3 530 060,67 €, čo bolo o 701 493,20 € menej ako v roku 2011. Čerpaných bolo 2 270 588,33 € čo v porovnaní s rokom 2011 bolo menej o 977 513,01 €.

Z hľadiska štruktúry znevýhodnených UoZ na vytvorené miesta na aktivačnú činnosť bolo zaradených 18 083 UoZ, z toho bolo 8 123 žien, čo predstavuje 44,92 % z počtu zaradených UoZ. Na vykonávanie aktivačnej činnosti bolo zaradených 17 829 UoZ a 254 UoZ zaradených na miesta organizátorov.

Z hľadiska štruktúry zaradených UoZ podľa veku na vytvorené miesta na aktivačnú činnosť bolo zaradených 2 880 UoZ od 15 – 24 r., 13 404 UoZ od 25 – 54 r. a 1 799 UoZ od 55 – 64 r. veku, čo je znázornené v grafe č. 39.

GRAF Č. 39

Graf znázorňuje, že počet zaradených UoZ od 15 – 24 r. a 25 – 54 r. klesol, ale počet zaradených v skupine UoZ 55 – 64 r. stúpol.

Ťažiskom využitia sledovaného nástroja AOTP bolo aktivizovať tých UoZ, u ktorých bol problém so začleňovaním sa na trh práce, čomu zodpovedala aj štruktúra znevýhodnených UoZ:

- znevýhodnených UoZ dlhodobo nezamestnaných (94,07 %) bez ďalšieho iného znevýhodnenia,
- znevýhodnených UoZ dlhodobo nezamestnaných a súčasne občanov starších ako 50 rokov veku (18,82 %),
- znevýhodnených UoZ dlhodobo nezamestnaných a súčasne občanov mladších ako 26 rokov veku, ktorí ukončili príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvoma rokmi a pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie (3,11 %).

Úspešnosť umiestnenia UoZ na trhu práce je uvedená v tabuľke č. 24.

TABUĽKA Č. 24

Rok skončenia aktivačnej činnosti	Počet UoZ, ktorí skončili aktivačnú činnosť	Počet UoZ, ktorí skončili aktivačnú činnosť a boli umiestnení na trhu práce				Podiel (v %) počtu UoZ, ktorí skončili aktivačnú činnosť a boli umiestnení na trhu práce			
		do 6 mes	6 - 12 mes	nad 24 mes	spolu	do 6 mes	od 6 - 12 mes	nad 12 mes	Celková úspešnosť
2011	31 264	1 305	740	4 019	6 064	4,17 %	2,37 %	12,85 %	19,39 %
2012	16 524	605	397	812	1 814	3,66 %	2,40 %	4,91 %	10,97 %

V roku 2012 ukončilo aktivačnú činnosť 16 524 UoZ. Z nich iba 605 UoZ, to je 3,66% UoZ bolo umiestnených na trhu práce po ukončení aktivačných prác na trhu práce do 6 mesiacov. Najviac UoZ sa umiestnilo na trhu práce po 12 mesiacoch od ukončenia aktivačnej činnosti (4,91 %). V roku 2011 najviac umiestnených na trhu práce bolo po 12 mesiacoch od ukončenia aktivačnej činnosti.

Väčšina zaradených UoZ využívala aktivačnú činnosť predovšetkým z hľadiska možnosti získať aktivačný príspevok. Tento nástroj AOTP bol vo všeobecnosti uplatňovaný najmä v regiónoch s nízkou úrovňou sociálno-ekonomickej situácie a nemotivoval znevýhodnených UoZ v umiestňovaní sa na trhu práce. V sociálno - ekonomicky silnejších regiónoch sa využívanie tohto nástroja AOTP úmerne znižovalo.

V regiónoch s veľkými mestami jeho využitie podmieňovali ďalšie špecifické činitele, akými boli:

- mestské časti zabezpečovali činnosti vhodné na aktivačné práce prevažne dodávateľským spôsobom prostredníctvom firmy,
- z hľadiska počtu, ako aj štruktúry UoZ, na úradoch s touto charakteristikou, bol minimálny počet vhodných UoZ pre zaradenie na tento nástroj AOTP; navyše počet vhodných UoZ zaradených na aktivačnú činnosť ovplyvňovala i rýchla obrátka v evidencii,
- negatívne skúsenosti s prístupom UoZ, ktorí aktivačnú činnosť už vykonávali,
- existovala administratívna náročnosť zdokladovania oprávnených výdavkov,
- nízky počet UoZ poberajúcich dávku v hmotnej núdzi,
- nízka, resp. žiadna finančná motivácia UoZ a podobne.

4.12 Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby - § 52a zákona

Dobrovoľnícka služba je forma aktivácie UoZ vykonávaním dobrovoľníckej činnosti, ktorej cieľom je získanie praktických skúseností pre potreby trhu práce. Dobrovoľnícku službu vykonáva UoZ v rozsahu 20 hodín týždenne nepretržite najviac počas šiestich kalendárnych mesiacov u právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá svoju činnosť nevykonáva za účelom dosiahnutia zisku. UoZ vykonáva dobrovoľnícku službu bez pracovnoprávneho vzťahu a účasť je dobrovoľná.

Počas vykonávania dobrovoľníckej služby úrad poskytuje UoZ paušálny príspevok vo výške sumy životného minima poskytovaného jednej plnoletej fyzickej osobe na úhradu nevyhnutných

výdavkov na stravovanie, ubytovanie a výdavkov na cestovné z miesta jeho trvalého pobytu alebo prechodného pobytu do miesta vykonávania dobrovoľníckej služby.

Za rok 2012 bolo vytvorených 5 254 PM pre UoZ, čo bolo menej o 540 PM pre UoZ ako v roku 2011. V sledovanom období realizovalo dobrovoľnícku službu 1 835 subjektov, čo porovnaní s rokom 2011 predstavovalo viac o 256 subjektov. Na vytvorené miesta bolo zaradených 5 177 UoZ, preto ženiektorí UoZ boli zaradovaní opakovane. Porovnanie počtu PM v roku 2012 s rokom 2011 a výškou čerpaných finančných prostriedkov je uvedené v nasledovnej tabuľke.

TABUĽKA č. 24

Rok	Počet PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov
2011	5 794	6 451 017,17 €	4 920 705,55 €
2012	5 254	6 100 426,89 €	5 251 239,90 €

Najviac bol tento príspevok využívaný v Banskobystrickom kraji s počtom 1 277 UoZ, čo predstavovalo 24,67 % z celkového počtu zaradených UoZ. V Košickom kraji bolo zaradených 1 139 UoZ a v Prešovskom kraji 604 UoZ. Spolu tieto tri kraje zaradili 3 020 UoZ, čo predstavovalo 58,33 % z celkového počtu zaradených UoZ.

Okresy s najvyšším počtom zaradených UoZ na dobrovoľnícku službu boli Rimavská Sobota 395 UoZ, Levice 291 UoZ a Revúca 284 UoZ zaradených na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby.

Celkový dohodnutý príspevok dosiahol výšku 6 100 426,89 €, čo bolo o 350 590,28 € menej ako v roku 2011. Čerpaných bolo 5 251 239,90 € čo v porovnaní s rokom 2011 predstavuje vyššiu sumu o 330 534,35 €.

Z hľadiska štruktúry znevýhodnených UoZ na vytvorené miesta na dobrovoľnícku službu bolo zaradených 5 177 UoZ, z ktorých bolo 3 936 žien, čo predstavovalo 76,03 %. Znevýhodnených UoZ bolo 3 251, čo predstavovalo 62,80 % z počtu zaradených UoZ. Na vykonávanie dobrovoľníckej služby bolo zaradených 5 165 UoZ a 12 UoZ zaradených na miesta organizátorov. Z hľadiska štruktúry zaradených UoZ podľa veku na vytvorené miesta na dobrovoľnícku službu, čo je znázornené v grafe č.40, bolo zaradených 932 UoZ od 15 – 24 r., 3 541 UoZ od 25 – 54 r. a 704

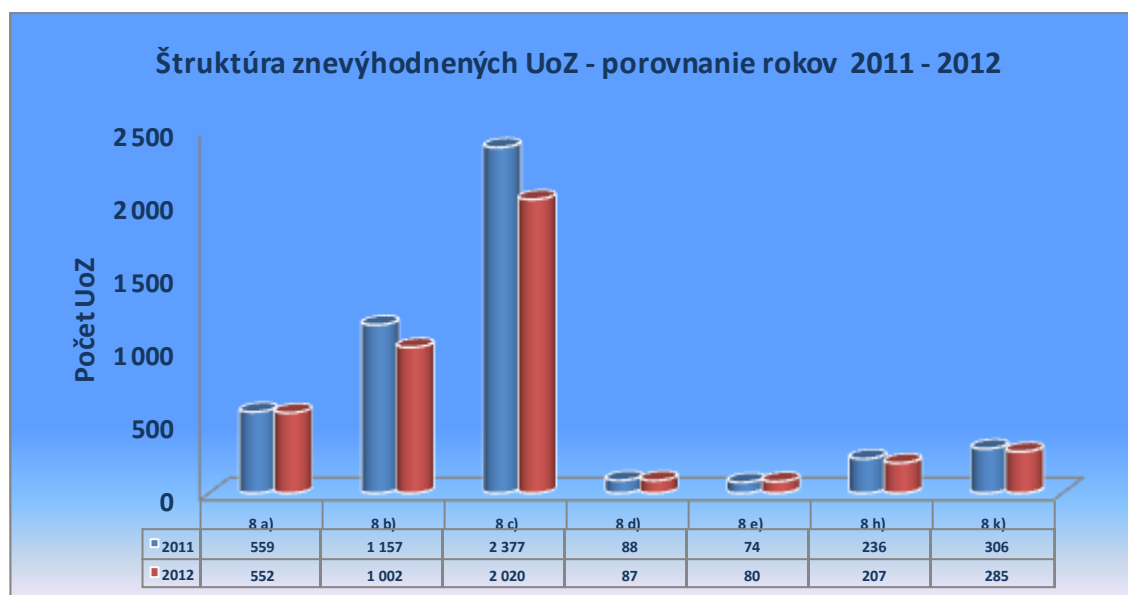
UoZ od 55 – 64 r. veku. Graf znázorňuje, že počet zaradených UoZ od 15 – 24 r. a 25 – 54 r. klesol, ale v skupine UoZ 55 – 64 rokov počet zaradených UoZ stúpol v porovnaní s rokom 2011.

GRAF Č. 40

Štruktúra znevýhodnených UoZ je uvedená v grafe č. 41.

GRAF Č. 41

Graf znázorňuje štruktúru znevýhodnených UoZ zaradených na vykonávanie dobrovoľníckej služby. Najväčšiu skupinu znevýhodnených tvorili dlhodobo nezamestnaní. Významnú skupinu osôb, ktorí sú umiestňovaní na vykonávanie dobrovoľníckej služby tvorili osoby staršie ako 50 rokov veku a nasledovali občania mladší ako 26 rokov veku, ktorí ukončili príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvoma rokmi a pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie.

Úspešnosť umiestnenia UoZ na trhu práce je uvedené v nasledovnej tabuľke.

TABUĽKA Č. 25

Rok skončenia dobrovoľníckej služby	Počet UoZ, ktorí skončili dobrovoľnícku službu	Počet UoZ, ktorí skončili dobrovoľnícku službu a boli umiestnení na trhu práce				Podiel (v %) počtu UoZ, ktorí skončili dobrovoľnícku službu a boli umiestnení na trhu práce			
		do 6 mes	6 - 12 mes	nad 24 mes	spolu	do 6 mes	od 6 - 12 mes	nad 12 mes	Celková úspešnosť
2011	4 814	957	348	636	1 941	19,88 %	7,23 %	13,21 %	40,32 %
2012	4 579	414	193	258	865	9,04 %	4,21 %	5,63 %	18,88 %

V roku 2012 skončilo dobrovoľnícku službu 4 579 UoZ. Z nich iba 414 UoZ, čo znamená 9,04 % bolo umiestnených na trhu práce do 6 mesiacov od skončenia dobrovoľníckej služby, čo v porovnaní s rokom 2011 znamená o 10,84 % menej umiestnených UoZ na trhu práce.

Z aspektu objemu finančných prostriedkov, vzhľadom ku krátkej dobe trvania dobrovoľníckej služby (max. 6 mesiacov) ako i k tomu, že po celú dobu výkonu dobrovoľníctva je občan vedený v evidencii UoZ, je tento príspevok málo efektívny a neznižuje nezamestnanosť.

4.13 Príspevok na dochádzku za prácou - § 53 zákona

Príspevok na dochádzku za prácou poskytoval úrad mesačne na úhradu časti cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu zamestnanca do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve a späť alebo na úhradu časti cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu občana do miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti a späť občanovi, ktorý bol UoZ vedeným v evidencii UoZ najmenej tri mesiace, ak bol vyradený z evidencie UoZ z dôvodu nástupu do zamestnania alebo začatia prevádzkovania alebo vykonávania SZČ a ak oň požiadal písomne.

V roku 2012 bol príspevok na dochádzku za prácou poskytnutý celkom 16 136 žiadateľom v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 4 896 116,09 €. V roku 2012 v porovnaní s predchádzajúcim rokom sme zaznamenali pokles celkového počtu žiadateľov o 1 642 žiadateľov i zníženie celkovej poskytnutej sumy finančných prostriedkov o 266 112,60 €.

TABUĽKA č. 26

Rok	Počet žiadateľov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov
2011	17 778	5 152 572,03 €	5 162 228,69 €
2012	16 136	4 918 369,69 €	4 896 116,09 €

V roku 2012 bolo týmto nástrojom AOTP podporených celkom 8 670 žien (54 %) a 7 466 mužov (46 %).

V roku 2012 bolo príspevkom na dochádzku za prácou najviac podporených žiadateľov v Prešovskom kraji a najmenej v Bratislavskom kraji, rovnako ako v roku 2011. Počet podporených žiadateľov v jednotlivých krajoch SR v porovnaní rokov 2011 a 2012 vyjadruje nasledovný graf.

GRAF č. 42

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry týmto aktívnym opatrením na trhu práce v roku 2012 bolo podporených 4 541 žiadateľov s nedokončeným stredoškolským vzdelaním, čo je 28 % z celkového počtu žiadateľov v sledovanom období, 6 496 žiadateľov so stredoškolským vzdelaním, čo je 40 % z celkového počtu žiadateľov v sledovanom období, 500 žiadateľov

s pomaturitným štúdiom, čo je 3 % z celkového počtu žiadateľov v sledovanom období a 4 599 žiadateľov s vysokoškolským vzdelaním, čo je 29 % z celkového počtu žiadateľov v sledovanom období. Štruktúra podporených žiadateľov podľa vzdelania v porovnaní rokov 2011 a 2012 je vyjadrená v nasledovnom grafe.

GRAF č. 43

4.14 Príspevok na presťahovanie za prácou - § 53a zákona

Bol jedným z najmenej využívaných nástrojov AOTP. V roku 2012 príspevok na presťahovanie za prácou bol poskytnutý celkom 66 žiadateľom v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 63 931,90 €. V roku 2012 v porovnaní s predchádzajúcim rokom celkový počet žiadateľov stúpol o 5 žiadateľov a celková poskytnutá suma finančných prostriedkov vzrástla o 4 571,49 €. V tabuľke č.27 je porovnanie počtu podporených UoZ v roku 2011 a 2012.

TABUĽKA č. 27

Rok	Počet žiadateľov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	61	61 591,95 €	59 360,41 €
2012	66	63 091,27 €	63 931,90 €

V roku 2012 bolo týmto aktívnym opatrením na trhu práce podporených celkom 42 žien (64 %) a 24 mužov (36 %).

V roku 2012 bolo príspevkom na presťahovanie za prácou najviac podporených žiadateľov v Žilinskom kraji a najmenej v Trnavskom kraji.

4.15 Príspevok na dopravu do zamestnania - § 53b zákona

Príspevok môže úrad poskytnúť zamestnávateľovi na základe uzatvorenej písomnej dohody, ak zamestnávateľ zabezpečuje každodenne dopravu zamestnancov do zamestnania a späť z dôvodu, že hromadnými dopravnými prostriedkami nie je doprava preukázateľne vykonávaná vôbec alebo v rozsahu zodpovedajúcom potrebám zamestnávateľa. Príspevok sa poskytuje vo výške najviac 50 % nákladov vynaložených na dopravu zamestnancov do zamestnania a späť.

V sledovanom období roku 2012 nebol týmto nástrojom AOTP podporený ani jeden zamestnávateľ a to z dôvodu nezájmu o poskytovanie takéhoto typu príspevku.

4.16 Príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím - § 55a, 55b, 55c zákona)

Príprava na pracovné uplatnenie občana so ZP a oprávnené náklady formou zaškolenia alebo prípravy na prácu definovaná v § 55a, § 55b a § 55c zákona, je nástroj AOTP, ktorého cieľom je podpora cielenej prípravy občanov so ZP pre ich umiestnenie a zotrvanie na otvorenom trhu práce, pre získanie trvalého plateného zamestnania a tým aj zabezpečenia ich financovania a existenciálnej nezávislosti na dávkach. Zaškolenia alebo prípravy na prácu sa môžu zúčastniť UoZ, ZoZ a taktiež zamestnanci, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím.

Zaškolenie aj príprava na prácu môžu trvať najviac šesť mesiacov a vykonávajú sa najmä so zreteľom na zdravotnú spôsobilosť občana so zdravotným postihnutím na prácu, pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a na náročnosť pracovnej činnosti, ktorú bude tento občan po absolvovaní zaškolenia alebo prípravy na prácu vykonávať.

V roku 2012 tento príspevok na zvyšovanie zamestnateľnosti nebol využívaný.

4.17 Príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska - § 56 zákona

Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska poskytoval úrad zamestnávateľovi, ktorý na zriadené pracovné miesto v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku prijal občana so zdravotným postihnutím.

Počas sledovaného obdobia roku 2012 PSVR vytvorili 2 026 PM, na ktoré bolo umiestnených 2 289 občanov z toho 2 226 UoZ a 63 mimo evidencie UoZ. Oproti roku 2011 došlo k nárastu len o 1 PM, avšak prišlo k zvýšeniu celkovej dohodnutej sumy, ktorá bola v roku 2012 vo výške 17 656 995,37 €. Oproti roku 2011 sa zvýšila o 193 446 €.

TABUĽKA Č. 28

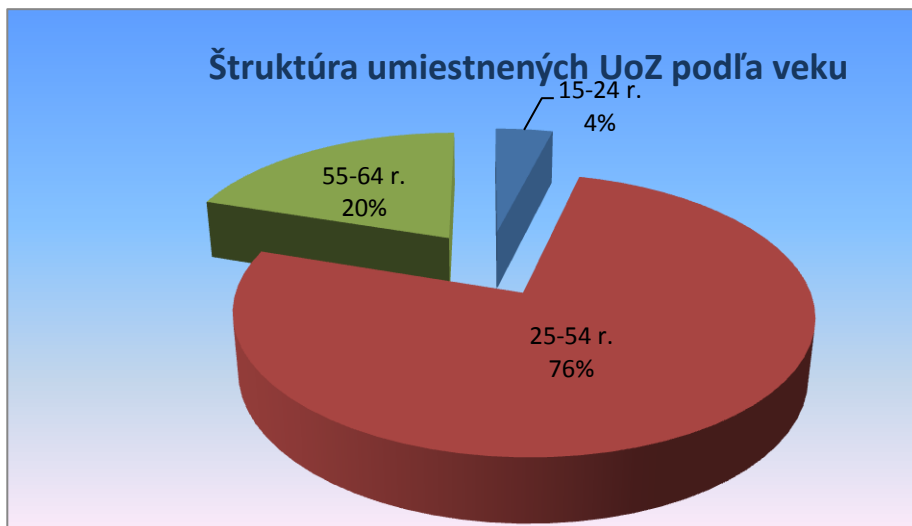
Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov
2011	2 025	17 463 550 €	12 447 951 €
2012	2 026	17 656 995 €	14 720 450 €

Na jedno vytvorené PM bolo priemerne vynaložených 8 715 €. Tento nástroj je jedným z finančne najnáročnejších nástrojov AOTP a je ním podporované aj zamestnávanie občanov, ktorí nie sú v evidenci úradov.

Štruktúra zaradených UoZ so ZP na § 56 podľa veku je uvedená v tabuľke č.29 a grafe č.44.

TABUĽKA Č. 29

Počet zaradených UoZ so ZP	Štruktúra zaradených podľa veku - § 56		
	15-24 rokov	25-54 rokov	55-64 rokov
2 226	90	1 680	456

Najviac podporených príspevkom na zriadenie pracovného miesta pre UoZ, ktorý je občanom so ZP v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku podľa § 56 zákona, boli UoZ so ZP vo vekovej štruktúre 25 - 54 rokov. Z celkového počtu 2 289 umiestnených UoZ bolo 2 164 UoZ znevýhodnených, z toho bolo 1 358 žien.

Nižšia úroveň využívania tohto nástroja AOTP bola ovplyvňovaná administratívnou náročnosťou. Tento nástroj AOTP bol hodnotený zo strany zamestnávateľov ako ekonomicky náročný, najmä z investičného hľadiska. Podnikateľská sféra preferovala viac zamestnávajúce občanov bez zdravotného postihnutia, resp. uhradenie nedodržiavania zamestnávania stanoveného podielu skupiny UoZ so ZP. Táto preferencia sa najvypuklejšie prejavila v silných ekonomických regiónoch, v rámci ktorých existujú veľké prosperujúce firmy.

4.18 Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní - § 56a zákona

Zamestnávateľovi, ktorý zamestnával viac ako 25 % občanov so ZP z priemerného evidenčného počtu svojich zamestnancov, sa poskytoval príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní. Príspevok sa poskytoval na občana so ZP, ktorý pre zamestnávateľa vykonáva prácu najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času.

V sledovanom období roku 2012 období bol poskytnutý príspevok 125 zamestnávateľom, ktorí týmto nástrojom AOTP podporili 453 zamestnancov, čo je o 106 zamestnancov viac ako v roku 2011. Celková čerpaná suma na tento nástroj AOTP bola 755 805,59 €. Na jedno vytvorené PM sa vynaložili priemerné finančné prostriedky vo výške 1 838,94 €.

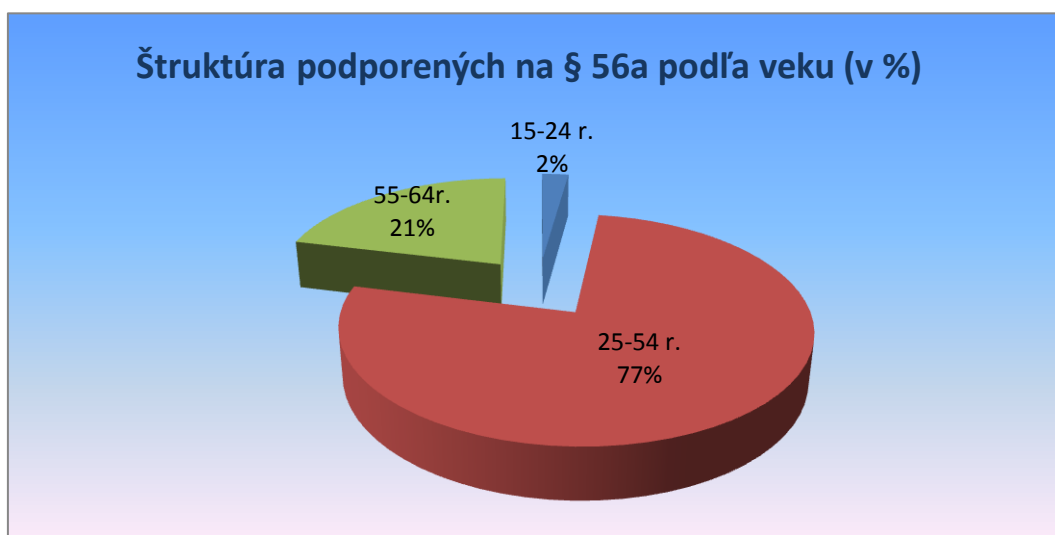
TABUĽKA č.30

Rok	Počet podporených zamestnancov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov
2011	305	627 464 €	589 541 €
2012	453	1 033 727 €	755 805 €

Najväčší záujem o nástroj bol v Nitrianskom kraji, kde bolo podporených 20 zamestnávateľov s počtom 127 zamestnancov.

Zo 453 podporených zamestnancov bolo podporených 171 žien (podiel žien 41,6 %). Štruktúra podporených zamestnancov so ZP podľa veku je uvedená v grafe č. 45. Najviac podporených príspevkom na udržanie občana so ZP v zamestnaní podľa § 56a zákona bolo vo vekovej štruktúre 25-54 rokov.

GRAF č. 45

4.19 Príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ - § 57 zákona

Príspevok bol poskytovaný občanovi so ZP vedenému v evidencii UoZ najmenej tri mesiace, ktorý začal a v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku prevádzkoval alebo vykonával SZČ nepretržite najmenej dva roky.

Výška príspevku sa odvíjala od priemernej MEN v okrese, v ktorom občan so ZP zriaďoval chránenú dielňu alebo chránené pracovisko na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ.

V roku 2011 bolo občanmi so ZP vytvorených 523 PM na samozamestnanie. Počas sledovaného obdobia v roku 2012 bolo dohodnutých 504 pracovných miest v sume 4 463 364,31 €, pričom vytvorených bolo 536 PM, (o 13 PM viac ako v roku 2011) v celkovej sume 4 741 745,46 €. Porovnanie počtu vytvorených pracovných miest a porovnanie rokov 2011 a 2012 je uvedené v nasledovnej tabuľke.

TABUĽKA Č. 31

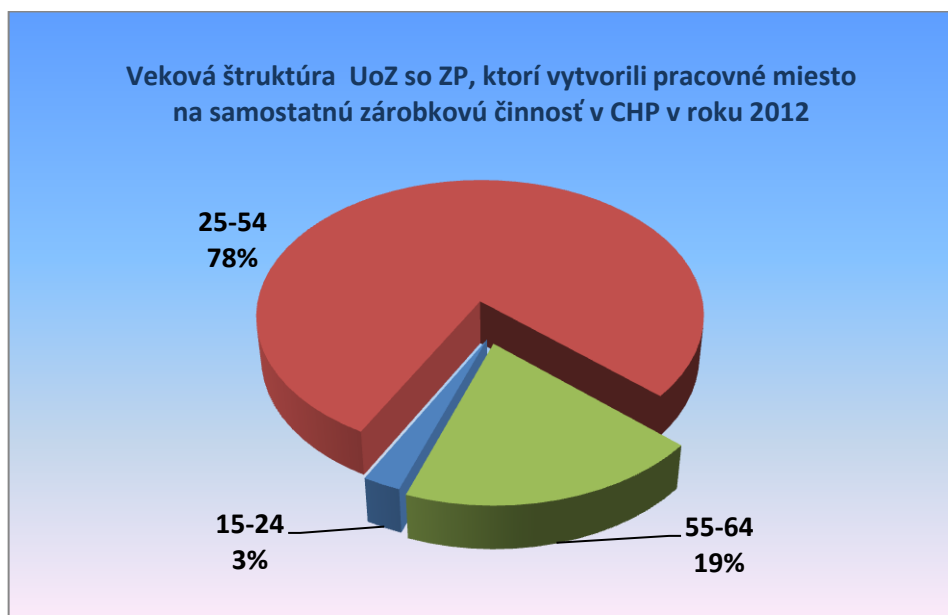
Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov
2011	523	4 613 433,38	4 833 487,13 €
2012	536	4 741 475,46	4 676 904,57 €

Nástroj bol najviac využívaný v Žilinskom kraji, kde bolo vytvorených 115 pracovných miest a v Trenčianskom kraji, kde bolo vytvorených 105 pracovných miest.

Z celkového počtu 536 umiestnených UoZ so ZP, ktorí boli všetci občanmi so zdravotným postihnutím, bolo celkom 232 žien, čo je 43,28 %.

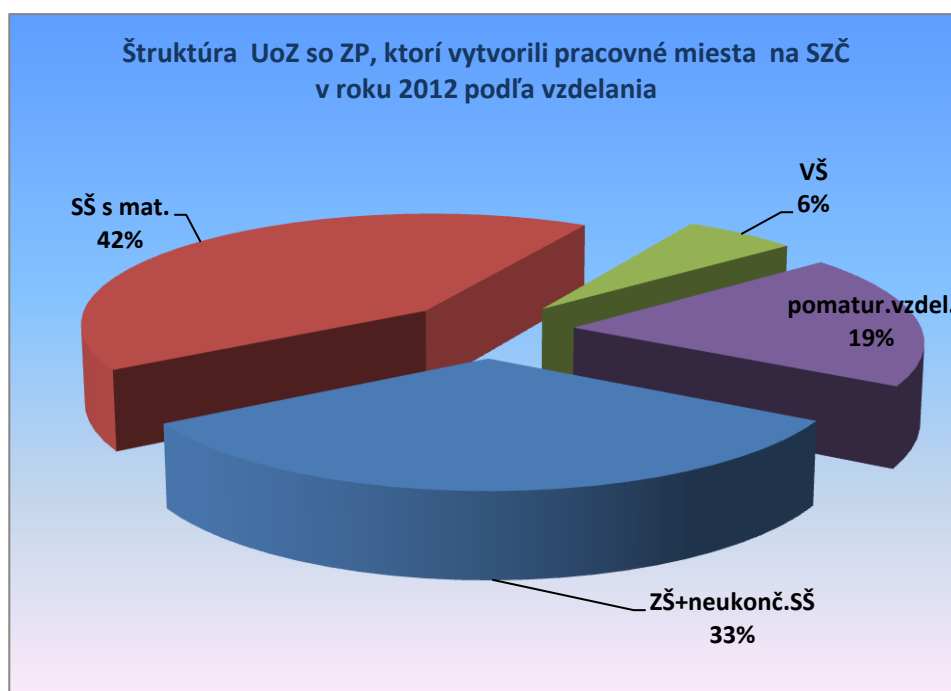
Z hľadiska veku najviac, t. j. 78 % z celkového počtu podporených pracovných miest pre občana so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ tvorili občania vo veku 25-54 rokov, 19 % občania so ZP vo veku 55-64 rokov a 3 % tvorili občania vo veku 15-24 rokov.

GRAF Č. 46

Z hľadiska vzdelania najviac podporených PM pre občana so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ vytvorili občania so stredoškolským vzdelaním s maturitou – 42 %, 33 % bolo občanov so základnou školou a neukončeným stredoškolským vzdelaním, 19 % občanov s pomaturitným vzdelaním a 6 % vysokoškolsky vzdelaných občanov.

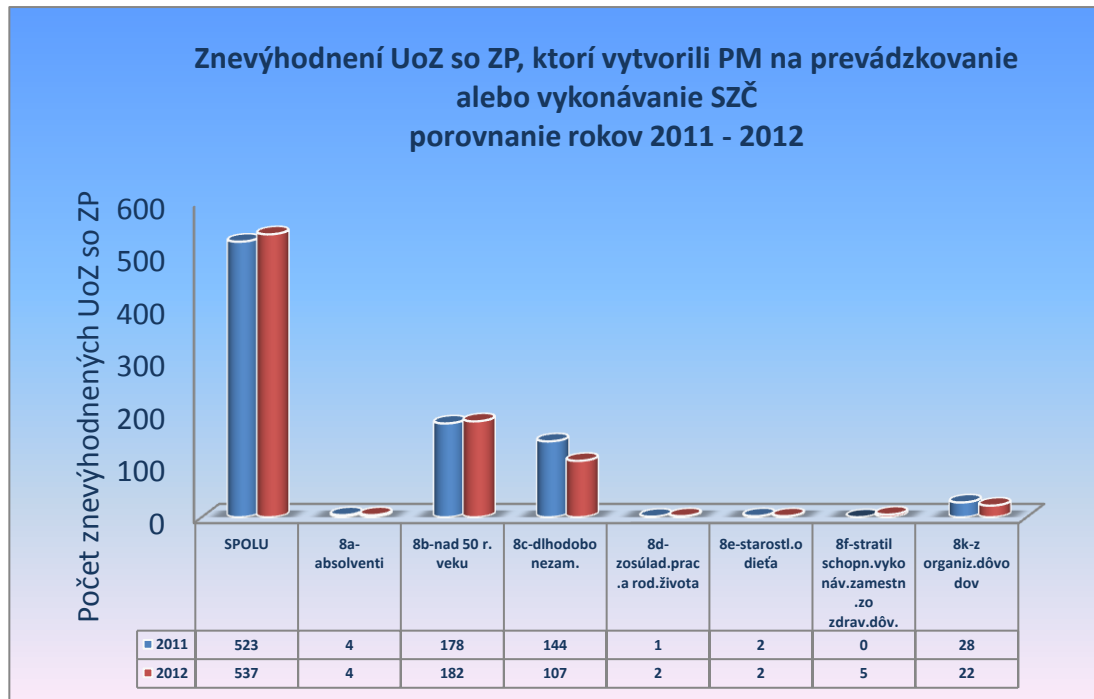
GRAF Č. 47

Znevýhodnení UoZ so ZP, ktorí vytvorili PM na prevádzkovaní alebo vykonávaní SZČ, porovnanie rokov 2011 a 2012 sú znázornení v grafe.

GRAF Č.48

Vyššie uvedený graf znázorňuje štruktúru znevýhodnených UoZ občanov so ZP za roky 2011 a 2012, ktorí vytvorili PM v zmysle § 57. V rámci uvedenej štruktúry znevýhodnených UoZ so ZP pozitívnym javom je, že uvedený nástroj AOTP využívajú najviac občania so ZP nad 50 rokov veku a občania so ZP dlhodobó nezamestnaní UoZ. Treťou skupinou znevýhodnených občanov so ZP, ktorí vytvorili pracovné miesta v rámci samozamestnania sú občania so ZP, ktorí sa stali nezamestnanými z dôvodu skončenia pracovného pomeru z organizačných dôvodov, resp. z dôvodu ohrozenia chorobou z povolania, z dôvodu dosiahnutia najvyššej prípustnej expozície na pracovisku alebo z dôvodu dosiahnutia veku, pre ktorý nemôže vykonávať pôvodné zamestnanie.

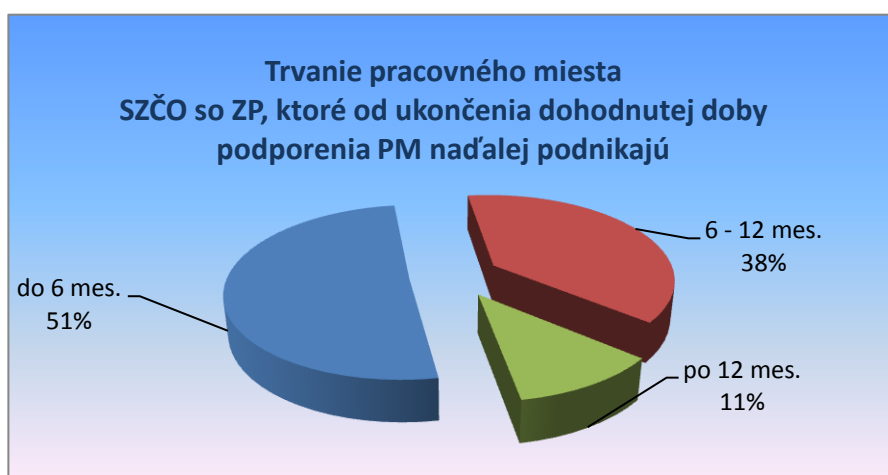
Príspevok občanovi so ZP na prevádzkovaní alebo vykonávaní SZČ patrí k jedným z príspevkov s vysokou úspešnosťou udržania sa na trhu práce UoZ so ZP. V roku 2012 zrušilo pred ukončením dohodnutej dvojročnej doby nepretržitého podnikania pracovné miesto na SZČ len 30 občanov so ZP SZČO.

V roku 2012 si na trhu práce udržali pracovné miesto vytvorené z príspevku na SZČ občania so ZP - SZČO, ktoré od ukončenia dohodnutej doby podporenia PM naďalej podnikajú v sledovanom období:

do 6 mesiacov	194	SZČO so ZP
od 6 do 12 mesiacov	146	SZČO so ZP
po 12 mesiacoch	43	SZČO so ZP

Trvanie PM SZČO, ktoré po ukončení dohodnutej doby podporenia PM naďalej podnikajú je znázornené v grafe.

GRAF Č. 49

Napriek zvyšujúcemu sa záujmu o príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ ide o príspevok, ktorého čerpanie bude aj v budúcnosti obmedzené vychádzajúc z nižšieho počtu UoZ so ZP a taktiež sa odvíja od záujmu jednotlivých občanov o riešenie svojho zamestnania prostredníctvom samozamestnania. Táto skupina znevýhodnených UoZ vyžaduje v zmysle úspešnosti pri umiestnení a udržaní sa na trhu práce viac pozornosti pri príprave na prevádzkovanie SZČ na otvorenom trhu práce.

4.20 Príspevok na činnosť pracovného asistenta - § 59 zákona

Príspevok na činnosť pracovného asistenta sa poskytoval zamestnávateľovi, alebo samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá je občanom so ZP.

Príspevok sa poskytoval mesačne najmenej vo výške 41 % a najviac vo výške 90 % celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR na činnosť jedného pracovného asistenta počas trvania pracovného pomeru zamestnanca, ktorý je občanom so ZP, alebo počas prevádzkovania alebo vykonávania SZČ osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, alebo počas zapracovania alebo prípravy na pracovné uplatnenie občana so ZP.

Úrady podporili v roku 2012 vytvorenie 610 PM pre pracovných asistentov, ktorí poskytovali pracovnú asistenciu pre 1 274 občanov so ZP, čo znamená, že v priemere na 1 pracovného asistenta pripadnú cca dvaja zamestnanci, alebo SZČO, ktorým je pracovná asistencia poskytovaná. V rámci tohto nástroja bolo podporených 610 pracovných asistentov, čo bolo o 61 viac ako v roku 2011. Najviac pracovných asistentov 156 bolo podporených v Trenčianskom kraji. Podiel žien bol 61,43 % na celkovom počte podporených prac. asistentov.

TABUĽKA Č. 32

Rok	Počet NPM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	369	3 487 485 €	2 154 244 €
2012	601	4 098 860 €	3 152 083 €

4.21 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov - § 60 zákona

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov sa poskytoval právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ak o tento príspevok písomne požiadala najneskôr do konca prvého kalendárneho mesiaca štvrtroka nasledujúceho po štvrtroku, za ktorý príspevok žiada.

V rámci tohto nástroja AOTP sa nevytvárali nové PM, ale podporovali sa už existujúce. Príspevok poskytoval príslušný úrad na základe dokladov preukazujúcich vynaložené náklady za príslušný štvrtrok najviac vo výške 25 % z ustanovených súm a to do konca druhého mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí kalendárneho štvrtroka, za ktorý sa príspevok žiadal.

V roku 2012 bolo prostredníctvom tohto opatrenia podporených 6 013 pracovných miest , čo v porovnaní s rokom 2011 predstavuje nárast o 791 pracovných miest. V sledovanom období boli na tento nástroj AOTP vyčerpané finančné prostriedky vo výške 16 221 310,86 €, pričom výška vyčerpaných finančných prostriedkov v rokoch 2011 a aj 2012 bola vyššia ako dohodnutá suma finančných prostriedkov v roku 2011 o 193 272,24 € a v roku 2012 až o 449 366,76 €.

Porovnanie počtu podporených PM v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 je uvedené v tabuľke č. 33.

TABUĽKA Č. 33

Rok	Počet podporených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2011	5 222	13 369 714,47 €	13 562 986,71 €
2012	6 013	15 771 944,10 €	16 221 310,86 €

4.22 Pilotné projekty - § 54 zákona

Za efektívny nástroj AOTP sa považujú aj pilotné projekty na overovanie nových AOTP, ktoré schvaľuje ministerstvo a realizuje ústredie a úrad; tieto projekty sú financované zo zdrojov ESF a spolufinancované zo ŠR alebo sú financované zo ŠR.

Ústredie v spolupráci s úradmi začalo realizovať v roku 2012 dva projekty z realokovaných finančných prostriedkov Európskej komisie v úhrnnej sume 70 000 000 € na zlepšenie zamestnanosti mladých ľudí poskytovaním príspevku zamestnávateľom na podporu vytvárania pracovných miest:

1. Projekt č. XX „Zamestnávanie nezamestnaných v samospráve“ (rozpočet 20 000 000 €)
2. Projekt č. XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“ (rozpočet 50 000 000 €.)

Časový rozsah realizácie oboch projektov bol nastavený na obdobie od 1.11.2012 do 31.08.2015. Územne sa začali realizovať vo všetkých regiónoch SR okrem Bratislavského samosprávneho kraja.

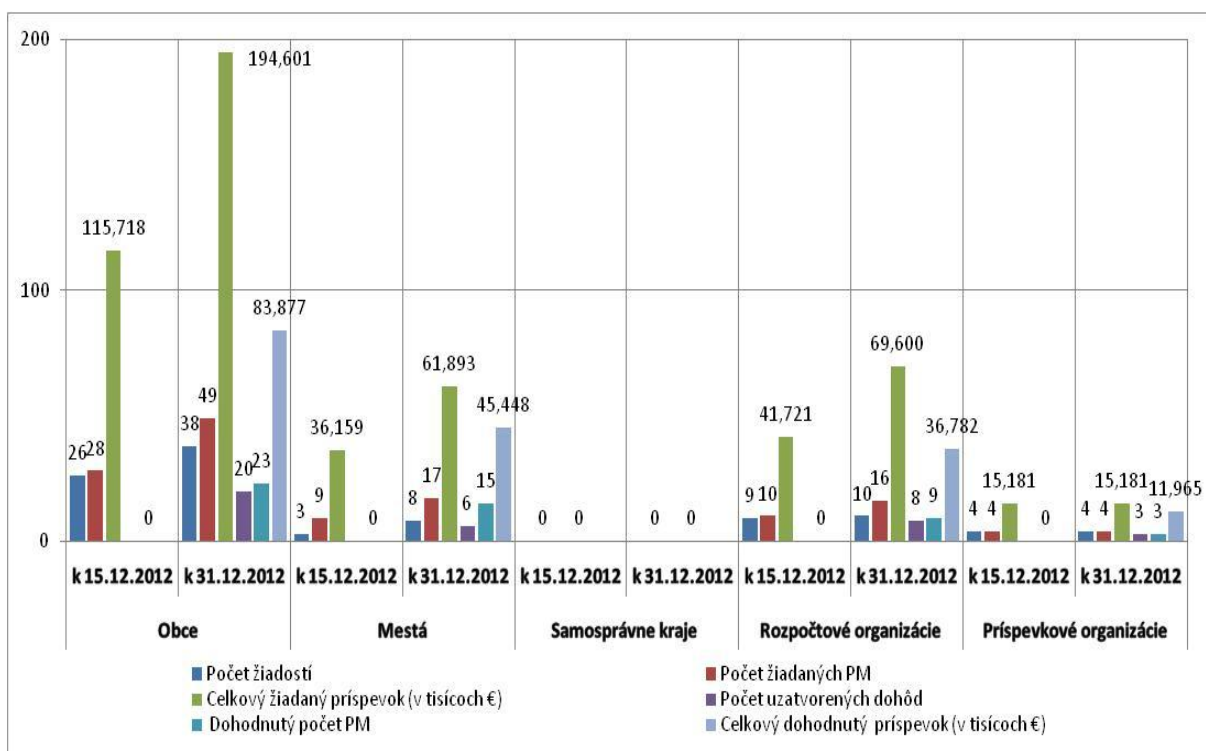
4.22.1 Projekt č. XX „Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“

Zámer tohto projektu prioritne podporovať vytvorenie pracovných možností a príležitostí zamestnať sa pre mladých ľudí, ktorí spravidla nemali možnosť pracovať, najmä pre nedostatok pracovných skúseností ale i príležitostí.

K 31.12.2012 bolo so zamestnávateľmi uzatvorených 37 dohôd na vytvorenie 50 PM v objeme finančných prostriedkov 178 072,87 € s priemernou dobou podporovania 7,34 mesiaca na jedno vytvorené PM. Pri porovnaní jednotlivých úradov je možné osobitne spomenúť úrad Bardejov, ktorý realizovaním tohto projektu vytvoril 20 % z celkového počtu vytvorených PM.

V grafe č. 50 je možnosť sledovať vývoj ukazovateľov k 31.12.2012 pri projekte XX "Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve" v SR mimo BSK.

GRAF Č.50

4.22.2 Projekt XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“

V rámci projektu sa realizovali 2 hlavné aktivity:

Oprávnená aktivita č. 1

Podpora vytvárania pracovných miest u vybraných zamestnávateľov vrátane zamestnávateľov pôsobiacich v oblasti nákladnej cestnej dopravy resp. ostatnej osobnej dopravy, pre UoZ

z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 18 mesiacov.

Oprávnení žiadatelia:

- Zamestnávateľ - podnikateľ, ktorý je mikro, malým alebo stredným podnikom,
- Zamestnávateľ - podnikateľ, ktorý je veľkým podnikom,
- Neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, občianske združenia, nadácie a i., ktoré vykonávajú hospodársku (ekonomickú) činnosť za účelom dosahovania zisku, resp. poskytujú tovary a služby za úhradu alebo realizujú aktivity, ktorých výstupom je hospodárska (ekonomická) činnosť za účelom dosahovania zisku resp. ponúkanie tovarov a služieb za úhradu.

Oprávnená aktivita č. 2

Podpora vytvárania PM u zamestnávateľov pôsobiacich v oblasti nákladnej cestnej dopravy resp. ostatnej osobnej pozemnej dopravy, pre UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 30 mesiacov. Oprávnení žiadatelia sú podnikatelia, ktorých prevažujúca činnosť je v oblasti nákladnej cestnej dopravy, resp. ostatnej osobnej pozemnej dopravy podľa SK NACE rev.2.

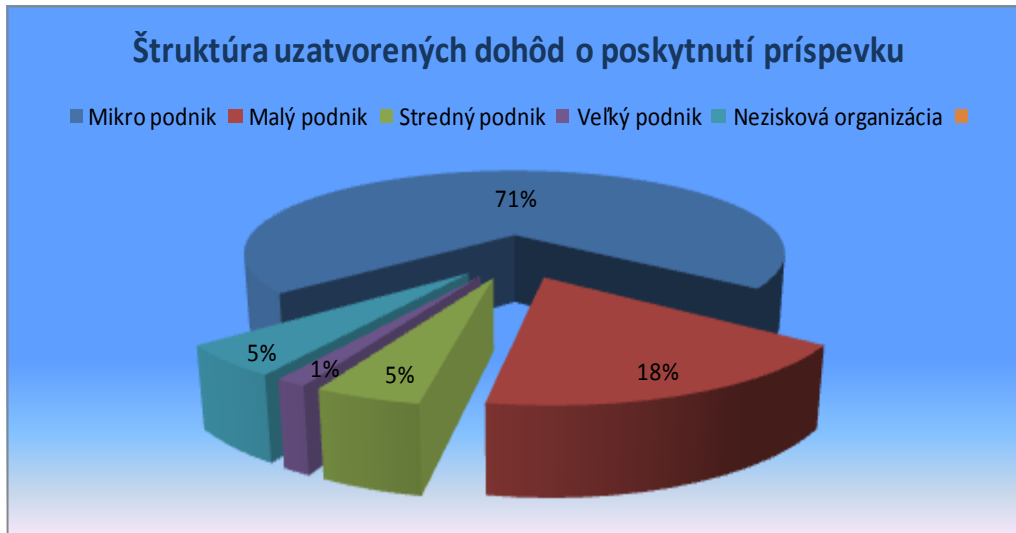
K 31.12.2012 bolo podaných 434 žiadostí zamestnávateľov o poskytnutie finančného príspevku na vytvorenie 1 040 pracovných miest, v celkovej požadovanej sume 6 245 241 €. Z toho na aktivitu č. 2 boli predložené dve žiadosti, s predpokladaným počtom vytvorených pracovných miest v počte 12. Žiadosti boli predkladané v nasledovnej štruktúre.

GRAF Č. 51

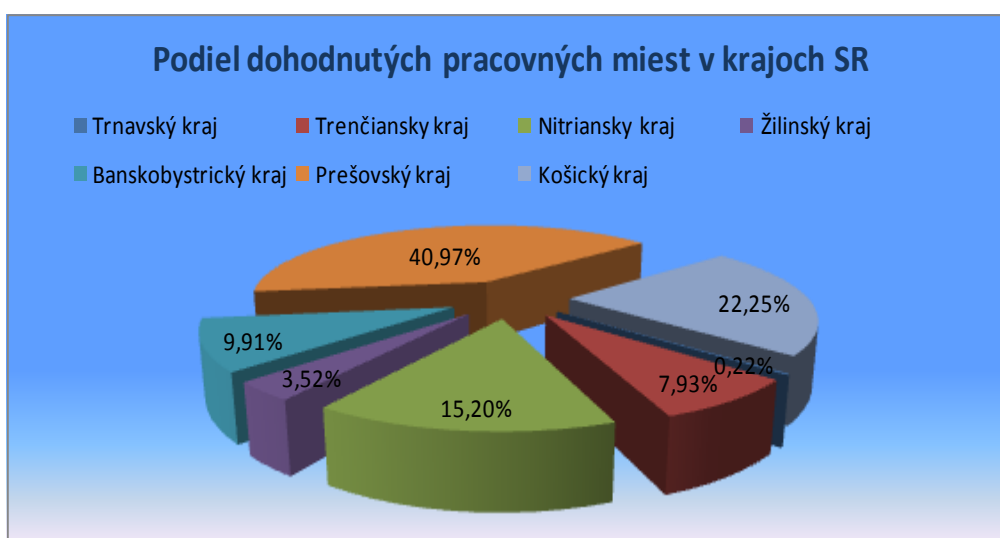
Z predložených žiadostí bolo uzatvorených 216 dohôd so zamestnávateľmi v celkovej dohodnutej výške 2 464 789 € na vytvorenie 454 pracovných miest. Dohody boli uzatvárané iba v rámci aktivity č. 1, v prevažnej miere s mikro podnikmi, a to v počte 154. Graf č. 52 znázorňuje štruktúru uzatvorených dohôd.

GRAF Č. 52

Pre komplexnejší prehľad uvádzame stav dohodnutých PM k 31.12.2012 v rámci celého oprávneného územia, kde sa pilotný projekt „Podpora vytvárania pracovných miest“ realizoval. Uvedené údaje vykresľujú krátky časový úsek, nakoľko realizácia projektu začala len v novembri 2012.

GRAF Č. 53

4.22.3 Projekt Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva

Cieľom projektu bolo vytvoriť krátkodobé pracovné miesta pre nezamestnaných v širšej oblasti obnovy kultúrneho dedičstva ako sú hrady, pevnosti, mestské hradby, kaštiele, kúrie, kláštory a historické parky, s perspektívou dlhodobého zamestnania v tejto oblasti.

Integráciou nezamestnaných do projektu obnovy kultúrneho dedičstva sa sledovali aj ciele, ktoré spočívali v pozitívnom dopade projektu na ekonomiku, rozvoj cestovného ruchu a celkové oživenie v regiónoch postihnutých značnou mierou nezamestnanosti, s multiplikačným efektom na ubytovacie, reštauračné a iné služby.

Časový rozsah realizácie projektu bol nastavený na obdobie od 1.1.2012 – 31.12.2014. Územne sa začal realizovať vo všetkých úradoch na celom území SR, okrem Bratislavského samosprávneho kraja.

Hlavná aktivita projektu bola realizovaná na základe dohody uzatvorenej medzi príslušným úradom a zamestnávateľom. Ten sa zaviazal vytvoriť príslušný počet pracovných miest, prijať do zamestnania na dobu max. 6 mesiacov určitý počet UoZ a zabezpečiť im v rozsahu 37,5 hodín týždenného pracovného času na osobu, výkon takých odborných alebo pomocných činností, ktoré sú schopní vykonávať.

Podľa typu vykonaných prác sa pri obnove kultúrnej pamiatky sa vytvárali dve pracovné skupiny:

- skupina na vykonávanie pomocných práce,
- skupina na vykonávanie odborných prác.

Obe skupiny boli riadené koordinátorom projektu. V prípade, ak si to vyžadovala realizácia projektu obnovy, zabezpečil sa aj stavebný dozor.

Úrady financovali :

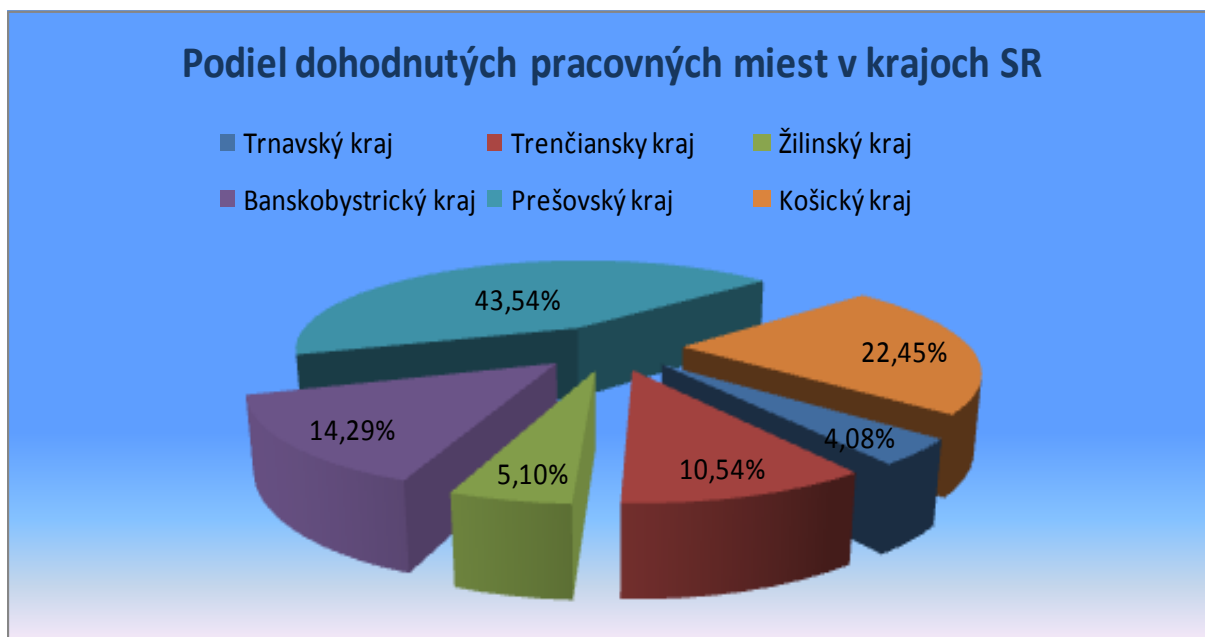
1. príspevok poskytnutý zamestnávateľovi na úhradu celkovej ceny práce zamestnanca (hrubá mzda + odvody platené zamestnávateľom) prijatého do pracovného pomeru na výkon obnovy kultúrnej pamiatky. Výška celkovej ceny práce závisela od toho, či išlo o pomocného robotníka alebo odborného robotníka,
2. úhradu časti nákladov na stravné,
3. úhradu úrazového poistenia zamestnancov,

4. úhradu nákladov na pracovné pomôcky (napr. montérky, prilby, pracovná obuv, rukavice a pod.).

K 31.12.2012 bolo na obnovu kultúrnych pamiatok zaradených 294 UoZ a znevýhodnených UoZ, z toho na výkon odborných prác 84 osôb a na výkon pomocných prác 210 osôb. Šesť z nich získalo následne trvalé zamestnanie a ostatní si obnovili pracovné návyky, zručnosti tímovej práce.

GRAF Č. 54

Najviac PM bolo vytvorených v Prešovskom kraji, kde sa vytvorilo 128 pracovných miest, ktoré boli vytvorené za účelom obnovy hradov Šebeš, Kapušany, Šariš, Brekov, Jasenov, Zborov, Hradby Sabinov a kláštora Krásny Brod. Taktiež v Košickom kraji, kde sa vytvorilo 66 pracovných miest s cieľom obnovy hradu Slanec, Vinné a Košického hradu.

V Žilinskom kraji boli pracovné miesta vytvorené na obnovu kultúrnej pamiatky Blatnice a Gotického hradu, v Banskobystrickom kraji kostola Čalomija, Glanzerbergu, hradu Revište a Divína. V Trenčianskom kraji to bol hrad Beckov, Uhrovec a hrad Branč v Trnavskom kraji.

Obrázok 1 Hrad Šariš

Obrázok 2 Hrad Blatnica

UoZ sa pri týchto prácach naučili murovať z kameňa a vápennej malty, získali remeselné (murárske, kováčske, tesárske) zručnosti, oboznámili sa s archeologickým výskumom a pomáhali pri archeologických vykopávkach. Získali zručnosti pri práci s elektrickým náradím - krovínorez, motorová píla, reťazová píla, motorová kosačka, elektrické zdvíhacie zariadenie, miešačka, s elektrickým ručným náradím - vrtačka, rozbrusovačka, miešadlo a pod. a pri práci na montáži

lešenia. Zapracovaní UoZ majú väčšiu šancu zamestnať sa v rámci prác na obnove kultúrnych pamiatok, ktoré budú pokračovať v roku 2013.

Na realizáciu aktivít projektu bolo v roku 2012 vyčerpaných 1 021 586,37 €.

Ministerstvo kultúry SR z dotačného systému podprogram 1.4 „Obnova a konzervácia torzálnej architektúry“ poskytlo finančné prostriedky na obnovu kultúrnej pamiatky v rozpočtovanej sume 621 300 €.

5 POSKYTNUTÁ ŠTÁTNA POMOC V ROKU 2012

5.1 Poskytnutá pomoc na zamestnanosť

Pomoc na podporu zamestnanosti nebola v roku 2012 poskytnutá v podmienkach minimálnej pomoci v rámci uplatňovania podmienok Dočasného rámca Spoločenstva pre opatrenia štátnej pomoci na podporu prístupu k financovaniu v období súčasnej finančnej a hospodárskej krízy, t. j. v rámci Schémy pre dočasné poskytovanie malej pomoci v Slovenskej republike počas trvania finančnej a hospodárskej krízy č. N 222/2009 (všeobecná schéma).

Štátna pomoc v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 (Všeobecné nariadenia o skupinových výnimkách) a to v rámci opatrenia - Schémy štátnej pomoci na podporu zamestnanosti (X 754/2009) bola poskytnutá v celkovom objeme 900 000 €, z toho objem pomoci poskytnutej z štátneho rozpočtu bol v celkovej výške 140 000 €, čo predstavuje približne 15 % z celkového objemu poskytnutej pomoci.

Pomoc bola poskytnutá podľa tejto schémy 93 oprávneným prijímateľom pomoci z toho pre 74 mikropodnikov, 9 malých podnikov, 9 stredných podnikov a 1 veľký podnik.

Štátna pomoc v roku 2012 na podporu zamestnanosti podľa tejto schémy bola poskytovaná z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu v rámci Národných projektov ústredia, pričom podpora bola poskytnutá v rámci uvedenej schémy podľa článku 42 „Pomoc na kompenzáciu dodatočných nákladov spojených so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím“, a podľa článku 41 „Pomoc na zamestnávanie pracovníkov so zdravotným postihnutím vo forme mzdových dotácií“.

V porovnaní s rokom 2011 sa pomoc v roku 2012 poskytnutá podľa tejto schémy štátnej pomoci na podporu zamestnanosti znížila o 90 000 €.

Celková pomoc na podporu zamestnanosti v rámci ústredia a úradov bola teda poskytnutá v celkovom objeme 900 000 €, z toho 140 000 € zo štátneho rozpočtu, pričom pomoc bola poskytnutá 93 oprávneným prijímateľom pomoci a predstavovala približne 2,85 % z celkovej pomoci poskytnutej rezortom MPSVR SR.

TABUĽKA Č. 34

Pomoc na zamestnanosť	Celková pomoc na zamestnanosť		900 000€	%
	z toho	Ústredie PSVR	900 000 €	100 %
		MPSVR SR/ SORO	0 €	0 %
Forma pomoci	nenávratný finančný príspevok			

Účelom pomoci pri predmetnej schéme bola predovšetkým podpora MSP, a to na podporu zamestnanosti v zmysle zákona, so zameraním na tvorbu a udržanie nových pracovných miest s dôrazom na skupiny UoZ - občanov so zdravotným postihnutím, t.j. na podporu tvorby nových pracovných miest, udržanie existujúcich pracovných miest, a taktiež podpora nových príležitostí pre pracovníkov so zdravotným postihnutím, a kompenzácia dodatočných nákladov spojených so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím. Medzi tri najsilnejšie regióny je možné zaradiť Košický, Žilinský a Nitriansky samosprávny kraj.

V roku 2012 prišlo k výraznému zníženiu poskytnutej štátnej pomoci na podporu zamestnanosti oproti roku 2011 približne o 81,74% (to je o 4 630 000 €), čo bolo dôsledkom ukončenia poskytovania pomoci v zmysle podmienok Dočasného rámca Spoločenstva pre opatrenia štátnej pomoci na podporu prístupu k financovaniu v období súčasnej finančnej a hospodárskej krízy v rámci Schémy pre dočasné poskytovanie malej pomoci v Slovenskej republike počas trvania finančnej a hospodárskej krízy č. N 222/2009 (všeobecná schéma) a nerealizovania opatrení na podporu tvorby a udržania pracovných miest v období finančnej a hospodárskej krízy zo strany ústredia a úradov, ktoré boli financované prevažne zo štátneho rozpočtu.

Pomoc na podporu zamestnanosti bola stále aj v roku 2012 prioritne realizovaná predovšetkým v rámci minimálnej pomoci prostredníctvom Národných projektov ústredia, nakoľko dovoľuje viacero možností na realizáciu nových opatrení na podporu udržania zamestnanosti, tvorby a udržania nových, resp. existujúcich pracovných miest, ktoré takto môžu reflektovať na aktuálnu potrebu trhu práce, a to nielen v čase finančnej a hospodárskej krízy.

5.2 Pomoc poskytnutá zahraničným investorom

Poskytovateľom pomoci zahraničným investorom bolo výlučne ústredie (poskytovateľ MPSVR SR prostredníctvom ústredia), pričom pomoc zahraničným investorom bola poskytovaná len z národných zdrojov (ŠR) na podporu zamestnanosti a vzdelávania zamestnancov.

V roku 2012 bola poskytnutá štátna pomoc zahraničným investorom v celkovom objeme 4 762 032 €, pričom pomoc bola poskytnutá 13 oprávneným príjemcom pomoci.

Z celkovej poskytnutej pomoci zahraničným investorom bola poskytnutá pomoc formou príspevku na pracovné miesta vo výške 4 473 249 € a pomoc formou príspevku na vzdelávanie vo výške 288 783 €.

V porovnaní s rokom 2011 sa pomoc v roku 2012 poskytnutá zahraničným investorom na zamestnanosť a vzdelávanie znížila o približne 36 %.

TABUĽKA Č. 35

	Podľa NUTS II		Podľa NUTS III	Počet príjemcov	4 473 249 €
	Výška pomoci investorom v roku 2011	z	Bratislavský kraj	Bratislavský kraj	1
toho		Západné Slovensko	Trnavský kraj	1	2 030 000 €
			Trenčiansky kraj	1	170 000 €
			Nitriansky kraj	5	1 190 000 €
		Stredné Slovensko	Žilinský kraj	0	0 €
			Banskobystrický kraj	4	363 249 €
		Východné Slovensko	Prešovský kraj	0	0 €
			Košický kraj	1	580 000 €

5.3 Vyhodnotenie prínosu štátnej pomoci poskytnutej ústredím

Poskytovaná štátna pomoc na podporu zamestnanosti v zmysle opatrenia - Schémy štátnej pomoci na podporu zamestnanosti (X 754/2009) v rámci zákona predovšetkým k tvorbe a udržaniu nových pracovných miest s dôrazom a zameraním najmä na znevýhodnené skupiny na

trhu práce a občanov so zdravotným postihnutím v Žilinskom, Košickom a Banskobystrickom kraji.

TABUĽKA Č. 36

	Podľa typu podniku		Počet príjemcov	900 000 €	podiel v %
	z toho	MSP	Mikropodniky	74	730 000 €
Malé podniky			9	50 000 €	5,93 %
Stredné podniky			9	110 000 €	12,61 %
		Veľké podniky	1	10 000 €	0,81 %
Opatrenie Schéma štátnej pomoci na podporu zamestnávania (X 754/2009)	Podľa NUTS II		Podľa NUTS III	90 000 €	podiel v %
	z toho	Bratislavský kraj	Bratislavský kraj	0 €	0 %
			Trnavský kraj	0 €	0 %
	Západné Slovensko	Trenčiansky kraj	0 €	0 %	
		Nitriansky kraj	0 €	0 %	
		Žilinský kraj	90 000 €	10 %	
	Stredné Slovensko	Banskobystrický kraj	100 000 €	11,11 %	
		Východné Slovensko	Prešovský kraj	0 €	0 %
			Košický kraj	710 000 €	78,89 %
	Forma pomoci	nenávratný finančný príspevok (ESF + štátny rozpočet)			

Skupina MSP tvorila v roku 2012 významnú časť zamestnávateľov, ktorým v roku 2012 bola poskytnutá pomoc v rámci tohto opatrenia zo strany ústredia.

6 ZÁVER

V roku 2012 bolo na implementáciu nástrojov AOTP vynaložených 142 066 834,92 €, čo bolo o takmer 20 mil. € menej ako v roku 2011. Nižší objem finančných prostriedkov sa prejavil v nižšom počte vytvorených a udrжанých PM, ako aj v nižšom počte aktivizovaných UoZ resp. zamestnancov. V roku 2012 úrady intervenovali (aktivizovali, udržali, zaradili, zapojili do aktivít, poskytli FP a pod.) nástrojmi AOTP celkom 94 043 osôb. V porovnaní s rokom 2011, sa počet intervencií znížil o 20 112 a v porovnaní s rokom 2010, kedy bolo 152 177 intervencií dokonca tento počet poklesol významne, celkom o 58 134 intervencií. Podiel intervencií podľa jednotlivých typov nástrojov AOTP v roku 2012 ukazuje nasledovný graf.

GRAF Č. 55

Graf ukazuje, že najviac boli v roku 2012 využívané nástroje na zvyšovanie zamestnanosti, po nich nasledovali nástroje na udržanie PM a najmenej boli využívané nástroje AOTP na zvyšovanie zamestnateľnosti.

Podiel z hľadiska čerpania finančných prostriedkov na podľa jednotlivých typov nástrojov AOTP ukazuje nasledovný graf.

GRAF č. 56

Finančné prostriedky na nástroje AOTP na zvyšovanie zamestnanosti a podporu udržania existujúcich pracovných miest tvorili 82 % z celkového objemu finančných prostriedkov čerpaných v roku 2012 a len 18 % bolo čerpaných na nástroje na zvyšovanie zamestnateľnosti.

Priemerná výška nákladu na jednu intervenciu (príspevok) v rámci AOTP v SR v roku 2012 bola 1 511 €.

Najviac finančných prostriedkov, bolo vynaložených na podporu vytvárania pracovných miest na samozamestnanie (§ 49 zákona) až 29 515 163 €, pomocou ktorých bolo vytvorených 8 690 pracovných miest. Druhým najviac finančne náročným nástrojom na podporu vytvárania pracovných miest bol príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie mimoriadnej situácie (§ 50j zákona) s objemom čerpaných finančných prostriedkov 22 154 889 € na vytvorenie 5 499 pracovných miest. Jedným z najmenej využívaných nástrojov na zvýšenie zamestnanosti bol príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ (§ 49a zákona), prostredníctvom ktorého bolo vytvorených 209 PM za 188 721 €.

Na podporu udržania PM najväčší objem finančných prostriedkov bol použitý na úhradu prevádzkových nákladov chránených dielní alebo chránených pracovísk (§ 60 zákona) 16 221 311

€ a druhým v poradí bol príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami (§50a zákona) 12 427 597 €, ktorým bolo udržaných 2451 PM.

V rámci nástrojov AOTP zameraných na zvyšovanie zamestnateľnosti bolo najviac UoZ 18 083 zaradených na výkon aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb pre obec alebo pre samosprávny kraj (§52 zákona). Na druhej strane výška finančných prostriedkov vyčerpaných na tento nástroj bola najnižšia 2 720 588 €, v čom však nie je zahrnutý aktivačný príspevok, ktorý sa týmto UoZ vypláca z iných zdrojov ako AOTP (v rámci sociálnych dávok). Najviac finančných prostriedkov bolo v rámci nástrojov AOTP na zvyšovanie zamestnateľnosti vyčerpaných na príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§51 zákona), kde bolo zaradených 16 442 UoZ do 26 rokov veku a bolo na nich vyčerpaných 15 919 575 €.

Ako vyplýva z tohto vyhodnotenia najviac finančných prostriedkov sa vynaložilo na nástroje AOTP podporujúce vytváranie nových PM a udržiavanie existujúcich PM, o čom svedčí aj viac ako 82 % podiel vynaložených finančných prostriedkov na tieto nástroje. V zmysle skúseností a odporúčaní z ostatných európskych krajín je potrebné sa v rámci AOTP viac zameriavať aj na nástroje podporujúce zvyšovanie zamestnateľnosti, najmä poradenstvo a vzdelávanie, zvyšovať tak uplatniteľnosť UoZ na trhu práce a tak preventívne pôsobiť proti zvyšovaniu nezamestnanosti a zvyšovaniu podielu dlhodobo nezamestnaných UoZ.

Návrh opatrení:

Vychádzajúc z vyššie uvedeného vyhodnotenia AOTP, z Národného programu reforiem a zo skúseností verejných služieb zamestnanosti, navrhujeme nasledovné opatrenia, ktoré by sa mali začať realizovať v nasledujúcom roku 2013 najmä v týchto dvoch oblastiach:

Reforma a modernizácia inštitucionálneho a organizačného usporiadania

- uskutočniť analýzu riadiacich procesov,
- decentralizovať, zvýšiť flexibilitu organizačných štruktúr v prospech nosných činností (sprostredkovanie, poradenstvo, rozvoj zamestnateľnosti),
- urýchliť prechod na dôsledne klientsky orientovanú organizačnú štruktúru,

- posilniť personálne zabezpečenie úradov, dôsledne akceptovať potreby lokálnych trhov práce a tomu zodpovedajúco priradiť činnosti, kompetencie, finančné zdroje a technické vybavenie.

Rozvoj aktívnej politiky trhu práce

- prioritne rozvíjať ponukovú stránku (základný štandardný balík služieb), rozvoj zamestnanosti (doplňkový),
- prehodnotiť rozsah a obsah nástrojov APTP (novela zákona),
- zabezpečiť vyššiu úroveň koordinácie politiky trhu práce s politikou zamestnanosti,
- zabezpečiť dostatok finančných zdrojov na financovanie APTP,
- naďalej vytvárať predpoklady pre postupnú liberalizáciu poskytovania vybraných služieb APTP (outsourcing, konkurenčné prostredie),
- posilniť postavenie sociálnych partnerov pri rozhodovaní o poskytovaní príspevkov AOTP v regiónoch a pri stanovovaní priorít v regiónoch.